köse yazilari

Müzik hayatim basladi, korkun benden!

Siz bu satirlari okurken, inanmayacaksiniz ama, ben bir kayit stüdyosunda rap yapiyor olacagim!

Albüm yapmiyorum, yanlis anlasilmasin. O kadar da degil. Zaten "Törkis Kazanova" adli besteyi Petek Dinçöz kapinca, ben de müzige küstüm bir manada. O, benim çikis parçam olabilirdi. Kismet.

Dizim baslayacak ya, onun jenerik müziginde bir bölümü benim sesimden dinleyeceksiniz. Melodik söylemeyecegim, rap yapacagim. Korkmayin yani.

Müzige olan ilgim, çocukluk yillarima dayanir.

O yillarda her simarik kiz çocugu gibi, eve misafir, es, dost, akraba geldiginde, onlari eglendirme görevi bana verilirdi.

Sanatçi taklitlerim, gösterimin belkemigini olustururdu. Özellikle Nilüfer'den "Göreceeek göreeceeksiiiin" adli sarki ve Ajda'dan "Kimler Geldi Kimler Geçti" en çok istek alan parçalarimdi.

Misafir pek eglenir pek gülerdi, çilginca da alkislarlardi. Ben bunu Tanri vergisi yetenegime ve gösterinin basarisina yorardim. Ama tahmin edebileceginiz gibi, asil eglence "Kimler geldi, hayatimdan kimler geçti" sözleriyle baslayan bir

parçanin dört yasinda, göbekli ve ponponlu çorapli bir kiz çocugu tarafindan "en hisli duygularla" okunmasiydi.

Ilkokul hayatim boyunca, sinifin en çaliskan ögrencilerinden biri olarak, okula gelen müfettisleri dumur, ögretmenimi rezil ettim!

Müfettis: Sen, mavi gözlü, kalk bakalim...

Ögretmen: Gülse en basarili ögrencilerimizden, müfettis bey, hem de sinif baskani.

Müfettis: Aferin. Büyüyünce ne olacaksin? Mühendis mi? Doktor mu? Avukat mi?

Gülse: Sarkici!

Neyse ki ön siramda oturan ve yine iyi bir ögrenci olan Serap da dansöz olmak istiyordu. Oradan kurtariyorduk.

Sanat müzigi denemem

Müzik defterini tamamen kapatmis, kalbime gömmüstüm.

Ta ki...

köse yazilari

Müzik hayatim basladi, korkun benden!

Siz bu satirlari okurken, inanmayacaksiniz ama, ben bir kayit stüdyosunda rap yapiyor olacagim!

Albüm yapmiyorum, yanlis anlasilmasin. O kadar da degil. Zaten "Törkis Kazanova" adli besteyi Petek Dinçöz kapinca, ben de müzige küstüm bir manada. O, benim çikis parçam olabilirdi. Kismet.

Dizim baslayacak ya, onun jenerik müziginde bir bölümü benim sesimden dinleyeceksiniz. Melodik söylemeyecegim, rap yapacagim. Korkmayin yani.

Müzige olan ilgim, çocukluk yillarima dayanir.

O yillarda her simarik kiz çocugu gibi, eve misafir, es, dost, akraba geldiginde, onlari eglendirme görevi bana verilirdi.

Sanatçi taklitlerim, gösterimin belkemigini olustururdu. Özellikle Nilüfer'den "Göreceeek göreeceeksiiiin" adli sarki ve Ajda'dan "Kimler Geldi Kimler Geçti" en çok istek alan parçalarimdi.

Misafir pek eglenir pek gülerdi, çilginca da alkislarlardi. Ben bunu Tanri vergisi yetenegime ve gösterinin basarisina yorardim. Ama tahmin edebileceginiz gibi, asil eglence "Kimler geldi, hayatimdan kimler geçti"

sözleriyle baslayan bir

parçanin dört yasinda, göbekli ve ponponlu çorapli bir kiz çocugu tarafindan "en hisli duygularla"

okunmasiydi.

Ilkokul hayatim boyunca, sinifin en çaliskan ögrencilerinden biri olarak, okula gelen müfettisleri dumur, ögretmenimi rezil ettim!

Müfettis: Sen, mavi gözlü, kalk bakalim...

Ögretmen: Gülse en basarili ögrencilerimizden, müfettis bey, hem de sinif

baskani.

Müfettis: Aferin. Büyüyünce ne olacaksin? Mühendis mi? Doktor mu? Avukat mi?

Gülse: Sarkici!

Neyse ki ön siramda oturan ve yine iyi bir ögrenci olan Serap da dansöz olmak istiyordu. Oradan kurtariyorduk.

Sanat müzigi denemem

Müzik defterini tamamen kapatmis, kalbime gömmüstüm.

Ta ki...

Geçen yil, g.a.g.'in ellinci programini kutladigimiz o anlamli güne kadar.

Sov dünyasi böyledir iste sevgili okuyucular. Her an her sey olabilir. Saniyordum ki, g.a.g. korosu esprisini playback falan halledecegiz.

Ben ne bileyim canli Türk sanat müzigi icra edecegimi!

Hayir, hadi biz anira anira gülüp egleniyoruz, sazlara yazik degil mi?

Adamlar profesyonel müzisyen. Keman, darbuka, kanun manun, ne varsa kapip gelmisler.

Bana da kabarik saçlar yapmislar, simli bir makyaj, kirmizi ruj, ancak kiyafet kot tisört. Sarkiyi böyle kaydedecegiz, sonra giyinip çekecegiz.

Ebru Gündes'in konser öncesi hâli tadmdayim.

O hâlimle adamlarin yanma gittim'. Saz ekibi, tam olarak g.a.g.'m hedef kitlesi degil tabii. Zaten geceleri çalistiklarindan, "A, iste bu g.a.g.'daki kadin, komedyen yani, hihihohoh"

gibi bir tepki olmadi. Daha ziyade, tam da korktugum gibi, "Solist hanim böyle buyursun, La minör'den mi girelim?" biçiminde gergin dakikalar yasattilar bana.

"Ben aslinda sarkici degilim, komedyenim, dalgamizi geçecegiz" falan diyorum,

kimse beni dinlemiyor.

Viski için, ses açilir

Daha yasli ve olgun görünen kemanciyi yakalayip dedim ki: "Benim sesim kötüdür, siz bana katilin, arada kaynayayim bari." Bilgelik dolu gözleriyle bana bakti ve dedi ki: "Kötü ses yoktur hanimefendi.

Herkes güzel sesli dogar. Önemli olan sesi egitmektir. Bir iki deneme yapalim, bakin siz de inanamayacaksiniz ne güzel okudugunuza!"

O gazla, demisim ki: "La minör'ü falan bosverin, girin, ben size yetisirim!"

Sarki da Türk musikisinin en zor eserlerinden biri: "Dönülmez Aksamin Ufkundayiz" adli segah eser.

Beste Münir Nurettin Selçuk, söz Yahya Kemal Beyatli, solist Gülse Birsel!

Daha ilk denemede, ki ben gerçekten ruhumu katarak söyledigime inaniyorum, saz arkadaslarim dediler ki: "Viski getirtelim sete, sesinizi hemen açar!"

Prodüksiyon çalisti. Üç dakika sonra viskimi içmis ve sesimden bir Muazzez Abaci tinisi beklentisi içine girmistim.

Dönülmez Aksamin Ufkundayiz, benim yorumumla post-modern bir biçim kazandi. Neden sonra fark ettim ki, saz arkadaslarim viskiden götürüp duruyorlar. Kalbime bir biçak gibi saplanan aciyla, gerçegi kavradim: Sazlar sesime tahammül edebilmek için viski istetmislerdi!

Keman çalan iyi niyetli amca, hâlâ umudu kesmemis. Bir yandan çalarken, bir yandan kâh cesaret veren, kâh acir gözlerle bana bakip tempo veriyor. Ben, viskinin de etkisiyle, döktürdügümü

düsünüyorum ama, bir tane genç kanuni var, o arada, "Öffff" diye fenalik geçiriyor. Bu sefer bende

"Acaba Muazzez Abaci kadar iyi degil miyim?" süpheleri uyaniyor!

Üçüncü denemede sesim kisildi. "Diyaframdan söylemedi-niz mi?" gibi bir seyler gevelediler. Diyafram nerede bilsem, simdiye kadar Ebru Gündes

olurdum, sen ne diyorsun?

Sazlar yiprandi ama o programda hem biz hem g.a.g. seyircisi pek eglendik.

Simdiyse kayit teknolojisinin nimetlerinden yararlanmaya gidiyorum.

Belki de tür yanlisti. Belki de çaglayan gibi sesim Türk musikisine degil, rap'e daha uygun.

Görecegiz bakalim...

Türkiye'nin "esortman" sevgisi!

Hiçbir giysi bu kadar rahat ve çok amaçli olmadi. Hiçbir giysi bir milletin genlerine bu kadar iyi uyum saglamadi. Ve hiçbir giysi beni benden bu kadar almadi!

Her sey o persembe günü basladi.

Zannederim geçen sene bahar aylarindaydi.

g.a.g.'in çekim günlerinden biriydi ve ben her zamanki gibi, kotumu tisörtümü, çizmelerimi giymis, evden çikmak üzereydim.

Birden kendimi yorgun hissettim galiba. "Nasil olsa stüdyoya girer girmez üstümü degistirip süslenecegim" diye düsündüm ve içgüdüsel olarak, giyecek daha rahat bir seyler aradim. Mesela bir esofman takim.

Beni biraz taniyanlar sporla aramin iyi olmadigini, hatta hiç aram maram olmadigini bilirler. Hayatimda kendime en son aldigim spor giysisi, 1988 yilinda aniden aerobige baslamaya karar verip edindigim siyah tayt, siyah mayo ve sari tozluklardir.

Söyle bir aile düsünün: Agabey eski milli voleybolcu, zamaninda Galatasaray'in takim kaptani, abla eski milli basket-

bolcu, üstelik bana göre 10 santim dezavantajli olmasina ragmen...

Ve kardesleri, bendeniz!

Aerobik kiyafetim disinda bir de yine ayni yillardan kalma, agabeyimin son bir

umutla hediye ettigi tenis ayakkabilariyla tenis etegi vardir. Hâlâ saklarim. Tenis hayatim da üç ay sürmüstü bu arada. Mecburi piyano dersi gibi bir seydi benim için.

Spor yoksa esofman da yok

Böyle bir insanin neden esofmani olsun? Hangi sporu yapip terledin de, terin sogumasin diye üzerine esofman giydin?

Ne var ki Türkiye'deki esofman, daha dogrusu "esortman" kültüründen haberim yoktu o günlerde.

Türk vatandasi, esofmana "esortman" der. Zannederim "sort" takisi genelde spor kiyafetleri çagristirdigindandir bu. Zaten tisört yerine de "tisört" denir. Hani sortun üzerine giyilen giysi manasinda!

Alakasi yoktur tabii. Tipki "sweats-hirt"ün de aslinda süet olmamasi gibi.

Uzatmayalim. O gün, çekime giderken, kimbilir ne zamandan kalma bir Adidas esofman alti buluverdim.

Üzerine de bir "süetsört"!

Aman Allahim o ne rahatlikti öyle. Çekimde hikâyeleri alelacele anlattim ki, bir an önce "esortmanima"

kavusayim!

Eve ayni kiyafetle döndüm. Ayni kiyafetle yemege oturdum, televizyonun karsisindaki kanepeye yattim.

Hayat buymus yahu! Yataga da öyle girecektim ki sicak gelir diye vazgeçtim.

Türk esofmansiz olmaz

Türk ailesinde esofmanin önemli bir yeri vardir. Oysa bizim aile robdösambr-sabahlik ailesiydi.

Kahvaltiya kadar her-

kes giyinmis olur ve yatana kadar da öyle giyinik dolasirlardi. Her kültür aileden

gelir tabii. Ben de bu yüzden, esofman zevkinden bu yasa kadar mahrum kaldigimi idrak ettim ve arayi kapatmaya karar verdim.

Ertesi gün gidip kendime rengârenk birkaç esofman alti aldim. Evde oldugum günler lüzumsuzca iki dirhem bir çekirdek giyinmektense, bunlarla dolasacaktim.

Yillarca moda dergisi çikaran bir iskadini olarak sabah kalkip sik giyinmek zorundaydim.

Oysa bu televizyon isinde hiç kiyafet almasaniz da oluyor! Çekimden çekime git. Aralarda da evde oturup yazi yaz. Hele simdi dizi de basliyor. Haftada dört gün çekim ediyor.

Tam esofmanlik!

Böylece koleksiyonum da yavas yavas gelisti. Begendigim esofmanlarin birkaç rengini almaya basladim.

Yazlik ayri, ba-harlik kadife ayri, kislik polar ayri. Kimi sadece alt, kimisi takim. Siyahlar, pembeler, kirmizilar. Yanlari seritliler, fermuar-lilar, sirti file olanlar...

Türk esofmanlari baskadir tabii. Su ev kadinlarinin giydikleri hani. Bir kere sporla uzaktan yakindan alakalari yoktur bunlarin. "Aabiye" modellerdir. Kadife üzerine payet islemeler, vatkalar, fiyonklar, üzerine takilarla falan tamamlanir. Altina, bir de simli, dolgu topuk terlik, bitti. Ister evde fasulye ayikla, ister komsuya git, ister mantonu geçir çarsiya pazara çik. Çok amaçli yani.

Esofman Türk insaninin genlerine de daha uygun bir giysidir. Dikkat edin, iki üç kusak öncesi Osmanli oldugu için, takim elbiseler igreti durur bizim adamlarin üzerinde. Salvarla, kaftanla, cübbeyle gezmis dedeleri ne de olsa. Mesela kadinlarimiz da terlikle çok rahat eder. Yazlik terlikler moda oldugunda en çok uyan ülke Türkiye olmustur herhalde.

Esofman da salvar benzerligiyle vatandasi çok mutlu eder. Mesela beni!

Döpiyes, blucin, elbise hayatim bitmistir. Gündüzleri esof-

mandan baska bir sey giymeyi düsünmüyorum. Tamamen bagimli oldum.

Hele bugün bir de buz mavisi kadife aldim ki. Hatta su anda üzerimde...

Metroseksüeller "lahmacun kulübü"ne karsi!

Metroseksüelleri kiskanmayin kardesim. Evet manikür yaptiriyorlar, evet alisverise vakit harciyorlar, evet cilt bakimina gidiyorlar. Ve evet, güzel kadinlari onlar kapiyor. Çalisin, sizin de olur.

Bir metroseksüeldir gidiyor.

Iki günün birinde, bir dergiden arayip fikir aliyorlar: "Met-roseksüel erkekler hakkinda ne düsünüyorsunuz?", "Türk metroseksüelleri sizce kim?", "Gözlemlerinize göre metro-seksüel erkekler nerelere takiliyor?"

"Gözlemci"yim ya ben. Gittigim yerlerde gözümü dikip öteki masalara bakacagim sanki. "Hmm, bak su herif kesin metroseksüel, yoksa niye kol dügmesi taksin. Demek ki bu kebapçiya metroseksüeller de takiliyor, bir dergiden sorarlarsa söylerim" diye.

Bu sorulari genellikle "Efendim? Duyamiyorum. Dizi çeki-mindeyim, iyi günler" seklinde yanitliyorum.

Bir kere laf sakat! Bizde bir kelimenin içinde seksüel mek-süel geçiyorsa, insanlarin aklina hemen bir sapiklik gelir. "Metroseksüel misiniz?" sorusunu bir Türk erkegine sormak için mangal gibi yürek lazimdir.

Zaten onun için benim gibi kadinlara sorup duruyorlar.

Ne metroseksüeli? Biz Antepliyiz!

"Metroseksüel misiniz?"e, klasik Türk erkeginin verecegi en ilimli cevap, "Sen ne diyorsun kardeees, biz Antepliyiz!" falan gibi bir seydir.

Oysa nedir metroseksüel? Tiras olan, saçina basina özen gösteren, nazik, havali, bakimli, egitimli, hos erkek. Ve de asla seksüel bir sapma olmadan. Hatta çok çapkin bile olabilir. Kendisine kalmis.

Kadin ruhundan anlayan, futboldan baska ilgi alanlari olan, hediye seçmesini, jestler yapmasini, dinlemesini bilen erkektir metroseksüel.

Fakat bildiginiz gibi, ülkemizde yukarida anlattigim erkeklerden pek fazla yoktur. Olanlar da avam bir tabirle, karaborsadadirlar.

Oysa öteki grup, yani dis firçalamayi, dus alip deodoran kullanmayi vakit kaybi olarak gören, sinemaya gitmek yerine, evde göbegini kasiyarak, esofmanla maç seyretmeyi tercih eden, çocuklugundan beri saç

kesimini degistirmemis, genel olarak parfüm yerine sigara kokan, beslenme düzenini lahmacun üzerine kurmus arkadaslar, elbette ki, metroseksüeller-den nefret edeceklerdir.

Sebep açiktir: Kadinlar metroseksüellerin pesindedir ve "lahmacun kulübü" olarak isimlendirebilecegim diger grup, genel olarak havasini almaktadir!

(Yanlis anlasilmasin, lahmacun, çok sevdigimiz, beslenmemizin temel taslarini olusturan gidalardan biridir!

Ben bir yasam tarzindan bahsediyorum. Ayriyeten Anteplilere sevgiler!) "Metroseksüel" kelimesini, müstehzi bir gülüsle, sanki hafiften gay bir içerigi, bir saibesi varmisçasina kullananlar da, dikkat edin, lahmacun kulübünün açik veya gizli üyeleridir.

Lahmacun kulübünün oyununa gelmeyiz!

Güya metroseksüellere çamur atilacak da izi kalacak, biz

de kadinlar olarak diyecegiz ki, "Ayy, en iyisi sigara ve sogan kokan, haftada bir gömlek degistiren, göbekli, zevksiz, tiras olmayan, kitap okumayan, kaba bir adam bulayim da, 'metroseksüel' diye dalga geçmesinler!"

Lahmacun kulübü, size sesleniyorum! "O da metroseksüel", "Bunun için de metroseksüel diyol-lar!"

gibilerinden bir "Havali erkekleri karalama operasyonu", bir "cadi avi" yürütüyorsunuz, farkindayiz!

Bu ayaklan yemedigimiz gibi, ideal erkege de bir isim bulmus oldunuz, sag olun, var olun. Bundan sonra kizlar "Hayalimdeki erkek, kumral, uzun boylu, nazik, basarili, esprili, se- vecen..." falan diye uzun uzun anlatmak yerine "Kumral, metroseksüel" diyecekler ve bitecek.

Metroseksüeller, bembeyaz disleriyle siritarak güzel kadinlari kapmaya devam edecekler.

Ve bu esnada siz, yalniz basiniza, gazete kâgidinin üzerinde soganli lahmacun yiyor olacaksiniz!

Hani söyleyeyim dedim. Belki içinizde hâlâ kurtarilabile-cek olanlar vardir diye...

For those ofyou who don't know, metrosexual is ihe nevv catchph-rasefor those guys who youjust can't explain — nice, good looking, well-dressed, educated and straight.

On derste "ödül töreni adabi"!

Belki bir gün isinize yarar. Her duruma hazirlikli olmak lazim. O gün geldiginde "Aman plaket düstü,"

yok efendim "Konusmami sasirdim" falan istemem! Yaziyoruz, oturun okuyun.

Arada okuyucuya, seyirciye duyurmak lazim ki, dogru adreste olduklarini hissetsinler.

Efendim bir iki hafta önce Özel Radyo ve Televizyon Yayincilari Dernegi'nin düzenledigi "Yilin En Iyileri" arastirmasinin sonucunda, g.a.g., degerli halkimizin oylariyla, "En iyi eglence programi" ödülünü

aldi!

Geçen sene de ayni ödülü biz almistik, ayiptir söylemesi. Mutluyuz, gururluyuz! Son programda da, yani çarsamba gecesi, gecenin on ikisinde nefis bir de rating çakmisiz ki, diziler arayip bulamiyor. "Sag oluuuun" demek istiyorum bu vesileyle!

Geçtigimiz günlerde benim için çok manali bir ödül töreni vardi.

g.a.g. programini sadece iki senedir yapiyoruz.

Oysa on iki yildir gazeteciyim!

Ve geçtigimiz hafta, hayatimin ilk gazetecilik ödülünü al-

dim. Kabatas Lisesi ve Kabataslilar Dernegi internet oylari ve ögrenci anketleri sonucunda, beni

"2003'ün En Iyi Kadin Gazetecisi" seçmisler.

Ödül törenine gittigimde ögrendim ki, erkek gazeteci kategorisinde de Hasan Pulur ödül almis. Nasil ezildim anlatamam! Bir de Magazin Gazetecileri Ödülü alinca, bu yaziyi yazmak zorunlu hâle geldi.

Ödül törenlerinin güzel yanlari: Gurur, mutluluk, cosku.

Ödül törenlerinin zor yanlan: Kalabalik önüne çikip "olgun" konusma yapma mecburiyeti. Gerçekten, bakin, delikanli gibi konusalim, insan ödül aldiysa, içinden gelen konusma su oluyor: "Evet, gerçekten süperim, haklisiniz. Bunu çoktan hak etmistim. Kiskananlar çatlasin. Elemterefis, kem gözlere sis!

Kategorideki diger adaylara da buradan 'nanik' yapmak istiyorum, izninizle. Medya mensuplari, çekin arkadaslar, duymayan kalmasin. Ödül aldim bea. En büyük benim! Heyt beaaaaa!"

Insan psikolojisi budur kardesim!

Ama maalesef çikip söyle seyler söylemen gerekir: "Kategorideki diger arkadaslarla yarismak, zaten basli basina bir gurur. Bu ödül hepimizin. Ayrica bu ödül aslinda ekibimin. Ben bir hiçim. Beni buna layik gördünüz ya, siz benden daha büyüksünüz. 2004 güzel olsun, el ele tutusup dans edelim. Dünya barisi olsun, falan fesmekan..." E ne anladim ben ödül coskusundan? Oldu olacak, bir cübbe edinip, dag basinda çile çekmeye falan gidelim.

Ödül alma trafiginin asla net olmayisi: Sahneye çiktin. Ne yapacaksin? Önce tesekkür mü? Yoksa önce ödülü alip, sonra konusma mi yapacaksin? Ödülü veren adamin konusmasi nereye sikisacak? Peki gazetecilere poz verme fasli konusmadan önce mi sonra mi? Her zaman karisir, Oscar töreninde bile, her zaman sahnede bir arbede olur. Sinir bir durumdur.

Plaketin sürekli kutunun içine düsmesi: Yahu kim icat etmis bu "plaket" denen seyi? Güya kutu açilacak, plaket kutu-

nun kapagina dayanip duracak, sonra eve götürünce de, tozlanmasin, ne bileyim yer tutmasin diye, plaketi yatirip, kutunun içinde saklayacaksin. Olmuyor isteee! Tam konusma yaparken plaket yativeriyor kutunun içine. Hatta bazen ödülü alirken oluyor bu. Kaldirip düzeltiyorsun, bu sefer durmuyor, yere düser gibi oluyor. Kapali tutsan ödül görünmüyor. Plaketi dengede tutacagim diye, gerginlikten lafini unutuyor insan. Kim bakiyor yahu bu plaket islerine?

Sevgili okuyucularim, yukaridaki üç sik da çarsamba günü basima geldi.

Ancak ben yine de, ödül törenlerine zevkten dört köse gidip, plaketleri almaya devam edecegim. Layik görenlere tesekkürler.

Kategorideki diger arkadaslar, sizinle yarismak büyük gururdu. Dünya barisi, vesaire, vesaire...

Neden yagli yiyecekler daha lezzetli?

Bilim baska sey yalla. Insan aydinlaniyor, kavriyor, hayatin anlamini çözüyor. Sadece bu kadar mi?

Karakterinde bir tuhaflik bulunmadigini, genlerinin kurbani oldugunu ögrenerek, kendisiyle barisiyor!

Teorimin dogru oldugunu biliyordum!

Bir belgesel seyrettim ve hayatim degisti.

Evet sevgili okuyucular, o hiç dizi mizi seyretmeyip, Tele-vole'lere kizip, sadece belgesel seyreden entel Türk var ya, iste o benim!

Yalan tabii. Ama gerçekten büyük zevk aldim izlerken.

"Human Instinct"ten, yani insan dogasini konu alan "Içgüdü" belgeselinden söz ediyorum.

Gerçeklen aydinlandim. Kendimle ilgili birçok cevap aldim. Size de tavsiye ederim. Mesela, yaziya giris cümlemden bahsedersek.

Neden patates kizartmasi, iskender kebap, kaymakli kadayif falan haslanmis kabaktan daha lezzetlidir?

Ha? Size soruyorum? Obur musunuz? Sagliksiz misiniz? Hayir efendim. Sadece içgüdülerinize göre hareket ediyorsunuz.

Yagli yiyen kazanir!

Insanoglunun varolusundan itibaren, güçsüzlerin yok olup, güçlülerin kalmasi süresince, binyillar boyu, yüksek ka-

lorili, yagli yiyecekleri tercih edenler, yani "kebapçilar, tatlicilar" hayatta kalmislar. Çünkü digerleri, hani enginar mengi-nar sevenler, vücutlarinda yag depolayamadiklari için, kitliklar sirasinda ölüp gitmisler.

Yani hepimiz, yagli seven oburlarin torunlariyiz ve bunun için bugünlere gelebildik.

Hos, bundan sonrasi için doktorlar tam tersini söylüyor, o da ayri. Yine de artik kaymakli kadayif yerken daha az vicdan azabi duyacagim. Genetik iste kardesim! Hem yarin öbür gün bir kitlik, bir sey olur, insan neslini biz devam etti-

— ririz falan...

Hanimlar, kalça bölgenizde biriken fazla kilolariniz caninizi mi sikiyor? Hiç üzülmeyin, "Içgüdü"

belgeselini seyredin!

Basenlere takmayin, cazibe isareti!

Hani o bayildigimiz Kate Moss'lar, efendim, siska mankenler var ya. Onlari hiçbir erkek begenmiyor farkinda degiller! Neden? Çünkü erkekler, birlikte olacaklari kadinlari seçerken içgüdüsel olarak, ince belli, ama genis kalçali olanlari tercih ediyorlar. Çünkü binyillar, öyle kadinlarin daha dogurgan oldugunu gösteriyor. Onun için basenlere takilmayin, yemenize bakin!

Es seçerken baska bir ilginç durum daha varmis genlerimize yazili olan. Newcastle Üniversitesi'nde yapilan bir arastirmada, bir grup kadindan üç gün boyunca ayni tisörtü giymeleri istenmis. Sonra da bu tisörtler farkli erkek deneklere koklatilmis ve hangisinin en güzel koktugunu düsündüklerini söylemeleri istenmis.

Yüzde yüze yakin bir oranla, erkekler, kendi bagisiklik sistemlerinden en farkli olan sisteme sahip kadinlarin tisörtünü seçmisler. Çünkü farkli bagisiklik sistemlerine sahip anne babadan olan çocuklar, hastaliklara karsi daha dirençli olurlarmis ve insanoglu farkinda olmadan, nesillerin gelisimi için, bu seçimi yaparmis.

Üç gün boyunca giyilmis yüzlerce tisörtü koklamak zorunda birakilan erkek deneklere ne kadar para ödendigi arastirmada yazmiyor! Ama ben merak ettim.

Böyleyim iste, abuk subuk seylere takiliyorum. Sivriyim. Ama benim hatam degil.

Küçük çocuk yaramaz, büyük çocuk uslu!

Efendim, ben ailenin küçük çocuguyum.

Açikliyorum. "Içgüdü" belgeselinin "Kazanma Hirsi" bölümünde söyle deniyor: "Çocukken, hayatin ilk yarisi olarak,

en faydali kaynak, yani anne babanin ilgisi için kardeslerimizle yarisiriz."

Bu yarista gözlemlenen de suymus: Küçük çocuklar bunu, çiglik atma, asiri hareketler, yaramazlik, soytarilikla basarmaya çalisirken, agabey ve ablalari da silah olarak "Sabirla beklemek, uslu olmak, yardim etmek veya sevdigini söylemek" gibi taktikler kullaniyorlarmis. Bunu tamamlayan bir arastirmada da, ilk dogan çocugun radikal düsünceli, çilgin, yenilikçi olmasinin, küçük kardeslerine göre daha düsük bir ihtimal oldugu bulunmus.

Böylece benim niye kafadan kontak, agabey ve ablaminsa niye akli basinda, sakin, dogru düzgün insanlar oldugu da ortaya çikiyor! Her seyin basi bilim vallahi.

NTV'de yayinlanan "Içgüdü" sayesinde kendimle baristim diyebilirim!

Siz de seyredin, sonra beni hatirlarsiniz.

Bakin orijinal internet sitesinin adresini de veriyorum burada:

http://www.bbc.co.uk/science/humanbody/tv/huma-ninstinet/

Eh, bu köse yazisinda verdigim hizmet de, benim, baska insanlara yardim içgüdümün bir göstergesidir.

Ki, bu konu internet sitesinde var.

Bir bakin bakalim.

Tek mi, çift mi?

Yine yer yerinden oynuyor.

Savas mavas degil bahsettigim, Sevgililer Günü!

Belki bu sene unutulur da, su sinir kirmizi kalpli esyalarla, "I love you'larla süslü ivir zivirla, afrodizyak oldugunu iddia eden mönülerle, çikolatalarla, güllerle muhatap olmayiz diye ümit ettim. Ama bosuna!

Isin cilki çikmis bir kere. Son üç yüz yildir birbirinin gözünün içine bakmamis kari kocalar, iliskileri okul çikisi sapirda-ta sapirdata hamburger yemekten ibaret ergenler, herkes Sevgililer Günü programi pesinde.

Yilbasindan beter.

Restoranlarda simdiden yer yok, kulüpler tiklim tiklim, barlar hincahinç.

Neyi kutluyorsunuz kardesim?

Yaptiginiz sey, dünya var oldugundan beri yapiliyor! Özel bir yetenek, sonradan ögrenilen bir beceri gerektirmiyor ki. Bildigin hormon, herkeste var!

Dünyalilar ikiye ayrilir!

14 Subat'ta milyonlarca çiftin süslenip püslenip kikirde-

yerek lokalleri doldurmasi yetmiyormus gibi, o gece yalnizlar için de partiler düzenlenmesi gelenek oldu.

Genç bekâr özgür kadinlar partileri, genç kalan bekâr özgür kadinlar partileri, aranan erkekler partileri, ümitsiz bekârlar partileri, biz bize yeteriz partileri...

Yani, o gece sevgili degilsen, illa ki diger sevgilisizlerle birlikte aci-tatli, traji-

komik, ama ne olursa olsun

"mutlulugu tam anlamiyla bulamamislik" temali bir gece geçirmek zorundasin.

365 gün sehirlerde çesit çesit insan gezerken (bekâr, evli, bosanmis, gecelik iliskiler yasayan, ayrilmak üzere, evli ve sikilmis, âsik ama mutsuz, iliskide ama aldatan, taze çift olmus, kimseyi bulamamis, kimseyi istememis, monogam, poligam, homoseksüel, heteroseksüel, nemfoman, frijit, her neyse...) 14 Subat günü, sadece ikiye ayriliyoruz: Çiftler ve tekler!

Çiftsen, hediye alacaksin, yemek yiyeceksin, çikolatalara, güllere, internet kartlarina; bütçen, kültürün, aliskanliklarin neye uygunsa, bir seylere para ve/veya zaman harcayip, iliski pek güzelmis, herkes asikmis gibi yapacaksin. Bu esnada bir yandan da "tek"lere bakip kendini daha iyi, daha sansli, daha "normal"

hissedeceksin.

Teksen, hayatindan çok memnun olsan bile "Acaba kaçirdigim bir seyler var mi? Biri olsaydi daha mi iyi olurdu?" gibi süphelere düsecek, isteyerek veya mecburen, senin gibi "tek"lerle programlar yapacaksin.

Eski sevgilileri aniyoruz!

Halbuki Sevgililer Günü'nün mantigi en basindan yanlis kurulmus!

Diger özel günlere bir bakin: Anneler Günü, Babalar Günü, Ögretmenler Günü...

Üzerimizde hakki olan, bize vakit ve emek harcamis, ama artik eskisi gibi ilgilenemedigimiz yakinlarin hatirlanmasi, onore edilmesi üzerine kurulmus dogru formüller.

Bu mantiga göre, Sevgililer Günü'nde de eski sevgililerin kutlanmasi gerekmez mi?

Kavgali ayrilmis olabilirsiniz. Ögretmenlerinizle ilgili son aniniz neydi? Veya annenizle hiç mi birbirinize girmediniz? Olur böyle seyler. Ne de olsa eski sevgilidir, hos görmek lazim!

Tabii, benim formülümde, bazi skorer arkadaslar büyük müsküllerle

karsilasabilirler. "Bir gün içinde hangi birine hediye alacaksin, hangisini arayacaksin. Haftalar yetmez!" diyebilirler.

Burada da ayni prensip geçerli olmali.

Harcanan emek ve zaman, eski sevgililerin önceligini belirler.

En uzun beraberlikleri seçtikten sonra, isimleri emek kriterine göre eleyin. Geçmiste ödevlerinize yardim etmis, size araba kullanmayi ögretmis, yemek yapmis, evinizi yerlestirmis veya hayatiniza buna benzer katkilari olmus isimleri, o gün, en azindan bir demet çiçek veya bir telefonla aramaniz hos bir jest olacaktir! Bunlardan kendini en çok helak etmis olanini da bir yemege çikariverin. 14 Subat mana kazansin.

Ayrica eski sevgiliyle yenen yemegin, klasik Sevgililer Günü programlarindan daha heyecanli ve daha dedikodulu olacagi kesindir.

Bu çözümün en parlak yani da su: Eski sevgiliyle program yapmak için tek veya çift olmaniz fark etmez.

Çiftseniz ve simdiki sevgili su koyuverirse, suçu hemen bana atabilirsiniz.

Ama zannetmiyorum. Bu degisiklik, onun da isine gelebilir!

Kahve falinin püf noktalari!

Derslere basliyorum. Artik siz de evde deneyebilirsiniz. Kisa zamanda daha popüler, sevilen, aranan bir insan olmaniz isten bile degil!

Türk kahvesine olan ve maraz sinirlarini zorlayan merakimi biliyorsunuz.

Gün içinde Türk kahvesi içmeyi biraktigim dakikalar, göz seyirmesi, sinirlilik, çarpinti, ter basmasi belirtilerinin basladigi anlara denk geliyor! Tadinda birakamiyorum yani!

Ne var ki, birçok kahve meraklisinin aksine, kahve fali dendiginde yüzümde müstehzi bir gülüs beliriyor!

Bana hep garip gelmistir. "Filanca süper kahve fali bakiyormus" dediklerinde etrafta bir dalgalanma olur, insanlar siraya girer, ricalar eder, kahve fali

konusunda basarisi yayilmis olan arkadasa türlü yalakalikla fal baktirmaya çalisirlar! Öteki de kendini bir naza çeker ki... "Ay yorgunum", "Arka arkaya bakamam ööyle", "Ancak ben bakmak istedigimde dogru çikiyor, ismarlama olmaz" gibilerinden... Kardesim, yapacagin, kahve bulasigina bakarak, kafadan bir seyler atmak. Ne yorgunlugu?!

Fal hakuranlarin hâli daha da beterdir. Tutup "Biliyor mu-

_

sunuz, her saniye su kadar yagmur ormani yok oluyor" desen "Hadi len" tepkisi verecek arkadaslar, nedense kahve telvesinin fincanda biraktigi izlerin, gelecekleriyle ilgili ipuçlari verdigine, adlari kadar emindirler!

Zaman zaman havami bulmak için ese dosta kahve fali bakmisligim vardir. Hatta çok isabetli tahminler yaptigimi söyleyip, "medyum" özelliklerime saygi duyan arkadaslarim bile var. Bundan gurur duyuyor muyum? (Palavra özelligimden degil, böyle arkadaslarim olmasindan.) Hayir!

Derslere basliyoruz!

Olay çok basittir aslinda. Siz de, asagidaki tavsiyelerle, bir kahve falcisi olup, belli basli ortamlarda popüler hâle gelebilirsiniz.

Fincana bakip, "Aaa, senin bir düsmanin var" diye baslayin ve fal meraklisini o dakikada kazanin.

"Hatta hemcinsin" diye devam edin. Herkesin gicik oldugu bir hemcinsi vardir mutlaka. Isi abartip "Sana yakin bir çevreden, ya aile, akraba veya isyerinde" diyebilirsiniz. Baska ne olacak ki? Ya is arkadasi, ya patron, ya kayinvalide, kayinço, görümce mörümce...

Elbette "Nerede, hani?" falan diyen bazi ukalalar çikacaktir. Fincanin içinde gelisigüzel bir telvelenmeyi isaret ederek "E sekerim bak, yilan çikmis, atmaca kanadi çikmis, kedi çikmis, senin arkanda böyle uzun saçli kadin çikmis" gibilerinden süphe götürmeyecek kanitlar sunabilirsiniz!

Bekârlarin, genel olarak, hayatta iki büyük derdi vardir: Para ve ask. Evlilerin, genel olarak, hayatta iki büyük derdi vardir: Para ve çoluk çocuk.

Bu konularda herkesin sikintilari ve umutlari vardir. Fal meraklisinin medeni durumuna göre, "Para konusunda sikinti var ama asilacak" ve/veya "Ask/ çocuklar konusunda ufak tefek dertlerin var, takma kafana, uzun vadeli degil, sonradan sevineceksin" deyin, isi bitirin!

Madem kahve fali biliyor ayagina yatiyorsunuz, jargona da

alisin. Mesela, ev yerine "hane" kelimesini kullanmak, sizi siradan insandan "gizli güçlere sahip gelecegi gören yaratik"a terfi ettirecektir. "Evde ufak tefek dertler var" yerine "Hanende ufak tefek sikintilar var"

demenizi tavsiye ederim.

"Kalabaliklar içindesin, her kafadan bir ses çikiyor, hep sine kulagini tika, kendi yolunda yürü" tavsiyesini yapip, fin canin bol telveli, karisik desenli bir bölümünü delil olarak

sunmak her zaman ise yarar. Zira insan sosyal bir hayvandir

ve ister Istanbul borsasinda çalissin, ister otobüse binsin, ister apartmanda otursun, illa ki bir "kalabaliklar içinde olma" du rumu yasar.

Son olarak "senin yüregin kabarmis" kalibindan bahsetmek isterim.

Her kalip gibi, bu da kliselesme tehlikesi olan bir cümledir ve kullanirken dikkat etmeniz gerekir.

Mesela, fala böyle baslarsaniz, kimse sizi ciddiye almaz. Ama sonlara dogru, cümleyi evirip çevirip, "Bak, aslinda klise bir laftir ama, fincanda da görüyorsun, bir yürek kabarmasi var hakikaten" derseniz daha inandirici olur. Bu numarayi sokak kahvelerinde kullanmayin. Türk kahvesinin kilosu kaç para? Kahveci yürek kabarmasi görüntüsü saglayacak kadar kahve koymamistir muhtemelen. O zaman da delil gösteremezsiniz. Evlerde bakilan kahve fallarini tercih edin.

Artik kahve falinin krali sizsiniz. Kim tutar sizi?

Yine faydali bir yaziyla karsinizdaydim. Maksat okura hizmet, gerisi dünya mali ve dolayisiyle dünyada kalir...

Soguk alginliginin psikolojik izdüsümleri!

Gördügünüz gibi, ilk tibbi makaleme imza atmak üzereyim. Biraz heyecan var tabii, olmaz mi? Heyecana bogaz agrisi, çesme burun, normal agirliginin üç kati bir kafatasi da eslik ediyor.

Evet efendim, salgina ben de katildim. Herkes hasta dediler, biz de geri kalmayalim dedik.

Böylelikle konuya girmis oluyorum. Isterseniz, basit bir hastaligin (ki mesela Ingilizcede "common cold"

yani "bayagi, hep görülen sogukalginligi" derler, böyle de tapon bir rahatsizliktir), ruh sagligimiz üzerindeki etkilerini, basliklar halinde inceleyelim.

Sürü psikolojisi karsisinda A ve B tipleri

Demin de dedigim gibi, "Hastayim" dediginiz anda, "Geçmis olsun"la birlikte, âdettendir, söyle cevap verilir: "Salgin zaten!" Ki genellikle de öyledir. Ancaaak, salgin gerçegi, iki insan tipinde farkli algilanir: A tipi: "Salgin mi? E iyi o zaman. Demek herkes hasta. O zaman endiselenmeye gerek yok." Bu tavir, aslinda daha genis çapli düsünürsek, dünyayi yok olmaya götürebilecek bir tavir-

dir. Bu tipler sürü psikolojisini severler. "Elle gelen dügün bayram" seklinde isimlendirebilecegimiz bu bakis açisi "Nükleer sizinti mi varmis? E o zaman herkes ölecek, ben ne yapayim?" veya "Ozon tamamen mi yarilmis? Bana ne kardesim, ben deodoranimi sikarim, herkes sikiyor" noktasina kadar gidebilir.

B tipi: "Salgin mi? Ne? Bu bana özel bir durum degil mi? Ben siradan miyim? Yo, yoooo!" Bu tiplerse, siskin egolarina ve elitist tavirlarina karsin, dünyanin gelismesini saglamis, liderlik vasfi tasiyan insanlardir.

Kolektif düsünmezler, bireyseldirler. Mucitler, sanatçilar, büyük girisimciler bunlardan çikar. B tiplerinin ünlüleri arasinda Einstein, Marilyn Mon-roe... (birisi beni durdurur mu lütfen?) Ev halki ve yakinlarla iliskiler

Hasta kisi, ev içindeki sosyal tavrini degistirir. Burada "gender" tabir ettigimiz, sosyal cinsel kimliklerden bahsetmek lazimdir (vay be!). Erkekler, soguk alginligi sirasinda, ev içinde, inleme, sikâyet etme, asiri hassasiyet, endise, panik, gibi duygular yasayip, zaman zaman hastalik belirtilerini abartma vs. tipi çocukluk yillarinin tavirlarini gösterirlerken, kadinlar farklidir. Gereksiz fedakârliklar, hasta yatagindan kalkip temizlik yapma, "Dur ben getiririm, iyiyim

iyiyim" türü lüzumsuz atakliklar, tamamen karsi tarafa kendini kötü hissettirmek, vicdan azabi vermek ve nekahat döneminde "Ben hastayken kendi kendime baktim, kimse ilgilenmedi" diyebilmek için takilan sosyal maskelerdir. Ev halki, bunlari yemeyin! Hastayi, gerekirse yataga baglayarak, kendine ve çevresine zarar vermesini engelleyin!

Kararsizlik, ikilem ve endise

Soguk alginligi geçiren çogu sehir insani, doktora gitmez. Hastaligin seyri esnasinda, sirasiyla, hafif ilaçlarla atlatmaya

çalisma, hastaligin ilerleyisine bozulma, antibiyotik alip almama kararsizligi ve bunun getirdigi endiseler görülür. "Antibiyotik alsam, bütün vitaminleri öldürüyormus, ama almazsam geçmeyecek" dönemi bes güne kadar çikabilir. Bu noktadan sonra depresyon ve panik baslar: "Bu hastalik geçmeyecek galiba!"

Sonsuza kadar süren bir grip tip tarihinde görülmedigi gibi, bu psikolojik yan etkiyi geçirmenin tek yolu, efendi gibi doktora gitmektir!

Aliskanlik tuzagi

Birkaç günü geçen rahatsizliklarda, kisi, bütün gün pijamalarla yatip televizyona bakma, 12 saat uyuma, çorbanin ayagina gelmesi gibi, aslinda mükemmel olan hayat tarzina alisabilir. Soguk alginliginin etkileri geçtikten sonra bile, bu vicdan azapsiz tembelligin verdigi rahatlik duygusu, kiside aliskanlik yaratabilir.

Hasta, iyilestikten sonra bile, bu güzel yasam tarzindan kopmamak için "Yok yok, yine basliyor galiba, yarin da ise gitmeyeyim", "Daha tam iyilesemedim, öksü-rüyorum biraz" tarzinda yalanlara basvurabilir, hatta bunlara kendi de inanabilir. Bundan kurtulmanin tek yolu kisinin kendi elindedir. Disaridan yapilacak ilaç ve psikolojik destek tedavisi genellikle ise yaramaz!

Gördügünüz gibi "Bayagi soguk alginligi" sanildigi kadar bayagi bir hastalik degil! Fiziksel zarari geçici de olsa, psikolojik açidan, bu dönemde destek alinmasinda fayda var.

Bu da benim, tip dünyasina bir katkim olsun. Bak hasta hasta bilimin hizmetindeyim...

ilk ve son savas anim!

Üç yasindayim. Lambalarin etrafina kâgit sariyoruz. Acaba yilbasi gecesi gibi bir sey mi bu "karartma"?

Annemler "Hatirlamana imkân yok" diyorlar.

Aslinda haklilar, çünkü üç yasmdaymisim. Ama bal gibi hatirliyorum iste.

Belki hatirladigim bölük pörçük karelerle, sonradan anlatilanlar bir araya gelip hikâyeyi tamamlamislardir.

Yazliktaydik. Aksam üstü, benim pek anlam veremedigim bir hareketlilik basladi. "Karartma var" deyip duruyorlardi etraftan. Kâgitlar alinip, balkonun, bahçenin lambalari kaplandi.

Yilbasi gecesi gibi bir sey miydi bu karartma? Etraf kâgitlarla süslendigine göre...

Sonra söyle dediler sanki, hayal meyal hatirliyorum: "Bu gece bir oyun oynayacagiz. Hava kararinca isiklari kapatip, evin içine girecegiz. Evde de isik yakmayacagiz. Sanki elektrikler kesilmis gibi. Bir de televizyonu açmayacagiz, gürültü yapmayacagiz."

Bayildim bu ise.

Aksam oldu, evin içine girdik. Salonda oturuyoruz. Benim nesem yerinde, kikirdayip duruyorum. Oyun ya bu.

Annem, babam, ablam öyle degil ama. Gerginlikten patlayacak gibiler.

Meger agabeyim gelecekmis Bulgaristan'dan o gece.

Agabeyim arada sakalli, arada sakalsiz, bazen John Lennon gözlükleri takan, Ispanyol paça pantolon giyen, gitar çalan, uzun boylu bir adam benim gözümde! Arada ortadan yok olup sonra yine geliyor.

Üstelik de hediyelerle! Nereye gittiginden çok hediyeler ilgilendiriyor beni! Dedim ya, üç yasindayim.

Her dakika seyahatte. Milli voleybolcu çünkü. Ikide bir Balkan ülkelerine, oraya buraya maça gidip duruyorlar.

Ama bu defa, tam da gecesi.

Annem söylenip duruyor: "Tam sirasiydi maçin. Havalimani kimbilir açik mi degil mi? Ne olacak bu çocuklar? Nasil gelecekler?" diye. Daha kötü ihtimalleri kimse dillendirmiyor.

Meger benim uzun boylu adam sandigim agabeyim de, daha on sekiz yasindaymis o zaman!

Sonra aniden bahçe kapisinin gicirdadigini duyuyoruz ve evet, agabeyim, kapida, bavulu ve paketleriyle firça atiyor: "N'oluyor yahu? Niye kapandiniz içeri? Amma korkaksiniz ha!"

Annemlerin rahatlama dozundan anliyorum ki, büyük badire atlatilmis.

O zaman korkmaya basliyorum.

Sessizce çikip balkonda oturuyoruz. Yan evlerde karanlikta bahçelerde oturan komsulardan bir iki sohbet, karsilikli ki-kirdemeler, yavastan gevseme.

Hayatimdaki ilk, ve umarim, son savas anim.

Bagdat'ta yasananlari Körfez Savasi'yla baslayan bir canli yayin eglencesi havasinda seyrediyoruz.

O yillarda bir CNN muhabirinin "Bizden ayrilmayin" ama-

ciyla, yanlislikla söyledigi gibi: "Bu savas reklamlardan sonra da devam edecek!"

Ne gariptir ki 1974'ten beri ne kansere çare bulundu ne Afrika doyuruldu.

Ama artik karartma falan yetmiyor insanlari bombardimandan korumak için.

Artik istedigin yeri, istedigin zaman bombalayabilecegin uydu resimleri, özel isiklar, kameralar, siginaklari patlatan gelistirilmis füzeler var.

Öyle lambalarin etrafina kâgit sarmakla kaçamazsin.

Helal olsun! Dünya medeniyeti kendisiyle ne kadar gurur duysa az!

Assolist dinlemenin püf noktalari!

Benim gibi rezil olmayin diye yaziyorum. Yaniniza yaklasan her assolistin niyeti kötü degildir. Sadece

"Semra Özal yapmak" istiyor olabiliri

Her sey o ödül töreninde basima geldi!

Özel Radyo Televizyon Yayincilari Birligi, internet kullanici oylariyla g.a.g.'i en iyi eglence programi seçmis, sag olasin halkim!

Güzel de bir yemekli tören hazirlamislar. Gittik, oturduk. Ebru Cündübeyoglu, garip ama gerçek, benden imza istedi. Ünlü ünlüden imza ister mi? Kitabi çok begenmis. Hos bir andi. Ödülümüzü aldik, sudur budur. Her sey güzel.

Derken son günlerin popüler assolisti çikti sahneye: Umut Akyürek.

Musiki askimi fazla belli ettim!

g.a.g.'in 50. programini çekiyoruz... Hep "Ben Gülse Birsel ve saz arkadaslarim" diyorum ya... Haydi, dedik, Türk Sanat Müzigi toplulugu gibi giyinelim. Ben klasik assolist, arkada g.a.g. ekibi koro, sarki söyleyelim 50. programda. Hem egle-

niriz de. Tabii biraz klasik assolist hareketleri çalismam lazim. Ara taksimlerde yere, havaya bakarak kafayi sallama, elleri Emel Sayin gibi kullanma teknikleri falan...

Umut Akyürek genç ama eski usul bir assolist. Egitimli, klasik, agir... Tam hanimefendi sanatçi. Sahneye çikar çikmaz g.a.g. ekibi "Haydi Gülse," dedi, "seyret, ezberle, aynisini yaparsin!"

Diktim gözlerimi Umut Akyürek'in üzerine. Hakikaten mükemmel. "Sahneyi dolduruyor" derler ya. Ve fakat ben Umut Akyürek'in televizyon görüntüsü degil, gerçek oldugunu unutmusum! Ben ona bakarken, o da beni görüyor tabii! Salonda benim gibi gözünü alamadan bakan baska musiki âsigi da yok, takdir edersiniz ki! En ilgili dinleyen bile, arada sohbete ve/veya önündeki tandira daliyor!

Bu alakami Sayin Akyürek de fark etmis olmali ki, birkaç defa gülümsedikten sonra bana dogru yürümeye basladi! Belki bos zamanlarimda Üsküdar Musiki Cemiyeti'ne devam ettigimi falan düsündü.

Ve hem ekibin hem benim endiseli bakislarimizin arasinda, hoop diye gelip bana elini uzatti! Bir yandan da içinde sürekli "bülbül" kelimesi geçen bir sarki söylüyor.

Assolist beni sahneye çikaracak! Bittim!

"Semra Özal" yapmak!

Bir kere bende sesin s'si yok. Olsa bile sarkiyi hayatimda ilk defa duyuyorum. Her seyi birak, sahneye çikip assolistle Türk sanat musikimizden bölümler icra etmem, daha dogrusu edememem, ve bunun kameralar tarafindan tespit edilmesi, beni imaj, karizma, kariyer açisindan ve her açidan bitirmez mi?

"Söyleyemem, sarkiyi bilmiyorum, sesim yoktur, n'olur, vallahi!" seklinde gergin yalvarislarim sonunda, Umut Akyürek, playback'e agzini uydurmayi birakti ve fenalik geçirerek, eli hâlâ havada, dislerinin arasindan:

"Sizi sahneye çikarmayacagim, sadece elinizi tutmak istedim," dedi!

Allah beni kahretsin! Racondan bu kadar mi habersiz olunur? Kadincagiz bana "Semra Özal" yapacak.

Hani assolistler devlet erkaninin, hatirli misafirlerin, ne bileyim Semra Özal'in yanina gidip elini tutarak sarki söylerler, o da kafasini sallayarak katilir ya. Olay bu. On saniyelik, iki kuplelik bir sey. Versene elini, ne korkuyorsun! Jestin karsisinda böyle mi yapilir?

"A çok özür dilerim" diye ezildim ve g.a.g. ekibinin masaya kapanarak gülmesi esnasinda, Umut Akyürek'le "Semra Özal yaptik".

Ben kiim, assolist taklidi yapmak kim.

Umut Akyürek'ten huzurunuzda özür diliyor, kendisini kutluyorum!

Alfa alfa filizine dogru adim adim!

Biktim bu beslenme arastirmalarindan. Ne yiyelim kardesim? Biktim be. Kararinizi verin. O güne kadar ben iskenderimi yer, kadayifima ekstra kaymak isterim. Bu kadar.

Birisi bana ne yemem gerektigini söylerse çok mutlu olacagim!

Simdi de en son tüyler ürpertici gelismeyle karsi karsiya-yiz! Hidrojene yaglar, yani fast food dedigimiz gidalari pisirirken kullanilan, islem görmüs, yüksek isilara dayanikli yaglarin kanserojen oldugu çikmis ortaya.

Buyrun buradan yakin diyecegim, ama bu yaglar yanmi-yormus da!

Hamburger köftesinin, patatesin kizartildigi hidrojene bitkisel yaglar, içinde defalarca kizartma yapildigi halde yanmi-yor, ancak çok yüksek bir isida normal yaglar gibi davraniyor-larmis.

Yani, vücudumuzun 36-37 derece oldugunu düsünürsek, hidrojene yaglar vücutta, öyle olduklari gibi takilarak, obezi-teye, daha sonra da belki kansere yol açabiliyorlarmis.

Ah ben bunlari biliyordum da iste...

Efendim, 94 yilinda New York'a gittim ben. Okulun ilk günü, yeni tanisilan arkadaslarla ögle yemegine çikildi.

Broadway'in üzerinde, okula birkaç blok uzaktaki bir "Organik Gida" lokantasina götürdüler beni.

O gün söyle düsündügümü hatirliyorum: "Organik olmayan gida nasil bir sey ola ki? Sentetik tavuk, sentetik pilav, sentetik salata diye yemekler mi var bu Amerika'da?"

9O'li yillar Amerika'da organik tarimin, hormonsuz, kimya-salsiz sebze meyve yetistirmenin, dogal gidalarla hayvancilik yapilmasinin baslayip popüler oldugu yillardi.

Organik Gida Dükkâni adli lokantaya girdik. Alt katta, hani bizim meyhaneler gibi bir camli buzdolabi var. Oradan bakip yiyecegi seçiyorsun. Ya satin alip paketlettirip gidiyorsun ya da yukari katta oturup yiyorsun.

Camli buzdolabina bakildiginda, kelimenin tam anlamiyla, "bu lokantada yiyecek bir halt yoktu"! Tipsiz otlar, kepekli ekmek, birkaç bulamaç görünüslü karisim.

Yukari çikip mönüden siparis verdik. Yanimdaki iki kiz "alfa alfa filizli sandviç" istediler. Bense, herhalde nisuaz salata gibi bir seydir, hani karisik yesilligin üzerinde yumurta, ton baligi, zeytin meytin vardir diye

"ton baligi salatasi"nda karar kildim.

Sonuç bir fiyaskoydu! Ben ton baliginin ne idügü belirsiz (ve dolayisiyle muhakkak organik) bir sos içinde ezilip perisan olmus halini didiklerken, arkadaslarim, içine pis kokulu tatsiz tuzsuz alfa alfa filizi doldurulmus kepek ekmeklerine yumuldular!

Hayatimda bu kadar sasirdigimi hatirlamiyorum. Bir insan böyle bir seyi ögle yemegi olarak yiyebilir miydi? Allah açlikla terbiye etmesindi, ve daha önemlisi ben bu New York denen yerde nasil yasayacaktim?!

Çikista kendimi bir Çin lokantasina attim ve Amerika'ya gelmis tüm göçmenler için sükrederek karnimi doyurdum.

O dönemde Amerika'da çikan yazilarin birçogu beslenme

üzerineydi. Konservelenmis gidalarin çogunda kanserojen madde bulunmustu. Sebze ve meyvelerin iri yarilarina süpheyle bakiliyordu. Kirmizi et zaten zararliydi, tavuklar eselenmeden yapay çiftliklerde büyütülüyordu, denizler kirliydi ve görünüse bakilirsa, bu durumda alfa alfa filizli kepek ekmegi en güvenli seçenekti!

Bir de tabii, en çok bu hidrojene bitkisel yag hakkinda konusuluyordu.

Sadece fast food'da degil, her yerde hidrojene bitkisel yag vardi. Uzun zaman dayanabilen bütün gidalarda: Cipsler, bisküviler, gofretler, çikolatalar, mikrodalgada isitilip yenen donmus yemekler...

Ve bu hidrojene bitkisel yag, vücut isisinda yanmadigi için, hayatinin sonuna kadar, tüm anlarinda seninle birlikte yasiyor, ayrilmaz bir parçan oluyor, sonuçta da seni, sisman, nedense kilo veremeyen, üstelik kanser olma riski yüksek kalabaligin arasina katiyordu.

Türkiye'ye geldikten sonra, bu tür takintilarimda büyük ölçüde azalma oldu.

Zaten fast food'dan zevk almayan bir insan olarak, "ne olsa yerim" tavri içindeydim bir süredir.

Ancak görüyorum ki hidrojene yaglar konusunda bir bilinçlenme var. Organik gida dükkânlari açilmaya basladi. Balimizi bile seçerek yiyoruz.

Ben bu gidisati biliyorum arkadaslar. Önce ates pahasina küçük, yampiri domatesler almaya baslayacagiz, yumurtayi köyden getirtecegiz. Ardindan yedigimiz tavugun soyagacini isteyecegiz.

Son asamada da beni Nisantasi'nda bir kafede alfa alfa filizi doldurulmus köy ekmegi yerken göreceksiniz.

Titrerim mücrim gibi baktikça istikbalime!

Kirmizi hali bizi bozar!

Lüzumsuz bir sey. Takilip düsmece var, birbirini itmece var. Paparazzisi var, halki var. Kaplayin halifleks, hem dayanikli, hem bakimi kolay.

Hamdolsun bu yilki Oscar'lari da birlik beraberlik ve baris içinde teslim ettik. Ne Sean Penn, ne Susan Sarandon-Tim Robbins ekibi, Bush ve yönetimine küfür etti. Halbuki benim bütün gece bekledigim oydu.

Yoksa Oscar'larin kime gidecegi zaten belliydi. Yüzüklerin Efendisi silip süpürecek, Charlize Theron ayakta alkislanacak, "Soguk Dag" filmine mutlaka bir ödül gidecekti.

Zaten her Oscar sonrasi, ödüllerden çok, hangi aktrisin ne giydigi, kirmizi hali üzerinde ne açiklama yaptigi konusulur.

Malumunuz, "kirmizi hali" olayi ülkemizde de basladi artik. Film galalari, sadece gazetecilerin, blucinli gençlerin, meraklilarin toplandigi, fosur fosur sigara içilen floresan isikli fuaye ortamindan çikti.

Çikti da, kirmizi hali olayi öyle basit bir sey degil ki!

Ilk bakista, muhtemelen en ucuza yasanacak en büyük lükstür kirmizi hali.

Sonuçta metrekaresi bes milyona mi, on milyona mi alirsin, serersin, bitti. Birden isin havasi degisive-rir.

Ancak, önemli olan halinin kendisi degil tabii, üzerinde yürüyenler.

Zamaninda, havali bir derginin editörü oldugum için, yurtdisinda böyle kirmizi hahli davetlere falan katilmisligim çok. Hem de öyle Naomi'li, Elizabeth Taylor'li, Prens Char-les'li davetler yani, boru degil.

Bu esnada, kirmizi halinin üzerinde yürüme usulünü de ögrenmis bulunduk.

(Sunu da söylemeden geçemeyecegim, düsünüyorum da benim ünlü olmadan önce çok daha isiltili bir hayatim varmis yav! Avrupa'da defileler, böyle havali davetler... Simdi bütün gün otur evde, üzerinde esofmanla yazi yaz. Neyse.)

Olay sudur: Kirmizi hali, üzerinde rap rap yürümek için degil, durup fotograf çektirmek ve röportaj vermek için var olan bir fon. Ünlü, kirmizi haliya ayagini attigin andan itibaren, zaten yanlarda birikmis onlarca basin mensubu, ona ismiyle bagirmaya basliyor. Misal, "Charlize" dendigi anda, Charlize'in, sesin geldigi yana bakip, vücudunu en fotojenik hale getirerek gülümseyip poz vermesi lazim. Bunlardan yüz tane olunca yildizlarin isi zorlasiyor tabii. On metrelik kirmizi halida yarim saat geçirenler var. Bir de en ön sirada birikmis televizyon röportajcilarini ekle. Hepsi birer soru sorsa...

Yani film yildizinin, Oscar gecesi, esas mesaisi bu kirmizi hali.

Halbuki bizde ne oluyor? Geçen gün seyrettim, Istanbul'da bir gala öyle kalabalik ki, kirmizi hali üzerinde ünlüler birbirine çarpiyor, birbirinin ayagina basiyor. Sonra basinimiz da gidip, "Bilmemkim size çarpti, acidi mi?!" gibi, dünya magazin basininda ilk kez sorulmus sorular yöneltiyor.

Bu raconu da ögreniriz zamanla diye düsünüyorum.

Fakat ithal ettigimiz her kültürel olaydaki gibi, bunda da "altyapi eksikligimiz var"! Yurtdisi davetlerde, kirmizi hali, her yandan yere sabitlenir ki, topuklu ayakkabilarla, hanimlar, halinin kivrimlarina takilip düsmesinler.

Bizde, yanilmiyorsam, kendi haline birakilan kirmizi halilarin ilk kurbani Yesim Salkim olmustur. Bir açilis veya galada, net hatirlamiyorum, daha davetin girisinde yüksek topuklu ayakkabilari bir yere (bence haliya!) takilinca

düsüvermisti. Nazar mazar dendi ama, gerçek budur!

Fark ettiyseniz, Hülya Avsar Sov'da da kirmizi hali hoslugu yapilmis. Hani konuklar kirmizi halidan yürüyerek sahneye gelsinler, gibi bir jest.

Fakat bunun sarkicisi vaar, dansözü vaaar.

Ilk halili programda, oryantal Tanyeli, göbek atarken, yedi sekiz defa, haliya takilip kapaklanmaktan son anda kurtuldu!

Benim tavsiyem, bir an önce bu Bati taklitçiliginden kurtulmamizdir! Kendimize göre, orijinal bir çözüm bulalim. Mesela kirmizi hah degil de, kirmizi halifleks kaplatalim gala girislerine. Böylece kimse düsmez.

Ekonomiktir. Ayrica silinebilir, leke tutmaz.

Çözüm tükenmez, insan yeter ki istesin.

Alisveriste "Hayir" diyebilmenin sirlari!

Doldurusa gelmeyin. "Ayy, çok iyi tasidiniz valla canim" kalibi, her satis elemanina ilk is gününde ögretilir. Yemeyin bunlari!

Uzun zamandir alisverise çikmamistim. Bu yüzden de sanki eglenceli bir ismis gibi kalmis aklimda!

Siz öyle dizilerde, g.a.g.'da falan car car konustuguma bakmayin.

Aslinda öyle önüne gelenle sohbetler eden, durduk yerde espriler, komiklikler yapan biri degilimdir.

Mahcup bir insanim yerine göre.

Bu yüzden alisveris esnasinda da basima gelmedik kalmiyor.

Agzi laf yapan, becerikli satis elemanlari karsisinda "Ehi höhö, kem küm" diye kaliveriyorum.

Gerçekten israrci bir eleman bana snowboard, lobut, köpek mamasi kabi ve tenis ayakkabisindan olusan bir set (nasil setse o!) satabilir örnegin. Spor yapmak ve evde hayvan beslemekle ilgili fikirlerim, malumunuz!

Kiyafet ve kozmetik konusunda ne istedigini bilmeyen, sü-' rekli fikir degistiren biri oldugumdan, beni ayartmak da çok

kolaydir. Satis elemaninin, kopya vermek gibi olmasin, kisisellesmesi yeterli.

-Nemlendirici istiyorum, su markanin busu!

-Buyrun.

Normal bir alisverisin bu sekilde yürümesi gerekir degil mi? Oysa bazi tecrübeli elemanlar kopup giderler.

-Nemlendirici istiyorum, su markanin busu!

-Göz çevreniz için ne kullaniyorsunuz?

-Falancayi.

-Ama o kirisiklik için. Sizde morluk var. Maske yapiyor musunuz?

-Ha?

-Bir de tabii kapatici lazim. Bunu televizyona çikan bütün müsterilerim kullaniyorlar, (bu taktik yeni basladi) çok memnunlar. Bitki özlü oldugu için faydali, içindeki fanfin-fon granülleri de piriltili oldugundan, pigmentleri alafortan-foni yapip yasi küçültüyor!

-Haaa, hadi ya?

-Tabii, bakin (sürüyor) görüyor musunuz?

(Aynada sadece tereddütlü bir surat görüyorum ama...)

-Ben bir nemlendirici...

-Bu üçünü bir arada alirsaniz, yüzde yirmi indirim var, yaninda da (evde yüz yirmi tane olan ve çekmecelerin kapanmasini engelleyen, ne küçük ne büyük, kullanissiz boy) makyaj çantasi veriyoruz!

-E o zaman...

-Kasaya götürüyorum, güle güle kullanin! Saçiniz için bir sey?

-Hö?

Kiyafet konusunda, idareyi ele alan bir eleman, bana dükkâni satin aldirtabilir. Ama zevkli ve zeki biri olacak. Yani "Sööle bir salvar ister misin canim? Çok moda bu sene, Gizem Özdilli de aldi bundan dün..."

gibilerinden bir soruya benim verecegim cevap, "Haydi Allahaismarladik" olacaktir.

Baktiniz israr ediyor, favori bahanelerim olan, "Acelem var, sonra bakarim", "Çok pahali, mümkün degil",

"Buna çok benzeyen bir seyim zaten var", "En nefret ettigim renk budur", "Bunu ancak annem/kizim/kiz kardesim giyer" den birini seçebilirsiniz.

"Sizi 16 yasinda gösterdi", "Gözlerinizin rengine uydu", "Canim bu kadarcik dekolteden ne çikar, herkes giyiyor?" gibilerinden kaliplari yemiyoruz artik da...

Sak diye ne istedigimi anlayip, o tarzda alti tane kiyafet getiren satis elemanindan, sadece adalet yerini bulsun, isini iyi yapan insan kazansin diye alisveris yaparim ben.

Vatikan'in neresindensin hemsehrim?!

Buralardan olmak havali bir sey degildir pek. Hep bir orijinallik, bir Batililik, bir "oralilik" aranir. Ama tabii bu kadarini da hiç görmemistim.

"Nerelisin hemsehrim?"

En sevdigim kaliplardan biridir bu. Madem hemsehrin, nereli oldugu belli iste, senin sehrinden! Veya, nereli oldugunu bilmedigin adama niye "hemsehrim" diyorsun, hemsehrim?

Ülkemi seviyorum!

Bir ülke düsünün ki, herkes üç asagi bes yukari ayni topraklardan geliyor, ama, neredeyse herkes, kendini farkli, ender bulunan bir kültürden, cografyadan geliyormus gibi anlatmayi seviyor. "Efendim benim dedemin annesi Giritli, onun

için bizde çok enteresan bir yemek kültürü vardir!" gibilerinden. Yahu dedenin annesi 200 yil önce yasamis. O kadar zaman. Bunun dedenin Artvinli baba tarafi vaar, öteki dedenin, ne bileyim Konyali annesi var, ötekinin Karadenizli teyzesi var, yemek yapmak istemeyen yeni gelinleri var, fast food kültürü vaar... O Girit usulü yemek tarifleri 1800'lerden beri ailede kaldiysa, vallahi bravo!

Bir zamanlar sahne ve sanat dünyamizin ünlü kadinlarin-

da Balkanlar'dan gelmis olma modasi vardi. Hepsi ya annenin baba tarafindan Yugoslav göçmeni, ya babanin anneannesinin kuzeninden Bulgar falandi ne hikmetse! Hatta yanlis hatirlamiyorsam, Ajda Pekkan, "Ben göçmen oldugum için bazi Türkçe kelimeleri telaffuzum çok zor, bu açigi kapatmak için araya Fransizca Ingilizce serpistiriyorum" demisti, ilginç konusma tarzini açiklamak için. Belki de gazeteciler abartmislardi, günahlari boynuna, ama o yillarda da uydurma magazin bu kadar yaygin degildi.

Bilmem artik.

"Benim anneannem/babaannem Çerkes/Gürcü" ifadesi de yaygindir kadinlar arasinda. Çerkes ve Gürcü

kizlari güzel olur derler ya.

Fakat tabii, bu kadarini hiç duymamistim. Magazin agziyla "sosyetenin taninmis playboy'larindan Ilker Mengi, Pa-pa'yla akraba oldugunu açiklamis.

Dogrudur, zaten insan böyle bir seyi istese de uyduramaz. Ben daha çok bir röportaj sirasinda konu buraya nasil gelir, onu merak ediyorum!

Ilker Mengi, gazeteciyi arayip 'Benim dedem Papa, bunu artik basinla paylasmak istedim, en begendigim gazetesiniz, onun için ilk sizi aradim" mi dedi?

Eger öyleyse telefonun öbür ucundaki gazeteci, "Tabii tabii, benim amcam da Napolyon" deyip kapatmadi mi? Neden?

Veya bambaska bir konu için röportaja gidildi de, "Hobileriniz nelerdir, Istanbul gece hayatinda nerelere takilmak moda?" gibi sorular sorulurken, Ilker Bey de "Ya, bu arada ben Papa'nm akrabasiyim"

veya "Ben gece hayatindan anlamam, bana bunlarla gelmeyin, Vatikan'la ilgili

sorunuz varsa cevaplayayim" gibi bir cümleyle mi bahsi açti?!

Bana hep "Aslen nerelisiniz?" diye sorup, orijinal bir cevap beklerler. "Çerkesim, Gürcüyüm, Yugoslav göçmeniyim, suyum buyum" gibilerinden, "istanbulluyum" deyince de asla tatmin olmazlar.

Ben sana nasil anlatayim simdi. Bir taraf Egeli. Usak, Aydin, falan o civarlardan. Öteki taraf Istanbullu, ama kismen Ordulu. Zaten onlarin da birkaç kusak gerisine gidersen, ühü-üü. Türküz iste, bildigin Türk.

Zaten o hava atmak ve orijinal/medeni/güzel/f ar kli görünmek için söylenen, genellikle palavra veya yüzde yirmi oranindaki etnik durumlardan da pek hayir gelmeyecegi geçtigimiz günlerde ortaya çikti.

Bilmiyorum "Aslen Vatikanli" vatandaslar da yakinda bir fislenme olayiyla karsi karsiya kalirlar mi? Belli olmaz.

Varsayalim ki, ben ekonomistim!

Yatirimdan anlamam, ekonomik tahminler yapamam, parami idare etmeyi bilmem. Ama varsayalim ki biliyorum, siz yine de benim yaptigimi yapmayin!

Bazen, yillarca Bogaziçi'nde ne okudum ben diye düsünmeden edemiyorum.

Ekonometri, matematiksel ekonomi, insan kaynaklari, istatistik gibi birbirinden kazik dersler oku, hepsinden geç...

Insanin kendisine bir faydasi olur degil mi?

Çok sükür, "Çok para kazaniyorum, bu kadar büyük bir serveti nereye yatirsam!" diye dertlenen insanlardan degilim. Hani dolardaki yüzde beslik, onluk düsüs-çikis, benim birikmis paramda çiplak gözle fark edilmeyecek bir degisiklige sebep oluyor! Anlayin.

Yillarin istatistiklerine dayanarak sunu söyleyebilirim: Ben nereye yatirim yapiyorsam, takip edin, ve o yatirim aracindan kaçin!

Bir de söyle bir iddiali hâlim vardir:

Zaten üç kurusun var, bu isten de anlamiyorsun, birak daginik kalsin, degil mi?

Yok. Illa dolar alacagim, dolari bozup bono alacagim, onu ona bölecegim, kafama göre tahmin-

ler yapacagim, ve sonunda, baslangiçtakinden daha az param olacak.

Ne yapalim, araci kurumlar kazansin!

Gördügünüz gibi, yatirim bilgisi feci, fakat bütün ekonomik terimler yerli yerinde. Iste ekonomi egitimi böyle bir seydir.

Ekonomi okuyanlar bilir. Kitaplardaki her cümle "Varsayalim ki..." diye baslar. "Varsayalim ki, bir ülkedeki tüm üretimciler esit rekabet içinde, hammaddeyi ayni fiyattan aliyorlar, fiyatlar tamamen serbest, gelir esitsizligi yok, devlet kesinlikle isin disinda. O zaman bu ülkede..." diye gider mesela. Bulalim o ülkeyi, oturalim o zaman!

Duymussunuzdur. Bir fizikçi, bir kimyager, bir ekonomist issiz adaya düserler. Açtirlar. Bir fasulye konservesi bulurlar. Ama nasil açacaklardir? Kimyager deniz suyu, yosun ve kumu belli miktarlarda karistirip bir tür patlayici yapmaya çalisir. Denerler, patlamaz.

Fizikçi konserve kutusunu bir agacin altina koyar ve agacin dallarindan birine bir tas baglar. Hesaba göre o tasin agirligi ve düsüs açisiyla, konserve kutusu açilacaktir.

O da olmaz.

Ekonomiste sorarlar: "Senin bir önerin var mi?"

"Tabii," der ekonomist, "varsayalim ki bir konserve açacagimiz var..."!

Bizim kusagin ekonomiyle imtihani kumbaralarla baslamistir.

70'li yillarda ve daha önce çocuklara kumbara verip para biriktirmeye tesvik etme âdeti vardi. Bankalar falan hep kumbaralar hediye ederlerdi.

Kumbaralar biliyorsunuz, böyle alttan anahtarla açilirdi. Götürürsün annene. Annen söyle bir sallar ve der ki: "A daha hiç para yok ki, dolsun öyle açariz."

Baslarsin kendini paralamaya. Çikolata almazsin, bayrami beklersin, bahsis

pesinde angaryalar yaparsin...

Bir sene geçer, kumbara çiling çiling dolar. Sen o parayla neredeyse ev, olmadi bisiklet falan alirim diye düsünürken, anne anahtari çevirir, paralar dökülür, sayilir. Ve, ayni anne der ki: "Ayy bak yazik, nasil degeri düsmüs, çocugum bunlarla çikolata al, baska bir sey alinmaz"!

Nasil ya? Çikolatayi daha ta o en basinda, "Bekle de para biriktir" dedigin zaman da alabiliyordum ben? "Ee evladim, enflasyon iste, böyle..."

Niye para biriktirttiniz kardesim o zaman?

Zannederim enflasyondan bu kadar korkmamizin sebebi, o çocukluk yillarina dayanir. Yoksa ekonomik bir durumdur yani. Hani "canavar" adi verilmesinin sebebi falan o çocukluk kâbuslari derim ben.

Ekonomist dedigin de böyle olur!

Mesleki sorumlulugumun bilincindeyim!

Yine sosyal ve dogasal bir yarayc parmak basarak, sizi bilinçlendirmeyi amaçliyorum sevgili okuyucular.

Çünkü siz biz gazeteciler olmadan bilinçsiz, suursuz, öyle etrafta dolasan bir güruhsunuz. Okuyun da biraz kendinize gelin!

Arada olur böyle.

Okuyucunun teki cosup, üsenmeyip, bana uzun uzun bir mektup yazar.

Genellikle kendisi için hayati önem tasiyan bir konuyu anlatmakla baslar ise: Mahallede imarsiz bir bölgeye yapilan kaçak insaat, Amerika'nin Irak politikasi, Medeni Kanun'daki degisiklikler...

Kendi hayatindan da uzuun örnekler vererek konuyu pekistirir ve baslar o sinirle bana bulasmaya: "Sen ne biçim gazetecisinden, "O köseyi isgal etme"ye, "Vatan haini en-tel"den, "Sizin gibi parasi bol beyaz Türklerin alayinin..." gibi genis bir yelpazede fikirlerini söyleyenler ortaya çikar tek tük de olsa.

Dertleri sudur: "Neden incir çekirdegini doldurmayan komik komik yazilar

yaziyorsun da, memleketin önemli meselelerine deginip halki bilinçlendirmiyorsun!"

Hepsine kisaca yanit vermek istiyorum bu vesileyle: Ben kimseyi bilinçlendirmek istemiyorum. Tam tersi, suursuzca gülmelerini istiyorum! Arzu ederseniz sayfayi çevirebilirsiniz.

Ama bazen de, böyle taa kalbimin derinliklerinden veya bagrimdan bagrimdan gelen bir aciyla, toplumsal konulara egilmek, onlari irdelemek istiyorum.

Örnegin mesela...

Geçen gün televizyonda bir belgesel seyrettim. (Malum, ben televizyonda sadece belgesel seyreden 70

milyon kisiden biriyim. O Televole'leri, evlilik programlarini falan kim seyrediyor zaten, hâlâ bulamadilar!

Son zamanlarin popüler söylemiyle: Tek seyrettigim dizi Avrupa Yakasi vallahi! Pardon ne diyorduk?) Seyrettigim belgeselde gözlemledigim kadariyla, belgesel-ciler, biraz kalpsiz insanlar. Bunu irdelemek istiyorum bugün!

Hani hep tartisilir ya, gazetecilik ahlâki açisindan: Diyelim ki yolda kaza geçirmis, ölmekte olan bir adama rastladin, önce fotografini mi çekersin, adami mi kurtarirsin, diye.

Tabii, gazetecinin durumu farkli. Önce haberi yapacak ki, baskiya yetissin, ne bileyim televizyoncuysa haber bültenine kostursun. Yine de bazen gazeteciler ruhsuz, duyarsiz olmakla elestirilir.

Halbuki belgeselcilerin tuzu kurudur! Kimsenin bir belgeselciyi "Ayol çekecegine git kurtar" diye elestirdigini görmedim. Bu görevi ben üstlenmek istiyorum. Hani köseyi isgal etmemek açisindan!

Biliyorsunuz iki belgeselin birinde zavalli hayvanciklar telef olur. Ben simdiye kadar en azindan yüz kere, geyiklerin kaplanlar tarafindan yendigini, büyük baligin küçük baligi yuttugunu, yumurtadan yeni çikmis, denize ulasmaya çalisan su kaplumbagasi yavrusunun kuslar tarafindan aksam yemegi yapildigini seyrettim.

E belgeselci kardesim, elin ayagin yok mu? (Belgeselcile-re cevap hakki doguyor tabii!) Yazik degil mi hayvanlara?

Hani gazeteci gibi bir vakit darligin falan olsa anlayacagim. Kendin anlatiyorsun: "Üç haftadir, su kaplumbagalarinin yumurtadan çikmasini bekliyoruz bu adada" falan diye. Haydi kaplani kovamadin, tamam, sadece martilara "kist" diyeceksin kardesim! Seyrederken, gözümüzün önünde gitti suncacik yavru kaplumbaga!

Sonra da anlatiyorsun: "Bu mevsimde yumurtadan çikan yavrularin yarisindan fazlasi martilara yem olur"

diye. E böyle yaparsan tabii yem olurlar! Katliam olmus, sen orada, elinde kamera, takiliyorsun!

Belgeselcileri daha duyarli, daha bilinçli olmaya davet ediyorum. Her sey san söhret degil arkadaslar.

Bugün de gazeteci olarak toplumsal görevimi yerine getirdim, artik rahat rahat sinemaya gidebilirim!

SARS maskeniz ne marka?

Öyle çantayi ayakkabiya uydurmakla olmuyor. Bastiracaksiniz parayi, son moda bir maske alacaksiniz-

Bu kadarina pes diyorum!

Uzakdogulu alisverisçiler, Bati ülkelerinde Hermes, Louis Vuitton, Gucci gibi markalarin önünde, Halk Ekmek kuyrugu gibi sira yaparlar, bilirsiniz.

Bir kere lüks-satin aliyorsan, kuyruk neyin nesi?

Gideceksin magazaya, rahat bir koltuga oturacaksin. Çay, kahve getirecekler. Elli tane model çikarttiracaksin, bu esnada satis elemani, "Vallahi hepsini çok iyi tasiyorsunuz" gibisinden iltifatlarla egonuzu da oksayacak!

Halbuki bunlarin, o magazalarda bir ezilip büzülmesi, uslu uslu beklemesi vardir ki...

Alçakgönüllü tavirlarina ragmen, yüksek bütçeleriyle ünlü markalarin gözbebegi olan Uzakdogulular, tasarimlari da kendilerine benzettiler! Bedenler ufaldi, renkler acayiplesti, fiyonklar, çiçekler, bilmemne.

Sebep, üç bes yillik bir trend. 18-35 yas arasi Japon kadinlar, küçücük fosforlu bluzlar, mikro-mini etekler, platformlu ayakkabilar, hap kadar marka çantalar ve sapsari saçlariyla bir moda yarattilar. Liseli kiz gibi gi-

yinmis pahali fahiselere benzeyen, oysa ögrenci veya meslek sahibi zengin kadinlar bunlar. Onlara "kogal"

deniyor, ve ko-gal stili, yüksek tüketimlerinden ötürü, dünya modasini çok etkiliyor.

Simdilerde, hem kogal'larin, hem de daha akli basinda giyinen Uzakdogulu marka meraklilarinin yeni bir heyecani var: Dünyayi kasip kavuran SARS virüsü. Aslinda savasti, mavasti çok ciddiye almiyoruz ama, gerçekten büyük tehlike. Ama ben SARS'm (garip ama gerçek) modaya yansiyan yüzünden bahsedecegim:

Geçtigimiz cumartesi günü, Hong Kong'daki Louis Vuit-ton magazasi, sinirli sayida grip maskesi verdi piyasaya! Maskeler yumusak deriden yapilmis, üzerinde markanin monogram deseni var ve klipsleri de gümüsten! Önce sadece 88 adet üretilen maskeler, cumartesi öglen saatlerinde moda meraklilari tarafindan talan edilerek tükendi! Üstelik de tanesi 230 dolardan!

Hemen ardindan Gucci'nin sözcüsü, kisa süre içinde, ilk-bahar-yaz koleksiyonlarina bir grip maskesi ekleyeceklerini açikladi. Model konusunda detay verilmedi, sadece siyah olacagi söylendi!

Ayni anda, sinirda, Çin'in sahte marka esyalarla ünlü Shen-zen sehrinde, son günlerin en çok ragbet gören ürünü, sahte Burberry desenli grip maskeleri piyasaya çikti! Ancak bu ürün halka hitap ediyor, sadece 1 dolar 25 sent!

Baska bir açidan bakinca, öldürücü hastaliktan korunmak için marka maskeler takmak, çok insani, moral düzeltici bir çözüm gibi görülebilir. Malumunuz, Uzakdogulular eglence sekilleriyle ünlü bir insan toplulugu degil. Varsa yoksa alisveris ve karaoke. Batilinin savastan, hastaliktan gerilen sinirlerini, içki içip dans ederek gevsetmesine karsilik, belki de çekik gözlü insan da Louis Vuitton'dan maske alarak rahatliyor.

Bu arada Çin'in Ankara Büyükelçiligi Müstesari Chuntai:

"Gripten kurtulmak için evinizde bir miktar sirkeyi yakin!"

önerisini getirmis. Bu Uzakdogulular, Allah bilir, bu amaçla da, balzamik seri sirkeleri falan aliyorlardir Fransa'dan. Hatta belki oralarda da kuyruk vardir!

Allah dünyaya saglik, baris ve akil fikir versin...

59

Siz de Sirin'i taniyin!

Bazi insanlarla tanismak çok sey ifade eder. Ilginç bir tecrübe, esin kaynagi, gelecekle ilgili kararlar için referans noktasi... Sirin Devrim bunlardan biridir.

1994'ün kis aylari.

New York'taki ilk senem.

Bir gün telefonum çaldi. Üç bes ay önce Amerika'ya tasindigim için çalismayi biraktigim Aktüel dergisinden ariyorlar: "Sirin Devrim'le röportaj yapacaksin. Çok ilginç bir hayat. Halikarnas Balikçisi'nm yegeni, ressam Fahrünnisa Zeid'in kizi. Su anda New York'ta yasiyor. Aileyi anlattigi bir kitap yazmis.

Röportaj bu haftaya lazim" dediler ve arkadasi Tunç Yal-man'in telefonunu verip kapattilar.

Yarim saat sonra telefonun öbür ucunda, Sirin Devrim'i röportaja ikna etmeye çalisiyorum. Bin dereden su getiriyor, hem de o kadar yil yurtdisinda yasamis birinden beklenmeyecek mükemmel, aksansiz bir Türkçeyle:

-Hiç vaktim yok ki benim. Tek kisilik oyunum var, kitabin tanitimlari var. Ayrica, siz kaç yasindasiniz bakalim?!

-Yirmi üç yasindayim.

-Aaa, daha çocuksunuz! Röportaj yapmayi biliyor musu-

nuz r

Ya sabir çekerek, "Evet efendim, ben dört yildir gazetecilik yapiyorum, merak etmeyin" diyorum.

Sözlesiyoruz.

Siz Çerkez misiniz?

Manhattan'in üst kisminda, sik bir apartman. Içeri giriyorum. Chanel aksesuarlariyla, bakimli, güzel yaslanmis bir hanim. Tanisir tanismaz, Devrim, eliyle hafifçe çeneme dokunup dikkatle yüzüme bakiyor:

-Siz Çerkez misiniz?

Ve cevabi beklemeden, biraz ileride duran kocasi Robert Trainer'a dönüyor: "Bak Bob, Osmanli'da da haremdeki güzel kadinlar Çerkezdir"!

iyi mi?

Guetamalali fotografçi arkadasim resim çekerken, bir yandan da konusuyoruz. "A Turkish Tapestry"

adli, ailesini anlattigi kitap yeni çikmis. O hikâyeler de ilginç ama beni esas etkileyen Sirin Devrim'in hayati.

Istanbul'da, New York'ta, Bagdat'ta, Mihvaukee'de geçmis; maceralar, asklar, dostluklar, partiler, sik giysiler, tiyatro ve sanatla dolu, rengârenk bir hayat. Tunç Yalman, Altemur Kiliç, Bülent Ecevit, Fahrünnisa Zeid, Çevat Sakir Kabaagaçli, Füreya, Mücap Ofluoglu, Aliye Berger, Muhsin Ertugrul ve daha birçok ünlü ismin rolleri paylastigi bir dönem filmi adeta!

Sohbet uzuyor, ve Sirin Devrim bana evi gezdiriyor.

Rengârenk dösenmis yüksek tavanli bir Manhattan apartmani. Sirin Devrim, bana dekorasyonda beyazlardan, grilerden nefret ettigini, Osmanli'da sarilarin, yesillerin, kirmizilarin çok kullanildigini, son zamanlarda Türkiye'deki beyaz merakini anlamadigini söylüyor. Yatak odasinin tuvaletine kadar giriyoruz!

Devrim, "Burasi", diyor, "New York'un en manzarali tuvaleti!" ve basiyor kahkahayi. Gerçekten tuvaletin duvarinda, yere yakin küçük bir pencere var ve bu pencere denize bakiyor!

En sonunda istedigim kitap

O günden yaklasik dokuz yil sonra, elime, ne zamandir yazilmasini istedigim kitabi aldim: "Sirin".

Sirin Devrim, bu defa kendi hayatini konu etmis. Çok içten bir otobiyografi.

Devrim'in kisiligi gibi renkli ve sasirtici.

New York'taki röportajdan sonra bir daha Sirin Devrim'le karsilasmadik, ama kitabi okurken, o çin çin sesini, etken, ortama hâkim tavirlarini, fotografçiya poz verirkenki profesyonelligini bir kez daha hatirladim.

Sirin Devrim'le tanismis olmaktan çok mutluyum. Bence kitabi alip siz de tanisin...

Bodrum'un (bu yaziya kadar) en iyi saklanan sirlari!

2003 yazi itibariyle Bodrum ve çevresinde bulunanlara özel hizmetim ve yerel gazetecilik konusunda yeni bir adimdir. Buyrun.

Tabii böyle baslik atarim!

Geçen yil Bodrum'da gittigim Gümüslük'te az bilinen, sessiz, sakin Limon Cafe'yi yazmistim. O gece söylenenlere göre "Limon Cafe'nin kapisinda kuyruk varmis, ayrica da (sikâyetçi eski müsterilerin deyimiyle) ortada ellerinde purolariyla lacivert blazer'li adamlar dolasiyormus!" Yediden yetmise kültür mozaigi bir hedef kitlem var, ben ne yapayim?

Sunu da söylemeden geçemeyecegim, ayni hedef kitle dört ay boyunca kitabimi satis listelerinde tutmakla kalmadi, korsan kitapçilar da sayemde birer yazlik, araba falan edindiler! Zira Bodrum Havaalam'nin kendi kitapçi dükkâninda korsan kitabi açik açik satilan baska yazar var mi bilmiyorum!

Hepsine haram olsun, gözlerine dizlerine dursun. Yetkililer hâlâ "Ne var canim, vatandas kazansin"

zihniyetinde oldugu ve korsan kitapçilar yakalanip ihbar edildiginde 48 saat içinde hapisten çiktiklari sürece, benim de elimden beddua etmekten baska bir sey gelmiyor. Ayrica insan "Ben bir daha niye kitap yazayim ki, manyak

miyim?!" diye de düsünüyor. Tarkan'la ortak bir problemimiz olacagini hiç tahmin etmezdim!

Tabii Bodrum'un en iyi saklanan sirri, havaalaninda korsan kitabimin satiliyor olmasi degil!

Muhtemelen su anda Bodrum'da in ve cinin plaj voleybolu oynuyor olmasi. O Televole'lerin "Bodrum geceleri yikiliyooo, ortalik toz duman" falan demelerine bakmayin. Restoranlar bos, plajlar sakin.

Türkbükü'nün son durumunu açikliyorum: Deniz kenari Etiler! Bu yil belirli yerler disinda bölgenin tadi biraz kaçmis kanimca. Ünlü seyretmeye gelenler, yüksek müzik, çalgili malgili Türk poplu bir durum var.

En iyi ve nispeten sakince yemek yine Ada Otel'deki Changa'da yeniyor. Bu kiyidaki restoranlara teknenin Zodiac botuyla çikmiyorsaniz yazik size!

O zaman ne yapacaksiniz? Gülse'yi takip edeceksiniz. Baska bölgeler de kesfedeceksiniz. Örnegin Bitez-Ortakent bölgesi, ki bendeniz bir süredir yillik iznimin zannediyorum bir bölümünü falan degil, tamamini burada kullanip bitirmis durumdayim.

Meraklisi için bu hafta, bu bölgenin en iyi saklanan sirlari:

Palavra Balik, Ortakent: Klasik, yalin bir balikçi istiyorsaniz burasi dogru adres. Bildiginiz Ege mezeleri, deniz börülcesi, kalamar, kabak çiçegi dolmasi, sudur budur, en basit ama müthis lezzetli haliyle burada.

Denizin neredeyse içinde, kumlarin üzerinde masalar, ancak amatör bir servis. (0252 358 62 90) Tantra, Ortakent: Bali'deki halayimdan beri bu kadar ihtimam, simartilma, birinci sinif servis görmedim.

Nefis bir mandalina bahçesi içinde bir tas ev. Müsteriden çok çalisan var. Hepsi sik, beyaz keten kiyafetler giymisler, tütsüler, mumlar, Dogu temasi anlayacaginiz. Yemekler güzel, yerli tatlarin azicik

"fanfinfon" hale getirilmisi. Karidesli deniz börülcesi, erikli kabak gibi. Bir taraf restoran, bir taraf gececiler için "lounge". Lounge'da sabah dörde kadar gayet lezzetli atistir-

malar da var. Isterseniz masaj ve tai chi dersi de cabasi... (0252 358 64 53) Arsipel, Bitez: Aktur Sitesi'nin içinde bilenin bildigi birinci sinif balik restorani. Feslegenli çig balik favorim, çig karides, kalamar izgara mükemmel. Denizi tepeden gören, süssüz ama rafine Arsipel'e muhakkak rezervasyon yaptirin. (0252

343 10 16)

Bitez Dondurmacisi: Bitez'de yol üstünde, Bitez Plaji ayrimina gelmeden sagda göreceginiz sakin, mütevazi dondurmaci, özel davetlere dondurma yapan, Havana'da satilan tekilali dondurmayi imal eden yer. Aroma kullanilmiyor, bütün dondurmalar mevsimdeki meyvelerle yapiliyor. Karadut, köylerden toplanip geliyor mesela. Gerçekten müthis.

Daha sonra baska bölgelere dadanacagim, arastirmaci gazeteci diye buna denir!

Türkbükü'nden bildiriyorum, her sey çok "butik"!

Boncuklar, yemeniler, taslar, kumlar hepsi çok butik. Esi benzen yok, acaip bir seyler. Yazar bize ne vermek istiyor? Bodrum'da alisverisi unutun!

Bodrum izlenimlerim sürüyor. Bu hafta Türkbükü'ndeyim.

Türkbükü'ndeyim dediysek, aslinda bu yaziyi size Ortaköy dolaylarindan yaziyorum. Neden derseniz, gazeteci adama tatil yok! Bir oradayiz, bir burada sizin anlayacaginiz.

Üçer dörder günlük is-arkadas-aile temaslari amaçli Istanbul ziyaretlerim sürüyor. Fakat ne yaptim ettim, "yazlikçilik" hayalimi bu sene gerçeklestirdim. Allahin ve gazetedeki amirlerimin izniyle agustos ortasina kadar köse yazilarima güneyin sirin tatil beldesi Bitez'den devam edecegim! Yani liseden beri ilk kez "Aksam mangalda köfte yapalim mi?", "Ay bugün denize inmeyecegim, bahçede kitap okuyayim diyorum", "Selim Bey, sizin begonviller ne güzel açmis maasallah, bizimkilerin keyfi yok nedense" temali bir tatil yasiyorum. Yavaslarim, gevserim diye düsünüyordum, ama ne mümkün! Yazlikçilik geçmis bizden. Hiz bagimliligi olusmus yillardir. Gevsemeyi atlayip direkt depresyon asamasina geliyoruz!

Yine oturup yazmaya basladim, ki siz bu ürünleri kis sezonunda seyredip okuyacaksiniz diye planliyorum.

Bu vesileyle yillardir önünden geçip "Vah vah"ladigim muhtesem antik tiyatronun Turkcell tarafindan toparlanip daha muhtesem hale getirilmesinin ve bundan sonra orada bir sürü gösteri seyredecek olmamizin, Bodrum'u bana bir kez daha sevdirdigini söylemem lazim.

Her neyse, ben size Türkbükü'nü anlatacaktim degil mi?

Her seyden önce, evet Bodrum tenha. Türkbükü derseniz, o biraz acayip bir durum.

Sunu söyleyebilirim ki, son günlerde Bodrum turizmini Tarkan kurtariyor! Müsteri mi yok, dükkân sinek mi avliyor, patlat bir Dudu Dudu, izdiham olsun. Kesinlikle uydurmuyorum.

Türkbükü'nü bilmiyorsaniz gözünüzün önünde canlandirayim. Plajsiz bir deniz. Yan yana iskeleler, o iskelelerin yan tarafi yürüme yolu. O yolun iki yaninda restoranlar, oteller, barlar ve bir bölümde de sagli sollu saticilar. Agirlikli olarak kumas, incik boncuk, elbise vs. satiliyor.

Türkbükü'nde yürüyoruz. Ortalik sakin. Derken lokal bir kalabalikla karsi karsiya kaliyoruz ki, geçmek mümkün degil. Herkes birbirinin üstünde. Ya bedava bir sey dagitiyorlar, ya bir ünlünün üzerine saldirilmis gibi bir görüntü.

Burasi Ship Ahoy. Türkbükü'nün en eski, en popüler mekânlarindan biri, ve o esnada Ship Ahoy'da Dudu çaliyor! Olay bu! Herkes dans ediyor, herkes kendinden geçmis. Ship Ahoy bir boydan bir boya olsa olsa 10 metredir, ama bizim kalabaligi yarmamiz, yer yer takilip kalmamiz, bütün sarkiyi bitirmemize sebep oluyor. Yaklasik bes dakika! Oradan çikinca, Bodrum yine tenha!

Türkbükü, bir nevi Etiler demistim. Her seyin subesi var. Tike, Changa, Mey Restoran, Havana...

Her seyin subesi olunca fiyatlar da Etiler-Nisantasi seviyesine gelmis. Butik otellerin yanindaki her sey

"butik" ol-

mus! Bahsettigim sokak tezgâhlarinda oyali, pullu yemeniler soruyorsun, cevap: "30 Milyon. Indirim mi?

Sizi ailece çok seviyoruz ama olmaz! Bunlar çok butik, hiçbir yerde bulamazsiniz!" Yemeni yahu!

Boncuk bilezik tezgâhina gidiyorsun: "Tanesi 25 milyon. Bu camlari bir usta yapiyor, çok butik, özel seyler, asagisi kurtarmaz abla!"

Simdi siz benden Türkbükü'nün en iyi saklanan sirlarini istersiniz! Yagma yok, tavsiye ettigim Bitez Dondurmaci-si'nin önünü kuyruk yapmissiniz! Dondurmaci bana çok mütesekkir, fakat ben size mütesekkir degilim! Karadut dondurmasi stoklarini bir gecede bitirmissiniz yahu! Iyi ki yazdik, biz ne yiyecegiz? Limon, çikolata ve kayisi çok kötü, aman sakm yemeyin, gözünüzü seveyim!

Yine de sizi kirmayayim. Türkbükü'nün en iyi saklanan sirri, sahilde, yine kumlarin üzerine konmus masalarda müthis meze ve balik yenen Hasan'in Yeri'dir.

Bodrum'un neresindensiniz? Ben içindenim!

Sadece ilginç adresler vermekle kalmiyorum, kendi tezlerimle de dimaglari zenginlestiriyorum.

"Bodrum'da tatilde, kafasina göre yaziyor, maasi kapiyor" diyenler utansin!

Hey gidi günler hey. Insanlardan olusan trafik sikisikligi kavramiyla ilk tanismam, Bodrum tatillerime denk gelir. Tee, iki üç sene önce, o Barlar Sokagi'nda yürüyemezdiniz. Hani böyle kalabalikla tek vücut halinde yürürken yürürken, yolun daraldigi noktalarda trafik tikanir, öylece durur beklersin...

Ve fakat, simdilerde bu trafikten eser yok. Kavga dövüs hariç, Barlar Sokagi cennet gibi.

Hatta benim teorime göre yillardir dostluk ve baris içinde yasayan Barlar Sokagi'nda bu yil sokak kavgalarinin artmasi da bu tenhalik yüzünden.

Izah edeyim.

Barlar Sokagi'nda tabiatiyla geçtigimiz yillarda da içki içilir, gelen geçene sinir olunur, "kariya kiza"

sarkilirdi. Bu olaylar Bodrum'a 2003 yazinda gelmis degil. Ne var ki, yukarida

anlattigim trafik yüzünden ani hareketler yapmak, silah çekmek, hatta eli kolu hareket ettirmek teknik olarak imkânsiz-

di. insanlar vücutlarini birbirlerine yapistirip sardalya konservesi gibi yekpare yürürlerdi. O yüzden firlatma, vurma, çakma gibi hareketler de görülmemisti.

Oysa artik ortam Uzakdogu dövüs sporlarina bile müsait.

Bu yilin tenhaliktan ve turist kiz azligindan mütevellit can sikintisini da hesaba katarsak, bu millet kavga etmesin de ne yapsin.

Bu konuya da açiklik getirdikten sonra, beklediginiz an geldi çatti, iste Bodrum'un içinin en iyi saklanan sirlari! Lütfen yazdigim dondurmaciya yaptiginiz gibi talan etmeyin! "Halk Gülse'nin tavsiye ettigi yerleri istila etti, vatandas buralardan faydalanamiyor" gibi bir durum olmasin!

Dalyanci: Ben ona Bodrum'un Costa Boda'si diyorum. Hani su elle boyanan ünlü Iskandinav cam esya markasi var ya.

Engin Dalyanci okullu bir ressam. Adnan Turani'nin ögrencisi. Simdi Bodrum'a ait bir marka yaratmis.

Taklitlerini bile görmüs olabileceginiz çesit çesit balik desenli tabaklar, saatler, ev esyalari... Benim favorim firçayla boyanmis olanlar. Hiçbiri birbirinin ayni degil. Bir bakin bakalim. Cumhuriyet Caddesi'ndeki, yani Barlar Sokagi'ndaki subesinin önünden geçmis bile olabilirsiniz. (Tel: 0252 313 02

14)

Sandaletçi Ali Güven: Hâlâ duymadiysaniz, duyun. Ali Güven, bana göre bir tür roman kahramanidir.

Ali Usta, 1966'dan beri Bodrum'un ünlü sandaletlerini yapiyor. Ama öyle elinizi kolunuzu sallaya sallaya gidip, sandalet alip dönemezsiniz. Ali Usta önce bir ayaginiza bakacak, inceleyecek. Size en yakisan modeli kafasinda çizecek, ve sansliysaniz, (bir de tabii bu is için iyi bir bütçe ayirdiysaniz!) yedi sekiz ay sonra sandaletiniz hazir! Ama paranin satin alabilecegi en iyi sandaletler bunlar. Vurdula denen özel köseleyi tek parça olarak dikiyor. O kösele ki dana derisinin bir yil palamut ve çam kabugunun suyunda bekletilmis özel bir versiyonu. Yasli ustasi da tek kalmis. O kösele ustasi da giderse bu is bitecek. Bu kadar özel bir

sandalet giyeceksiniz yani. Ali Güven'in inanilmaz hayatindan eski Bodrum ve Londra anilari dinlemek de bonus. Ali Usta ünlü Türk müsterileriyle hava atmayi sevmiyor. Ama biz yabancilardan bir iki isim sayalim: Mick Jagger, Bianca Jagger, Bette Midler, Donna Karan. (Tel: 0252 313 22 16)

Alisveris yeter, aciktik, diyorsaniz, madem paraniz bitti, çok hesapli ve çok lezzetli iki önerim var.

Karadeniz Pidecileri: Bodrum'un içinde, ara sokaklarda birçok balikçi, birçok meyhane vardir. Çogu da iyidir aslinda. Ama benim tavsiye edecegim, asagi yukari on yildir, (denedik de söylüyoruz) tadini ve kalitesini degistirmeyen Bodrum içi Karadeniz Pidecileri olacak. Bunlar yine Cumhuriyet Cadde -si'nin Hilmi Oran Meydani'nda iki adet olarak karsilikli dururlar. Açik havada ahsap banklara oturarak birinci sinif, süper lezzetli Karadeniz pidesi yersiniz. Gece hayatindan önce de, sonra da, tok tutan, enerji veren, mideyi kurtaran bir seçenektir! Kiymali, sucuklu, kasarli, yumurtali veya yukaridaki-lerden hepsi! Size kalmis!

Diger favori dondurmacim: Bitez Dondurmacisinin yeri sapa geliyorsa, iste ikinci bir adres. Bodrum'un içinde, karakolun karsisinda, Özsüt'ün yanindaki dondurmaci tezgâhi, Bodrum'un çok iyi bilinen ama reklami yapilmayan bir cevheridir. Denerseniz, diger örneklerine göre farkini anlarsiniz. Burasi da karadutlu degil de, çikolatali dondurmanin kitabini yazmis. Pideden sonra iyi gider.

Illa ki bir bitis cümlesi yazmak gerekirse, Bodrum, tenhaligina ragmen hâlâ isikli, hâlâ renkli, hâlâ civil civil sevgili okuyucular.

Zl

Bodrum'un "yikilan" yerleri!

Bu yil "Çesme in,. bodrum out" geyikleri kanima dokundu dogrusu. Gençlik yillarindan beri en yorucu, en sefil, en sahane tatillerimi Bodrum'da geçirdigim için, bu yazi boynumun borcudur!

Yanlis anlamayiniz.

Bodrum'da otura otura kafayi eski Bodrum evlerinin kaybolmasina, tas evlerin yikilip yerine site yapilmasina, suna buna takmis degilim. "Remzi Bey,

maasallah semizotlari cosmus, bizim Japon güllerinin de tam zamani" ortaminda kalmaktan, yazlikçilik basima vurmadi yani. Ayrica bildigim kadariyla Türkiye'nin en istikrarli mimari yapilanmalarindan biri de Bodrum'dadir. En azindan "Bodrum evi" diye bir sey var, uyduruk siteler bile onlara benzetilerek yapiliyor. Çok sikâyetçi degiliz.

Bu esnada Çesme'yle Bodrum'un son zamanlardaki lüzumsuz karsilastirilmasindan da gina geldigini belirtmek isterim. Çanim Bodrum'un yaninda düz renkli, steril, tarihsiz Çesme'nin lafi bile edilmez. Tabii Çesme'yi tercih edenlerin de orada kalmasini ve bundan sonra hep orada tatil yapmasini tavsiye edecegim, Bodrum tam kivamina geldi çünkü.

Konumuza dönüyorum. Benim bahsettigim "yikilma", Ay-

ça Tekindor'un "yikilma"si. Yani "Bodrum'da bi yer var, kizim, yikiliyo.oo" durumu.

Yalniz, her ne kadar damarimi kesseniz kanim gazeteci aksa da, kendimi feda edip "eller havaya"

mekânlari dolastigim zannedilmesin. Insaf artik, o kadar da degil! Arastirmaci gazetecilik de bir yere kadar.

Benim "yikihyoo"dan anladigim da kendi tarzimda bir yikim!

Simdi size bahsedecegim yerler birinci sinif yemek, iyi dekorasyon ve "Türkiye'de kim kimdir"

misafirleriyle, su anda Bodrum'un en kalabalik, en "trendy", "en bi havali" yerleri.

Görmek ve görülmek istiyorsaniz, Tampa'ya gideceksiniz, o kesin. Türkbükü'nün incisi, güzellikte birincisi Tampa, bu sene açildi. Sahibi Ersoy Çetin. Evet, bilenlerin bilecegi gibi de, ekip Park Samdan'm ekibi. Alt katta, deniz kiyisinda güzel bir bar ve Latin caz, maz, canli müzik var. Yukarida ise restoran.

Özellikle restoran isadamindan sanatçiya "agir isimlerin" merkezi. Yer bulursaniz ne âlâ.

Asli Altan yine yapacagini yapti ve Türkbükü'nde bir Safran açti. Müzik iyi,

insanlar, iste bildiginiz Safran'cilar. Bilmiyorsaniz söyleyeyim, sosyetikler+enteller+sosyetik enteller! Eglenceli yani! Yalniz o uçsuz bucaksiz, kayalarin üzerinden merdivenlerle teee sahile kadar inen kocaman Safran nasil dolacak, onu bilemiyorum. Ha, bu arada, gündüzleri Safran ayni zamanda bir plaj!

Türkbükü'ndeki Mavi Otel'in bari, yine çilgin danslara mi gebe? Aman Allahim. Geçen yil buraya on bes kisi gelip, mo-jito'larin da etkisiyle samba, mambo, meringue etkili, özgün figürlerimizle çirkin danslar yaptigimizi hatirliyorum! Zira Latin Amerikali sahane bir grup vardi ve canli müzik yapiyorlardi. Ayrica da pist tiklim tiklimdi ve bizim dehset figürler bile arada kaynamisti yanilmiyorsam. Bu yil ayni grup yine Ma-vi'de ve insanlari dans ettirmeye devam ediyorlar. Çok eglenceli.

Geçen senelerde mekâna yakismayan uyduruk isletmeler vardi Karada Marina'da Hani su Bodrum Marina'nin oradaki alisveris merkezinin yani basindaki deniz ustu mekânda Simdiyse Marina Yacht Club adiyla uç iyi restoran var burada Servis iyi, yemekler güzel, insanlarsa kâh Türk yatçilar, kâh Avrupali tekne sahipleri Hep kalabalik ve sik bir ortam Ve-lo'ya giderseniz naneli limonatadan için ve beni anin Ve tabii, Gumusluk'teki Limon Geçen yil Limon'un lezzetli yemeklerini, elektrik kullanmadan yapilan aydinlatmasini, yildizlari, muzigi, her seyi yazmistim zaten Limon yine ayni "Yiküiyoo" demek haksizlik olur Kendi çapinda "sallanip yuvarlaniyor" mu demek lazim' Daha sessiz, daha "Bodrum" bir gece içm Limon bence hâlâ rakipsiz

Çesme'yi mi tercih ediyorsunuz7 Ay ne kadar sevindim Paparazzi diye bir yer vardir, pek güzeldir Dalyan'da da iyi balik yenir Baska tavsiyem de yok Yikilin karsimdan1

Biz Bodrum'dayiz ve burasi dedikodulara ragmen "yikiliyo-oo"!

Dogaya elini ver, kolunu kaptir!

Bodrum Bodrum, tamam da, bir yere kadar. Sen sehir insanisin, ne isin var bu kadar zaman bahçede bagda? Baktim is çigirindan çikiyor, döndüm bak, geldim simdi...

Paçayi zor kurtardim! Biraz daha Bodrum'da kalsaydim Gülse elden gidiyordu haberiniz olsun.

Masum belirtilerle basladi. Deniz kiyisina yürürken "Alla-him bu koku nedir" diye merak ettim bir gün.

Kekik mi? Isirganotu mu? Pazarda soruyorum, etrafa soruyorum.

Derken evin yan tarafindaki taslik araziyi de bahçe haline getirme projesi gelistirdim. Patrick Süskind'in Koku romanindaki adamin, kizil saçli kizin kokusunu siseleme ihtirasi gibi, taktim kafayi, illa o otu bulup bahçeye dikecegim.

Yeni bahçeye toprak, gübre, agaçlar aldik. Her dikilen bitkiyle ilgili bir seyler ögrendikçe, kendimi botanik ilmine daha bir yakin hissetmeye basladim. Bir gün semizotlarinm nasil çabucak yayilip büyüdügüne sasiriyorum. Ertesi gün ilgi alanim rozet çiçekleri.

Günesin altinda, bahçenin karsisina geçip, öylece saatlerce bakiyorum.

Bir gün kendime bir arkadas buldugumu da sandim hatta.

Evin arkasina geçmisim, incir agacina bakiyorum. Öyle bir süre baktiktan sonra fark ettim ki, arkamda bir karalti var. Genç, yazlik yerlere göre fazla giyimli, bir adam da benimle birlikte incir agacina bakiyor.

On bes dakikaya yakin öyle durduk. Sonra ben gülümseyip yürüyünce, arkamdan "Iyi günler" dedi.

Peki, iyi günler, ama sen kimsin?

Müteakip günlerde kendisiyle sürekli karsilasmaya basladik. Bahçeyi teftis saatlerim esnasinda, o da arka bahçemize bakan taslikta ayakta duruyor ve bakiyordu. Bir süre sonra sohbet basladi, "g.a.g.'i çok seviyoruz bu arada, esim de sizin hayraniniz!"; "A çok mersi".

Neden sonra doga âsigi arkadasimin kim oldugu ortaya çikti. Arkamizdaki evde bir devlet büyügümüz oturuyordu, genç adam da onun korumasiydi!

Agustos basina dogru doga sevgim ayni o arsiz semizotlari gibi yayilip büyümeye basladi.

Hafta sonlari Istanbul'dan arkadaslar geliyor. Illa bahçeyi gezdirecegim.

Bu arada dikkatinizi çekerim. Dönüm dönüm dikili arazilerden falan bahsetmiyoruz. Yazlik bir evin etrafinda dönen, toplasan 150 metrekare bahçe.

"Bak", diyorum, "buraya bu karpuzlari üç hafta önce çekirdekten diktik, nasil yeserdiler, görüyor musun?"

Karsimdaki, "Ha iyi. Bana bak, benim yanmam lazim. Ayrica aksam Tampa'da yer ayirttin mi?"

gibisinden duyarsiz cevaplar verdiyse, onu zeytin agacindan yeni kopmus zeytinin nasil aci oldugunun demonstrasyonunu yapmayarak cezalandiriyorum! Birak cahil kalsin. Tampa'ymis!

Tampa'ya giderken huzur veriyor muyum? Elbette hayir. Arabanin camindan yine o koku giriyor, ben durulmasini em-

rediyorum. Topuklu ayakkabilarla disari çikip koklayarak arastirmaya basliyorum. Insallah gelen geçenden kimse görmemistir, gören de tanimamistir!

Agustos ortasina dogru bir gün, kendimi duvardaki karincalari, agzim açik seyrederken yakaladim. Iki karinca üçüncüyü kafa ve ayaklarindan yakalamis çekmeye ugrasiyorlar, kurban ise kâh onlari üstünden atiyor, kâh saldiriyordu. Sokak kavgasi miydi acaba? Yoksa kabile savaslari mi?

Silkinip kendime geldim ve hemen uçakta yer ayirttim. Bir sonraki asama Bodrum'a yerlesip hayatimi batik elbiseler içinde resim yaparak geçirmekti çünkü!

Sehre gelir gelmez de yine ruh sagligimi yerine getiren seyler basladi. Trafik, acele, toplanti, is, dakikada bir cep telefonu vizildamasi...

Tatili tadinda keseceksin. Öyle aylarca dogayla bas basa, sehir insanini bozar.

Bu arada...

O kokulu bitkinin ne oldugunu hâlâ bulabilmis degilim. Iyilestigimi suradan anliyorum ki, artik umurumda da degil!

Günaydin ekibi nasil telef oldu?!

Reklam sektörüne karsi miyim? Asla! Reklam oyuncularina karsi miyim? Ne münasebet! Kendim bir reklam filminde oynamaya sicak bakar miyim? Evet, çok sicak. Sadece sicak degil, daha çok sinekler!

Ben size söyleyeyim, artik bu Günaydin yazarlarindan, ben de dahil, hayir gelmez!

Yazar dedigin tarlada yetismiyor ki kardesim. Biraz ihtimam göstereceksin, pohpohlayacaksm. Sanatçi ruhlu insan!

Önce çarsamba günü aksam üstüne dogru bir haber geldi: "Günaydin'in bütün yazarlari, Sabah'in tanitim filmi için yarin su saatte Hadimköy'de olacak!"

Tanitim mi? Ne filmi? Hadimköy neresi?

Bu sorulara kimse kesin cevaplar vermedi. "Yahu benim yarin g.a.g. çekimim var, ne olacak? Saati degistiremiyor muyuz? Ne giyecegiz? Konu ne?" gibi detaylarin hepsine "Ehe-heh, evet, yarin Hadimköy'de görüsürüz" karsiliklarini aldik!

Ve ertesi gün.

Ögle sicagi. Hadimköy'ün tali yollarinda ilerliyoruz. Tarif edilen köprüyü, hatta ardindan birkaç köprüyü

daha geçmisiz, ama ortada bahsedilen çiftlik yok. Yine tarif üzerine "sag-

daki toprak yola" girdik. Bes dakikaya yakin bir ayçiçegi tarlasinda ilerledikten sonra, fakat o da ne, yol bitti!

Uçsuz bucaksiz arazinin ortasindayiz.

Bu bir komplo muydu? Sabah yönetimi aslinda bizden kurtulmaya mi çalisiyordu?

Bu arada bir arastirmaci gazeteci olarak sunu da belirtmeliyim. Hadimköy'de orman vasfini kaybetmis araziler pek çok, hatta her dakika yogun sekilde vasiflarini kaybetmeye devam ediyorlar! Tipki Istanbul'un ranti yüksek baska bölgeleri gibi. Her tarafta yangin, her tarafta duman.

Sag kalarak çiftlik evine vardik.

Hani bu yil Istanbul'da sinek yok ya. Hepsi Hadimköy'de yazlikta, o yüzden!

Belki çiftlik bir at çiftligi oldugu için, belki belediyenin hayvanseverligiyle ilgili bir konu, bu çekimde bizi sicak degil, sinekler yendi!

Gider gitmez, sag olsunlar senaryoyu anlattilar. Günaydin yazarlari tek tek bu eve geliyor ve evin hanimi tarafindan karsilaniyor. Bunu gören komsu çok sasiriyor, bu kadar ünlünün (biz oluyoruz) yan eve girmesinden iskillenip kapiyi çaliyor. Evin hanimi sorular karsisinda gülümseyip, "Iste buradalar" diye bir Günaydin uzatiyor.

Ben, ünlü modacimiz Dilek Hanif, ülkeyi zayiflatan Dr. Muzaffer Kushan, tüm zamanlarin en karizma televizyon yazari Yüksel Aytug ve sosyetemizin gözbebegi Bülent Can-kurt!

Kapida karsilanma fasli kisa ve rahatti.

Ama salonda hep birlikte evin hammiyla oturup çay içme bölümü bizi yipratti.

50 derece sicakta, bir altin günü ortaminda oturmusuz.

Yönetmenin talimatina göre "dogal bir sekilde, aramizda sohbet edecegiz"! En zoru da budur ha.

Repliklerimiz olsa oynayalim. "Kendiniz gibi olun" denince herkes suspus kesilir.

Kameralar kayda girdi. Baktim ki ekip bana güveniyor.

"Yok öyle," dedim. "Herkes konusacak. Günaydin'da yaziyorsan bedelini ödeyeceksin!"

Ben bunu söyleyince, o "Ben konusamam, yapamam, edemem" diyen Bülent Cankurt bir açilsin!

Çesme, Bodrum, nerelere gidilir, anlatiyor da anlatiyor.

Bu arada vakit ögle yemegi saatini geçmis, açliktan kiriliyoruz. Fakat Muzaffer

Kushan "Su masanin üzerinde gördügünüz kek ve kurabiyeler aslinda zehir! Seker insülini ani artirir, damarlar büzüsür, insan çabuk yaslanir" falan diye anlattikça kimse elini uzatip bir sey almaya cesaret edemiyor. Öylece bakip yutkunuyoruz.

Zaten bir süre sonra karasinek sürüsü tatlilari kesfetti. Onlar erken yaslanmaktan korkmuyorlardi görünüse bakilirsa. Sonlara dogru, bizim sohbetler de artik geyige dönüsürken, "Sayin yönetmenim,"

dedim, "kekin üstü silme karasinek! Vizörden görünmüyor mu acaba?"

Yönetmenin cevabi Türkiye reklamcilik tarihine su anda geçiyor: "Evet ama sinekler kuru üzüm gibi duruyor, problem yok!"

Yaa, Gülse Hanim, sen kösende elestir elestir reklamlari,

Allah da seni böyle çarpar!

Günaydin reklaminin bitmis hâli bakalim nasil olacak...

Çesme'ye neler olmus?!

Peki, haydi, Bodrum da güzel, Çesme de iyi. Zaten memleketin her kösesi benim için birdir, deyip, Çesme izlenimlerime basliyorum.

Hâlâ vaktiniz var. Gidin görün.

"Iyi gelisme", "dokuyu bozmadan yenileme", "kisilikli büyüme" konusunda Çesme'nin Alaçati'si bütün Türkiye'ye ders olsun.

Alaçati, sanki Türkiye falan degil. Güney Italya olabilir, zengin bir Ispanyol kasabasi olabilir. Yazlik yerlerde görmeye alistigimiz kesmekesten burada eser yok.

Köy gelisti, protesto edelim!

Yanlis anlasilmasin. "Buraya da market açildi, eylem ya-pahm"cilardan asla degilim. Köyler, kasabalar, gelissin, zenginlessin isterim hep. Ama çatisiz gecekondu apartmanlardan, derme çatma dükkânlardan, çilginlar gibi para getirebilecek tarihi eserlerin yikilip, aptalca binalar, uydurukluklar

yapilmasindan da o kadar sikildik ki.

Çesme'de de olmus bunlar. Mesela Çesme'nin Aya Yor-

gi'sinde bes tane tarihi kilise varmis. Bir tane kalmis. Kimisi ev yapmak için taslarini alarak yok etmis kiliseleri. Kimisi de o bölge sit alani ilan edilmesin de çok insaat yapilsin diye eserleri ortadan kaldirmis.

Ve bence bu yüzden, su anda Aya Yorgi'nin degeri uzun vadede daha düsük. Ama bir dakika, ben Alaçati'yi anlatacagim.

En iyisi bastan baslamak.

Çesme'yi nasil bilirsiniz? Izmir'in yazligidir, denizi rüzgârlidir, sosyetiktir, bu yil popülerlikte Bodrum'u sollar gibi oldu, bunlar, degil mi?

Dalyan'da balik yenir, Aya Yorgi hem dalgasiz denizi, hem havali restoranlari, barlariyla iyidir, hostur.

Çesme çarsisindan sakiz reçeli alinir, sudur budur.

Benim bildiklerim bu kadardi.

Bodrum'u hiçbir yere degismem.

Ama Çesme'nin, yillardir sadece üç bes pansiyonlu bir sörf merkezi ve eski mahalleleri olan Alaçati'si var ya... Iste oraya çarpildim.

Alaçati bir film dekoru

Dar, Arnavut kaldirimi yollar. Restore edilmis, bembeyaz badanali, eski tas Rum evleri.

Gürültü yok, pislik yok, curcuna yok. Turist dolu, ama meydandaki kahvede de Çesme'nin halki oturuyor. Kapilarin önünde hâlâ nineler tig isi yapiyor.

Adeta bir film dekoru.

O eski evlere girdiginizde saskinliktan agziniz açik kaliyor. Içerisi, Istanbul'da bile az bulanan özen ve zevkle dekore edilmis. Kafeler, restoranlar, avlusu havuzlu harikulade butik oteller.

Ben nereye geldim?!

Agrilia'yi alin mesela. Yerler çini mozaik, tepede pervaneler. 1800'lerden kalma bir üzüm ve tütün deposu burasi. New

York'ta görsen "Vay be," dersin, "ne kadar orijinal"! Yemekler lezzetli, votkali gelincik serbeti bile var!

Ya da Tuval. Tas ^duvarlar, hos atmosfer, çok basarili bir tatli mönüsü.

Sanat galerili Cafe Çati. Veya lüksün kitabini yazmis, zey-tinyag meraklisi restoran La Folie. Dünya üzerinde gördügüm en özgün butik otellerden ikisi, Tas Otel ve O Ev. Hangi birini anlatayim? Ve bütün bunlar ufacik bir bölgede yan yana.

Alaçati para basiyor! Gayrimenkul fiyatlari ona on bese katlanmis. Issizlik bitmis. Halk "köse olmus"

resmen!

Yemek yedik, yemek sonrasi kahve içtik, dolandik durduk Alaçati'da. Bir türlü birakamadik.

Sonra da ayni mahallede, daha geleneksel, "muhallebici" Imren'den birer sakizli muhallebi aldik. Kapinin önüne sandalyeler attirdik ve gelene geçene baka baka muhallebilerimizi yedik! Sahaneydi.

Bu arada Alaçati'da hafta sonlari bir de antika pazari kuruluyor. O da enteresan.

Yalniz aklinizda bulunsun. Alaçati gündüzleri çok sicak. Bu yüzden 14.00 ile 18.00 arasi siesta zamani, bazi yerler kapali.

Benim gördügüm filmi görmek istiyorsaniz Alaçati'ya aksam saatlerinde gidin. Pisman olmazsiniz.

Kapinin önünde oturmak...

Alaçati'da kapinin önüne sandalye atip, gelene geçene bakarak muhallebi yedik dedim ya.

Hayatimin en zevkli anlari arasinda ilk yirmiye girebilirdi bu dakikalar!

Bu noktada âcizane teorimden de bahsetmek isterim.

Gelisigüzel seçilmis herhangi bir insan için, lezzetli bir sey yiyip içip, ayni anda oyalayici görüntüler seyretmekten olusan eglencenin yerini çok az sey tutabilir.

Bakiniz çekirdek-televizyon, patlamis misir-sinema, raki-manzara, spagetti-karsinizda sohbet eden arkadaslar... Liste uzatilabilir. Ama çagdas insanin ideal eglencesi, bence görme ve tat alma duyularini ayni anda beslemenin çesitlemeleridir.

Diger duyu kombinasyonlari asla bunlar olamayacaklardir.

Bu eglence türünün en kolay ulasilir, ucuz, dertsiz ve popüler olani da kapinin önünde oturup atistirarak geleni geçeni seyretmektir.

Sicak iklim insanlari, daha dogrusu sicak iklim insanlarinin alt ve orta siniflari bunu bilir ve doyasiya yasarlar.

Bizim gibi "kokoslar" da, burun kivirarak bu zevki iskalar!

Ama bu defa biz iskalamadik. Uzun yillardir özendigim, ve

ülkemizde sik rastlanan bu uygulamayi, Imren muhallebicisinin plastik sandalyelerinde gerçeklestirdik!

Teee, yillar önce. Agir Roman filmi çekiliyor. Yer Tarlaba-si. Acar gazeteci Gülse, Mustafa Altioklar'la yerinde röportaj yapmak için gecenin bir yarisi Tarlabasi'nda yapilan çekimlerde.

Mustafa "Susturun insanlari!" diyor. Görevliler kapilarin önünde, pencerelerde oturup, çekimleri, özellikle de Müjde Ar ve Okan Bayülgen'li sahneleri dikkatle seyreden, ama çekim aralarinda hep bir agizdan dedikoduya baslayan halki susturuyorlar. Çit yok!

Çekim basliyor, fakat o da ne?

Çit yok derken, yüzlerce, binlerce çit var! Tarlabasi çitirdi-yor. Kimse konusmuyor, kimse hareket etmiyor, ama oyuncularin konusmalarinin altinda

söyle bir ses: "Çitçitçtiçitirçit-çit..."!

Tarlabasi halki gürültü yapmiyor.

Ama kimse onlari, ünlüleri seyrederken çekirdek çitlatma zevkinden de mahrum birakamiyor! Mahalle almis torba torba çekirdek, oturmus kapilarin önüne, sahne heyecanlan-dikça çitliyor da çitliyor. Ve tabii Mustafa deliriyor!

Alaçati'da kapi önü muhallebi keyfi yaptiktan sonra, artik Tarlabasi halkini çok iyi anliyorum. Kimbilir ne eglendiler o gecelerde.

Deneyin, siz de birakamayacaksiniz!

Komodo ejderi bizim evde!

Seffaf, gri bir sürüngen. Atalari kadar büyük degilse de sinir bir sey. Ve benim pesimde. Hissediyorum!

Önce Bodrum'da karsilastik kendisiyle. Malum kirlik yer, börtü böcek bayram ediyor. Balkon kapilarinin birinde, ahsap çerçevenin birkaç milim yamuldugu bir yer bulmus, girmis.

Isaret parmagim kadar, seffaf gri bir sürüngen! Kertenkelelerin iyi özelligi: Zararsiz olmalari.

Kertenkelelerle ilgili kötü özellikler listesi: Çirkinlikleri, çok hizli hareket etmeleri, her delikten geçmeleri, her yere tirmanmalari, sürüngen olmalari, böcek öldürücüye bana misin dememeleri.

Bu son özellik tarafimdan defalarca denenerek yazilmistir.

Yani kulaktan dolma degil, bilimsel bir bulgudur.

"Ejder"le Bodrum'da üç gün birbirimize dünyayi dar ettik.

Kendisinin varligini kesfettigim aksamdan itibaren yaptigi

miz organize av çalismalari basarisizlikla sonuçlandi.

Suratta meymenet yok!

Bir yerde durmuyor ki herif. Her defasinda ayri odada, münasebetsiz yerlerden, ayakkabilarin içinden, perdenin arkasindan ani çikislar yapiyor. Ayni seyi bir kedi, bir civciv, ne bileyim sevimli bir hayvan yapsa basimin üstünde yeri var. Ama Ejder'in suratinda meymenet yok. Bir de böcek öldürücü kimyasal silahlara verdigi tepkiler var ki, zannedersin üzerimize atlayip bogazimizi sikacak.

Üçüncü günün sonunda, bir kovalamacanin finalinde, Ejder, geldigini tahmin ettigimiz yerden ayni yöntemle kivrila büküle disari çikti! E kardesim, madem yolu biliyordun, derdin neydi?

Hikâyenin geri kalani çok tuhaf.

Toplanip Istanbul'a geldik. Aradan birkaç gün geçti, ve, evet dogru tahmin, banyoda Ejder'le burun buruna geldim!

Dikkat ediniz. Oturdugum ev Istanbul'un göbeginde, cadde üzeri ve dördüncü katta!

Açikça anlasiliyordu ki, Ejder bizi takip etmisti! Belki intikam pesindeydi, belki niyeti iyiydi ve evcil hayvanimiz olma ihtiraslari vardi, bilmiyorum. Merak konusu, denizi nasil astigiydi.

Banyonun tavaninda öylece durup bana bakarken, çözümün diyalogda olabilecegini düsündüm.

"Bak Ejder," dedim, "biz bu hafta sonu Çesme'deyiz.' Dönüsümüze kadar ey senin. Gez dolas, Istanbul'un tadini çikar. Ama döndügümde seni burada görmek istemiyorum!" Sessizce dinledi.

Ne yazik ki dönüste Ejder'i yatak odasina yerlesmis buldum. Kisa bir tartismadan sonra is büyüdü.

Vahsi bir takip sonunda, Vogue dergisinin bes yüz sayfalik "sezon modasi özel" sayilarindan biri Ejder'in sonunu getirdi.

Yatagin altinda Ejder bir yanda, kopmus kuyrugu öteki yanda öyle kalakaldi(lar).

Ejderler ölmez!

Kertenkelelerin bir baska kötü özelligi: Kopan parçalar tek basina hareket

ediyor!

Bu manzarayi daha fazla seyretmektense, cesedi ortadan kaldirma islemini zarif esime birakirim plani yapip, yetismek zorunda oldugum bir randevuya gittim...

Gece yarisina yakin. On bir buçuk sulari. Eve dönmüsüz. Süpürge, faras, gazete kâgidi. Ceset ortadan kaldirilacak.

Fakat o da ne?

Ejder yok! Kuyruk orada, ama Ejder yok!

Ara, tara, yer yarilmis içine girmis. "Yarali, fazla uzaga gidemez" diye düsündüm ama keyfim de kaçti.

Ertesi sabah Beyrut'ta bir türlü yakalanamayan Komodo Ejder'inin haberi çikti gazetelerde. Hani su kedileri, köpekleri yiyen.

Lübnan yetkililerini aramak istedim: "Yakalarsaniz, sakin öldü diye ortada birakmayin. Bunlar korku filmlerindeki gibi tekrar tekrar canlaniyorlar" demek için.

Ejder aramizda, biliyorum. Karincalarla, yapraklarla besleniyor, yaralari iyilesiyor, onu asla bulamayacagimiz bir delikte büyüyor ve güçleniyor. Aklinda da tek düsünce var: Intikam!

Korkuyorum...

Sezon açildi, iste giymeyecekleriniz!

Yillarca moda dergisi çikardik. Artik gerçekleri söylemenin zamani: Moda insana yakisan degildir, biir!

Zaten eger öyleyse, bu sezon çira gibi yandiniz, ikii!

Bazaar dergisini çikardigim günlerdi.

Her sezon basi bir moda programi arar: "Sezon modasi hakkinda röportaj yapacagiz!"

"Aa tabii," diye hiç nazlanmadan kabul edersin. Derginin reklami olacak bir

kere. Ayrica da moda dergisi editörü oldugunu kirk yilda bir hissedeceksin.

Bizde moda dergileri ofisleri öyle sizin yabanci dizilerde gördügünüz gibi falan degildir.

Bir kere en baba derginin kadrosu alti yedi kisidir! O alti yedi kisi, özellikle derginin hazirlanmasina yakin günlerde, ofiste, bir büyük masanin etrafindaki yerlerinde oturup yazi yazarlar. Öyle sekreterler, asistanlar, etrafta mankenler, Sex and the City'deki gibi ünlü markalarin gönderdigi kiyafetler filan hak getire.

Masanin etrafinda toplu halde haril haril yazi yazar, birbirine laf atar, dedikodu yaparsin. Ögle yemekleri de vakit ve nakit kitligindan çogu zaman sandviç, salata, simit-peynirle falan geçistirilir.

Yani bilgisayarlari kaldir, dikis makinesi koy, overlok-son ütü atölyesinden hallicedir o havali dergilerin hazirlanma ortami!

Onun için bir televizyon programi röportaj falan istediginde sak diye kabul ederdik.

Röportaj var, mizanseni hazirlayalim!

Saçlari yaptirir, en moda mesajli kiyafetleri çeker, genellikle sirketin önde gelenlerinden birinin havali odasini ödünç almak ve masanin üzerine derginin son sayilarindan koymak suretiyle dekor yaparsin. "Ve iste Gülse Hanim, Bazaar dergisinin filancasi" dediklerinde, en sik hâlinle, manzarali "odanda" sanki on binlerce dolar maas aliyormus ve moda dünyasini avucunun içinde tutuyormus gibi havalarla demeçler verirsin!

Ve maalesef senin hevesinin aksine, gelen muhabirin modanin m'siyle ilgisi bile olmaz!

Bu sezon ne giyecegiz sohbetinden hemen sonra, muhabirin zekâ ve muziplik piriltilariyla dolu yüzünden anlarsin ki, ebleh soru geliyor: "Moda insana yakisan midir?"

Hadi n'olur evet de! De ki yüzyillardir ayni demode seyleri giyen insanlar "E ben de yakisani bulmusum, o zaman moda budur" desin, mutlu olsun!

Bir gerçegi açikliyorum!

Moda insana yakisan degildir! Gerçekten degildir!

Bana en çok Ispanyol paça pantolonlar, dar gömlekler ve platform topuklu ayakkabilar yakisir mesela.

Ama bu yil asla moda degil, giyersem de komik olurum. Ee, moda insana yakisan mi oldu simdi?

Bu klise lafi gerçekçi biçimde düzeltiyorum:

Moda bir endüstridir, bir tasarim alanidir, ekonominin önemli bir parçasidir. Sokaktaki kadin için de, sezonun çizgilerinden kendi vücut tipi, yasi ve bütçesine en uygun olan parçalari edinmeye çalismak, bu esnada da Milla Jovovich'e çok benzediginin hayalini kurarak mutlu olmaktir!

Bu yil ne giyilecek?

Zaten eger moda insana yakisansa, bu yil modaya çok az insan uyabilecek.

Sezon modasindan örneklerle açikliyorum: Bu yil tay t moda!

Üstelik öyle eskiden oldugu gibi üzerine bol kazaklarla falan degil. Tayti giyiyorsun, üzerine kisa bir bluz vs., beline kemer! Türk kadininin dogurgan kalçalari için birebir! Genetik özelliklerden, tayti eliyoruz.

Bu yil mikronum etekler moda!

Öyle dizin bir karis üstü falan degil. Etegin kendisi bir karis olacak. Birincisi güzel, kasli bacak lazim, ki yine genetik özellikler, beslenme ve spor aliskanliklarindan azicik riskli. Daha da önemlisi, modada Türk erkegi faktörü! Koca, baba, sevgili, nisanli, agabey... "Bu etegi giy, senin bacaklarini kira-rim"dan,

"Hayatim, senin kalitene uymuyor"a genis bir muhafazakâr sahtekârlik yelpazesi. Ya bosverin degmez, ya da altina yine çok moda olan kalm mus çoraplardan alacaksiniz.

Bu yil dantel moda!

Bir seyin kenarinda menarinda degilse, hemen vazgeçin. Dantel demek +5 ila 10

yil demektir. Hiç

bulasmayin. Yasinizdan olgun göstermek istiyorsaniz, baska!

Bu yil renkli naylon çoraplar ve renkli ayakkabilar moda!

Yani pembe çorapla sari topuklu ayakkabi giyeceksin mesela. Sehirlerimizin sartlari modayi sekillendiriyor tabii. Nisantasi, Etiler, Bogaz disinda, hatta oralarda bile, söyledigimi yap bakalim.

Arabalardan gelen laflarla, teyzelerin "Aa ne giy-mis"leriyle, selpakçi çocuklarin alaylariyla ugras, renkli giyinecegim diye. Bir de yagmur çamur olsun o pembe çoraplar, sari ayakkabilar, gör bakalim. Veto!

Bu yil streç pantolonlarla, dizüstüne kadar gelen yüksek

çizmeler giymek moda! Üzerine de kisa ceketler. Düz balerin ayakkabilari da moda! Ha bir de saten dar etekler.

Veto, veto, veto! Türk kadini dar omuzlu, ince belli, genis kalçali ve kisa bacaklidir, yukaridakilerden kaçinmalidir. Öyle degilseniz dükkân sizin! Ben genele hitap ediyorum tabii.

O zaman ne giyecegiz?

Topuklu ayakkabilara, çizmelere dadanacaksiniz. Yine yilin modasi yüksek belli evaze, dizüstü

eteklerden edineceksiniz. Bunlari dar gömlekler, kazaklar, kisa ceketlerle giyeceksiniz. 60'larin çizgisinde dizüstü geometrik desenli ceketler, paltolar da edinebilirsiniz. Ama desenleri enine olmasin. Illa saten giyecegim diyorsaniz, siyah saten gömlekler alin.

Ben daha ne yapayim? Bu kadar laftan sonra sizi 120 santim kalçanizla tayt giyerken görürsem yapacaklarimdan sorumlu olmam, ona göre.

Iste moda budur,

iste okuyucuya hizmet budur!

Kadin yazar aci çekmeli mi?

Kültür, sanat, edebiyat dergilerini nasil bilirsiniz?

Picus öyle degil iste.

Sadece 300-500 tane satan kitaplarin okuyucularina, birbirini taniyan, ayni kafelerde ayni sohbetleri yapan küçük bir gruba degil, genel anlamda "kültür tüketicisine" hitap ediyor.

Simdiye kadarki kültür sanat dergilerinin malzemesine, popüler isimlerle yapilmis egenceli röportajlar, keyifli tartismalar da eklenmis. Picus, renkli bir edebiyat dergisi. Üstelik içeriginde müzik, sinema, tiyatro, resim, çizgi roman vs. de var.

Vivet Kanetti, daha önce okumadigim Colette adli yazarin kitaplarini tekrar çeviriyormus mesela.

Vivet'in çevirisi eminim çok güzel olacak, ama öyle cazip anlatmis ki Colette'i, eski Azra Erhat çevirilerinden de alip hemen okumak istedim.

Colette, 1800'lerin sonunda, 1900'lerin basinda Fansa'da yasamis, baskin bir karakter. Basarili bir yazar olmanin disinda ahlâk kurallarim zorlayan, yasanabilecek her seyi yasayan bir kadin.

Vivet Kanetti, bizde, iyi kadin yazar mertebesine ulasmak

için, genel olarak aci, kendini feda etme, mutsuzluk asamalarindan geçmek, böyle konulardan bahsetmek, "insanligin bütün yükünü tasimak" gerektigini söylüyor. Colette ise bunlarin tam tersi. Keyfine göre sürdürüyor hayatini, arzu ettigi her seyi en dogal hakki kabul ediyor, mutlu, eglenen bir kadin. Bir hedonist.

Ha, bakin, Picus'a da simdiye kadar çikmis edebiyat dergilerinin Colette'i denebilir bazi açilardan.

Keyifli, renkli... Aci, agirlik, karamsarlik yok!

Bakin bakalim.

Giremezsin hemsehrim, çok kalabalik!

Önce sanki görgü kurallari, misafir agirlama sanatindan girer gibi yapip, sosyo-ekonomik, politik mesajlara kadar varacagim, îste böyle sag gösterir sol vururum. Korkun benden.

Ideal bir partinin davetli sayisi kaçtir?

Veya bir yemek davetinin?

Evde misafir agirlamayi sevenler bilir. Bunun hassas dengeleri vardir.

Bir kere, yemek daveti oturmali mi olacak, açik büfe mi?

Oturmali yemek yapacaksaniz, yemek masanizin boyu, dost seçiminizde belirleyici olacaktir!

Masa uzun, açilabilir, on iki kisilik ve siz de kalabalik bir davet mi istiyorsunuz? Son bes yildir davet edemediginiz herkesi çagirip, mecburen "kaynastiracaksiniz"! Isyerinizdeki ciddi, gözlüklü bölüm sefinizle liseden beri beraber "âleme" aktiginiz arkadasiniz nasil kaynasacak, o sohbet yeteneklerinize ve alman alkol miktarina bagli tabii!

Masa sekiz kisilik mi? Kuzeninizin, hep onlarda gördügünüz, size gelmek için can atan komsularini listeden atin, zaten bir iki kisi disinda kimse onlari sevmiyor!

Alti kisiden yukari çikamiyor musunuz? O zaman çagirdiginiz herkesin çift olmamasina dikkat edin, bayginlik geçirirsiniz !

"Herkes bir anda aradan çiksin"cilardansaniz, açik büfe yapacaksiniz. Alti çesit salata, dönerci falan demiyorum. Normalde yaptiginiz yemekleri daha çok yapip, bir masanin üzerine tabaklar ve çatal biçaklarla koyuverin, sonra keyfinize bakin!

Hanim, büfe açildi, sofrayi kur!

Ne yazik ki, ev sahibi için hayat kurtarici "açik büfe", Türkler tarafindan deforme edilmis bir kavramdir.

Örnegin tatil köylerinde açik büfe, ailenin kadininin büfeden herkes için yemek alarak, ekmegi, karisik salatasi, karisik izgarasiyla sofra kurmasi, bunlarin hep birlikte yenmesi demektir. Yemegin sonunda, anne yine kalkip bu sefer de, babanin "Sekerpareden bol al" gibi talimatlari esliginde ortaya karisik tatli alir.

Bizde açik büfe budur!

Davetlerde de, açik büfeden tabaga bir seyler alip ayakta sohbet ederek yemek pek tercih edilmez.

Herkes, gerekirse garsona bahsisler vererek, ufak bir masa sandalye edinir ve oturarak yer.

Sizin açik büfenizde de bu muhtemelen olacaktir. Ayakta durmak, hatta kanepeler bile tercih edilmeyecek, davetliler, en uyaniklar basta olmak üzere, yemeklerin kondugu masanin üzerindekileri ufak ufak ittirerek, geceyi bir oturmali davet haline getireceklerdir!

O zaman yapilacak sey sudur: Masada oturabileceklerin en az iki kati insan çagirilmalidir, ki, sona kalanlar salonun oturma bölümünde açik büfe sövalyeleri olarak kalsin. Demek ki, açik büfe deyince en az on bes kisiden baslayacaksin!

Kimisi de açik büfe sevmez; ek masalarla, yirmi bes otuz kisiyi oturtup yemek verir!

iste burada is hassaslasiyor!

AB masasinda yer yok, kusura bakmayin!

Kafadan uydurmuyoruz, International Herald Tribüne yazmis.

Yazar Thomas Fuller sunu tartisiyor yazida: Brüksel'deki Avrupa Birligi'nin merkezi renove ediliyor ve daha kalabalik bir toplulugun bulusacagi sekilde tasarlaniyor. Artik 15 degil 25 üyeli Avrupa Birligi'nde, bu kadar büyük bir kalabalik bir masanin etrafinda toplanip eskisi gibi diyalog kurabilecek mi?

Yeni AB salonunda her yerde insanlarin birbirinin yüzünü görmesi için ekranlar var, ve masa, birçoklarina göre oval olmasi gerekirken dikdörtgen!

Oxford Üniversitesi'nden bir profesör konuyla ilgili "Kâbus gibi, bu Avrupa

Birligi'nin isleyisine büyük bir darbe olabilir," diyor! Amerikali bir politik psikoloji uzmani ise: "15 kisi, genel olarak küçük grup dinamiginin üst siniridir. Bunun üzerine çiktiginizda yüz yüze görüsmeler zorlasir ve spontane tartismalar çigirindan çikip verimsizlesir" fikrinde!

Fuller'a göre eskiden diyalog ve tartismanin oldugu yerde artik sadece söylevler olabilir!

Aklimiza hemen ayni sey geldi degil mi?

Yirmi bes kisinin bile diyalog için fazla bulundugu bir ortama biz ne zaman ve nasil gireriz?

Ya da, Türkiye'yle ilgili görüsmeler yapilirken bu kalabalik, dikdörtgen masa avantaj mi olur, dezavantaj mi?

Kuzenin sevilmeyen komsusuna benzemeyelim?

Açik büfe mi yapsalar acaba? Belki o zaman geleneksel aliskanlikla uyanik davranip masaya oturuverirdik...

Tamamen tesadüf mü? Yoksa...

Bu yaziyi okurken, alta bir de Alacakaranlik Kusa-gi'nin müzigini koyun! Diu diu diu diu, diu diu diu diu!

Bahsetmek istedigim türden olaylarin konu edildigi haberleri, genellikle Amerikan tabloidlerinde okur insanlar.

Maalesef ayni tabloid gazetelerde, "Nisanlisinin uzayli oldugunu ögrenince, onun antenlerini söken kadin!" türünden arastirmaci gazetecilik örnekleri de olur. Hatta haberin görsel malzemeleriyle beraber.

Üstsüz bir kadinin "uzayli adamin antenlerini sökerkenki robot resmi" gibi!

Bazi haberler de fazla "inanilmaz ama gerçek" olduklari için, New York Times'ta falan degil ancak böyle gazetelerde yer bulurlar. Evlat edinen bir kadin, çocugun, yedi yil önce kaybolan bebegi oldugunu ögrenir.

Veya numaralarla ilgili hikâyeler. Yedinci ayin yedisinde dogmus, yedi defa is

degistirmis adamin yedi çocugu olur ve yedi katli bir binadan düserek 77 yasinda ölür!

Kimi Tanri'ya baglar, kimisi sansinin açik oldugunu düsünür. Cevabi bilmiyorum! Ama herkes gibi tuhaf hikâyelerim var!

Saat kulesinin esrari!

1950'ler. Annem ve babam evlilige giden bir flörtün orta yerinde kavga edip ayriliyorlar. Ciddi ama, bir daha birbirlerini görmemeye kararlilar! Annem bir gece söyle bir rüya görüyor: Beyazit'taki Istanbul Üniversitesi saat kulesinin önünden geçiyor. Saate bakiyor, bire bes var. Derken karsidan gülerek babam gelmeye basliyor. Böyle bir rüya.

Ertesi gün annem baska bir sebeple Beyazit'a gidiyor, ve evet, dogru tahmin, bir is için oradan geçmekte olan babamla karsilasiyorlar. Annemin gözü ister istemez saate gidiyor ve kani donuyor: Saat tam bire bes var! O gün, o karsilasmayla barisiyorlar ve birlikte 50 yili deviriyorlar.

Öyle baskalarinin sirlarini anlatmakla olmuyor degil mi? Kendimden de örnek vereyim.

1990 yili. Bogaziçi'nde okuyorum. Gazetecilik mazetecilik hiç aklimda yok. Bir arkadasim, Elvin Aydin, Sabah Dergi Grubu'nun Bogaziçili stajyerler aradigini söylüyor ve bana arkadasi Eren'den aldigi santral numarasini veriyor. Santrali ariyorum, ve "Ben bu telefonu Elvin'in arkadasi Eren'den", derken, santral yarim kulak dinleyip, beni gazeteci Erel Eryürek zannediyor. "Erel Hanim, sizde Ercan Arikli'nin direkt hatti yok muydu?" diyor ve ben cevap veremeden karsima Ercan Arikli çikiyor! Normal sartlarda büyük ihtimalle tanisamaya-cagim ustamla böyle karsilasiyor ve hayatimi degistiren isi yapmaya basliyorum.

Kitaptaki evde oturuyorum!

Üniversitenin üçüncü yili. Master yapmak için Los Ange-les'a gitmeyi planliyorum. O bölgedeki bütün okullara basvuru yapiyorum. Derken bir arkadasim bana Paul Auster'in Ay Sarayi kitabini hediye ediyor.

Paul Auster'm hayattaki takintilarindan biri ve en sik isledigi konu, zaten hayatin bu tür garip rastlantilari.

Ay Sara-yi'ndaki kahraman New York'ta Columbia Üniversitesi'nde

okuyor. Bir gün hayatinin çok kötü bir döneminde, (kitapta adres çok belirgin verilmis) 120. Sokakla Amsterdam Cadde-si'nin kösesindeki apartmana gidiyor ve o ziyaretle hayati degisiyor.

Ayni günlerde bana, istemedigim halde, Columbia Üniver-sitesi'nden bir basvuru formu geliyor! Belki üniversiteler arasi bir iletisim var, bilmiyorum. Aklimda soguk ve tehlikeli zannettigim New York'a gitmek asla yok. Üstelik not ortalamam da Columbia'ya tutmuyor, ama yine de basvuruyu yapiyorum.

Columbia beni kabul ediyor! Ve Los Angeles'ta basvurdugum bütün üniversitelerden iyi oldugu için gitmeye karar veriyorum. Üniversite bana bir ev de buluyor. Nerede? 120. So-kak'la Amsterdam Caddesi'nin kösesinde!

Su anda çalisma masamin üzerinde üç adet vestiyer numarasi var. Farkli restoranlardan cebimizde kalmis. Olan su: Paltomuzu alip numara vermisler, çikista, devamli müsteri/gaze-teci/televizyona çikiyor gibi sebeplerden numarayi istemeden paltolari uzatmislar. Biz de vermeyi unutmusuz.

Önemli olan su: üç vestiyer numarasi da 25!

Nedir bu 25? Ne olacak bu 25?

Konuyla ilgilenenler, Paul Auster'm Kirmizi Defter'ini alin.

Fazla da kaptirmamak lazim, ama kabul edelim ki hayat cilveli bir sey!

Dondurun beni, baharda çözersiniz!

Cep telefonunu "Ne?" diye açmaya basladiysam kis gelmis demektir! O zaman beni daha fazla sinirlendirmeyin. Kriyobiyolojiye basvururum, yazdan yaza görüsürüz!

Bitti iste!

Günes, ilik geceler, tisörtle sokaklarda dolasma, karpuz, balkonda uyuyakalip ister istemez bronzlasma...

Ve firtinalar basladi.

Allah askina, sonbahar diye bir mevsim vardi eskiden, ne oldu ona?

Küresel isinma, doganin dengesi falan gibi geyiklere girmek istemiyorum ama, sizce de daha sert mevsimler, daha tropikal yagmurlar, daha sevimsiz sicaklar görmüyor muyuz son yillarda?

Ben sevmiyorum kisi iste. Üsüyorum kardesim. Hayir burasi da Isviçre degil ki havalar sogudugunda bahçede ates yakip, sicak çikolata içelim! Dünyanin yagmuru, çamuru sokaklarda. Her yil bin bir umutla, dolar veya euro üzerinden son moda çizme aliyoruz, üç gün dayaniyor!

Ayrica benim vücudumda serotonin dengesizligi var. Bi-

Hm adamlari incelesin. Günesli günlerde gicik bir mutluluk kelebegi oluyorum: "Ne haber sekerim? Kotun ne kadar hos, nereden? Ay hava ne güzel. Aksam ne yapiyoruz? Ay müthis bir kitap okuyorum. Isimi çok seviyorum! Dünyanin en sahane baharat kavanozlari benim mutfagimda! Lay lay lom!"

Günes gidiyor, hava kapatiyorsa korkun benden!

Cep telefonunu "Ne?" diye açmaya basladiysam kis gelmis demektir!

Tam su kislari nasil çabuk atlatsam da, hep yazi yasasam diye egzotik seyahat planlan yapmaya baslamistim ki, bilimin benim için çalistigini ögrendim.

Tom Cruise'un oynadigi Vanilla Sky filmini gördüyseniz, anlatacaklarima asinasmizdir. Efendim, son yillarda çok popüler olan kriyobiyoloji adinda bir bilim dali var. Diyelim ki çaresiz bir hastaliga yakalandiniz. Bu kriyobiyoloji ile ugrasan enstitülere basvuruyorsunuz. Onlar vücudunuzu özel yöntemlerle donduruyor ve diyelim ki, 100 yil sonra "çözüyorlar"! Silkinip kendinize geldiginizde, o amansiz hastaliginizin ilaci bulunmus oluyor ve siz tedavinizi yaptirip yasaminiza kaldiginiz yerden, sadece 100 yil sonrasindan devam ediyorsunuz.

Tabii bu islemin gerçeklestirilmesi için hastalanmaniza gerek yok. Birçok zengin isadami, simdiden öldükleri anda dondurulmalari siparisini vermis bile! Böylece ileride çözülüp, ölme sebeplerini de o zamanin gelismis tibbi sayesinde ortadan kaldirarak, sonsuz hayata kavusmus olacaklar.

Siritip durmayin, simdiden bunu yapmis ve kendini dondurmus 100 kisi var!

Projenin tibbi yönden mümkün olamayacagi konusunda da bazi görüsler dolasiyor tabii. Söylenenlere göre o kadar düsük isi, bazi hücreleri öldürüyormus.

Ayrica her sey basarili olsa bile 2000'lerde yasamis bir insan, diyelim ki 2150 yilinda aniden uyaninca o hayata nasil uyum saglayacak? Uçan arabalar trafigi, uzaylilarla arkadas olunmus, yaz tatillerinde Bodrum'a degil, Satürn'e gidiliyor... Böyle pratik ve psikolojik problemlerle nasil bas edilecek?

Tabii iyi yönünden bakarsaniz torununuzun torununun torunuyla arkadas olma imkâniniz var ama...

Benim amaçladigim bu kadar uzun vade degil. Kepaze olurum valla. Anneannelere dönerim: "Evladim bu alet ne? Nasil çalisiyor? Neresine basiyoruz? Oraya nasil gidiliyor? Çocugum bir yardim et bakayim, bunu nasil sey yapiyoruz?"

Benimki daha mütevazi bir plan.

Ekim-nisan aylari arasinda dondurulmak istiyorum! Bahar geldiginde, günes açtiginda çözüverecekler.

Zaten hesaplamalarima göre bütçem de ancak buna müsait. Takdir edersiniz ki kriyobiyoloji maliyetli bir dal.

Bir süredir bunun hayaliyle yasiyorum.

Ancak bu yaziyi yazarken aklima küçük bir pürüz takildi.

Kriyobiyolojiye göre, insan sadece bir kere dondurulup eritiliyor. Sebebi de bana göre çok açik. Hani derin dondurucuya koydugun et, milföy hamuru falan da bir kere çözüldükten sonra bir daha dondurulmaz, bozulup kokar ya...

Her sene dondur çöz, dondur çöz, ayni sey bana da olmasin?

Ben yine sicak bir yere tatile mi gitsem bayramda nedir?

Evet arkadaslar, hep birlikte kiviriyoruz!

Duyduk ki oryantal kurslari moda olmus. Havali spor kulüplerinde kalça titreten

titreteneymis.

Üsenmedik, belki yillardir aradigimiz sporumuz budur diye, gittik, yorulmadan, çekinmeden onu da denedik! Gazetecilik kolay mi? Dügünlerde bile sadece el çirpan ben, bu fedakârca gazetecilik çabamla Pulitzer bekliyorum.

"Burcu Hanim," diyorum, "ben bunu yapamam! Televizyonda yapan dansözleri seyrederken bile bakakaliyorum o ne biçim bir kalça kemigidir diye" seklinde israr ediyorum. Burcu, Nuh diyor peygamber demiyor: "Ama bir deneyelim, öyle söylemeyin, gayet yeteneklisiniz, haydi, kalça titretme hareketi hep birlikte" gibilerinden bir doldurus!

Hayir, arkadas arasi altin gününde degiliz ki. Bulundugumuz mekân tüm zamanlarin en havali spor kulübü Planet. Elini sallasan ünlüye çarpiyorsun. Dans edilen salonun bir duvarini da cam yapmislar mi sana. Öteki taraf da Planet'in haftanin belirli günleri susi servisi yapilan afili kafesi. Yani orada ünlüler otursun, susi yiyerek kaç mekik çektiklerini konus-

sunlar, biz burada tam karsilarinda, haydi yandan! Olacak sey mi?

Ben sadece el çirpsam!

Ayrica karizma mi kalir bende? Bugüne kadar elimizle besleyip büyüttügümüz "gazeteci-yazar, komik insan, g.a.g. sahsiyeti güzide Gülse Birsel" gitsin, "Biz burada otururken karsida göbek atan sarisin kiz"

olalim Planet taifesinin gözünde. Gerçi bu hafta hepsi birden basliyorlar oryantal derslerine ama...

Zaten ne isim var benim burada canim? Sanki bütün sporlari, danslari, yogalari falan yedim yuttum, kitabini yazdim, bir oryantal kaldi da, onu deneyecegim!

Zar zor ikna ediliyorum.

Kafede kimse yok. Bugün susi günü degilmis. Ayrica oryantalden o kadar teknik bahsediyor ki Burcu, beyin ameliyati yapacakmisçasina bir ciddiyet geliyor bana.

-Bu üstü parali esarbi, dügümü ve yani tam kalça kemiklerinin üzerine gelecek sekilde bagliyoruz.

-Su kemikler mi hocam?

-Evet, bravo. Dizler bükük, karin içeride, üst gövdeyi oynatmadan deneyelim, bir, kiii...

Yanlis anlamayin, olimpiyatlara hazirlanmiyoruz, kalça vuruyoruz sikkidi sik sik diye! Aslinda jimnastik giysilerini görüntüden çikart, aynanin karsisinda göbek atan iki kadin var ekranda!

Oryantal dansta öyle isiltili, streç Asena kiyafetleri giyilmiyor. Göbegin biraz açikta olmasi lazim.

Ayaklar çiplak. Dar esofman alti veya tayt giyilmeli ki bacak hareketleri görünsün. Bir de üstünüze sweatshirt degil de daha dar bir üst giymelisiniz ki omuz hareketleri belli olsun. Kalçaya da, Ka-paliçarsi'dan bulunabilen para islemeli, tek basina bile singir singir sesler çikartan ve süper oryantalciymissiniz ilüz-yonu yaratan esarplardan bagliyorsunuz.

Simdilerde oryantal dans, aerobik, Latin danslari, tango gibi birçok spor ve dans kulübünde ögretiliyor ve meraklisi günden güne artiyor.

Göbek atan spastik Anglosakson turist

Bir kere çok eglenceli! Özellikle birkaç arkadas gidip, oryantal kivrakliginin nasil yavas yavas genlerimizden yok olmaya basladigini görmek komik olabilir. Vücudu kivirarak yavas yavas yürünen

"Camel" hareketinde aynada kendime baktim ve bir Anglosakson spastikliginde oldugumu gördüm! Arka ayak kendi özgürlügünü ilan etmis, kalça ise oynayacagi yerde bütün vücudu zaptetmeye çalisiyor! Hani tatil köylerinde profesyonel dansözler zorla Ingiliz turistleri kaldirip göbek attirirlar, onlar da alkolün verdigi cesaret ve irklarinin verdigi yeteneksizlikle, cilveli, sebatkâr, ama odun gibi hareketler yaparlar.

Hah, o benim iste!

Yalniz Sinan Çetin nasil yönetmen olarak sinemada "Bir odun getirin, onu bile oynatirim" diyor, Burcu da öyle çikti. Konservatuarin bale bölümünden ve spor akademisinden mezun, Anadolu Atesi'nin eski dansçilarindan Burcu, inat etti ve basardi! Dersin sonuna dogru ögrendigim birkaç hareketi uç uca ekleyip

koreografi bile yaptik. Tabii dügünlerde göbek atmaya katilim oraninin yüzde doksan ikiye vardigi anlarda bile kenardan el çirpan benim gibi bir ukalanin ne isine yarayacak bu beceri bilmiyorum ama...

Yalniz bittim, bittim! Dersin sonunda saçlarim sirilsiklamdi ve takip eden üç gün daha önce varoldugunu bilmedigim kaslarim sizladi durdu.

Oryantal, özellikle kadinlarin problemli bölgelerini, yani göbegi, kalçalari, basenleri ve kollarin sarkan kisimlarini çalistirdigi için, aslinda çok faydali bir spor. Ama yapamayan da yapamiyormus, yetenek lazimmis yani.

Sahneye çikacak hâle gelmek için de benim o bir buçuk saatlik dersimden, haftada dört bes gün, bir buçuk iki yil boyunca almak gerekiyormus. Meraklisi varsa duyurulur!

Ben hâlâ ideal sporumu aramaktayim. Oryantal fena degildi aslinda da ona da nefesim yetmedi. Belki yoga gibi oturarak, yavas yavas yapilani falan çikarsa.

Hem de dügünlerde falan oturdugum yerden, söyle agir agir...

Beslenmenin temel tasi: iskender kebap!

iskender kebabimi asla ihmal etmem. Neden? Ben sagligini düsünen, uzun yasamayi planlayan, çagdas bir insanim. Tereyagi bol olsun lütfen.

Yagmurlar ve soguk basladiginda vücudum iki biyolojik tepki verir.

Birincisi hafif depresyondur: "O filme gitmem. Zaten yorgunum. Çok çalisiyorum. Göz kenarlarim mi kiristi? Onu sonra ben ararim. Uykum var. Bari sinemaya gidelim! Höfffssss...."

Ikincisi ise, bedenimin bütün organlari ve tüm kimyasiyla, iskender kebaba karsi hissettigi özlem, hatta maraz sinirlarindaki zaaftir!

Sokaklarda yürürken, hangi semt olursa olsun, sadece kebapçilardan gelen iskender kokularini algilarim. Kebapçinin birkaç kilometre uzakta olmasi önemli degildir, ben varligini hissederim.

Bu iskender zaafimin kaynagini uzun yillardir düsünürüm.

Özellikle kirmizi et ve tereyaginin "zehir" olarak nitelendirilmeye baslandigi 9O'li yillarin ortalarindan itibaren, iskende-ri "birakma" çabalarim agirlik kazandi.

Acaba yemegin tadindan çok servis edilis biçimi miydi beni ayartan?

Biliyorsunuz iskender kebap çogu restoranda önce önünüze sossuz gelir. Bu haliyle öyle ahim sahim bir yani da yoktur.

Kiymanin sikistirilip ince ince kesilmisi, bildigin pide, salça ve yogurt. Yani tek basina ihtiras uyandirmak söyle dursun, pek bir sey ifade etmeyen gidalar.

Daha sonraysa iskenderin heyecanli anlari baslar. Daha uzaktan geldigini görmeden, cizir cizir sesi duyulur. Evet, dogru tahmin, tavanin içinde yanan tereyagi!

Garsonlarin en cesuru, elinde kizgin tereyagi dolu tavayla size yaklasmaktadir!

Kader ani baslamistir! Gelecek saniyeler neler gösterecektir?!

Garsonun tecrübesi ve maharetine göre, ya mis gibi tereyagli iskender yeme adayi olacaksinizdir, ya da bir kaza sonucu, cazirdayan Bizans askeri!

Iskender kebap merakimin sebebi bu adrenalin olabilir miydi? Sonuçta hayatinda büyük inis çikislar olmayan, spor bile yapmayan birinden bahsediyoruz. Yasamimin en heyecanli dakikalarini tekrar tekrar yasamak istedigimden döner ve tereyag kokusunu takip ediyor olabilir miydim?

Hayir!

Zira en çok begendigim iskenderciler arasinda Tesvikiye'deki Hacibey'in de oldugunu, ve burada iskenderin tereyagi konmus olarak servis edildigini hatirladim ve teorim çürüdü!

Iskender yiyin, çok faydali!

Derken, anti-aging patlamasiyla birlikte her gazete konunun uzmani doktorlari sayfalarinda konuk etmeye basladi, ve yillardir bekledigim bilimsel gerçekler ortaya çikti: Kirmizi et, yagsiz olmasi sartiyla, zehir falan degil, insan vücudunun ihtiyaç duydugu faydali gidalardan biriydi. Tereyagi da belli

ölçülerde alinirsa zarardan çok fayda sagliyordu ve su anda tam olarak anlatamayacagim tekli-çoklu, doymus-

doymamis yaglarla ilgili bir denklem yüzünden, margarine tercih edilmeliydi Biliyordum, biliyordum!

Yillardir beslenmemin temel tasini olusturmus iskenderin kiymetini, en sonunda tip da anlamisti.

Bu bilgiyi benden önce, demin bahsettigim Hacibey Restoran ögrendi ve hemen mönülerin arkasina bastirdi!

Mönülere göre, vejetaryenlerde çinko ve B12 vitamini eksikligi görüldügü gibi, tereyag da kalp hastaligina karsi mücadele veren yag asitleri içermekteydi.

Mönü yillardir bekledigim su vurucu cümleyle final yapiyordu: "Iskender kebap, döner eti, pide, domates sosu, tereyagi ve yogurdu bir arada bulunduran saglikli ve dengeli bir tertiptir. Protein, karbonhidrat, vitamin ve mineral degerleri bakimindan mükemmel bir yemektir!"

Ne hâle geldigimize bakar misiniz? Günümüzde, iskender-ci, iskenderinin anti-aging ürünü oldugunu kanitlamak zorunda birakilmistir!

Iskenderi birakmaktan vazgeçtigim gibi, yillarca iskender yerken vicdan azabi duymama yol açan ve simdilerde gerçegi kavrayan tip otoritelerine de tazminat davasi açmayi planliyorum!

Sembolik bir savas olacak bu, eger kazanirsam tazminati Hacibey'e ve ellerinde kizgin yag dolu tavalar tasiyan tüm fedakâr iskender emekçilerine bagislayacagim!

Nerede o eski Ramazanlar, efendim!

Artik 80'li yillarda dogan arkadaslarim olduguna göre, benim de eski Ramazanlardan bahsetme vaktim gelmis demektir efendim. Siz simdiki gençler, bilmezsiniz o yillari.

Ramazan geldi ve gazete sayfalari eski Ramazan eglenceleri, yasini almis ünlülerden Ramazan anilari, nostaljik iftar mönüleriyle dolup tasmaya basladi.

Herkes anilarini döktürürken ben durur muyum?

Üstelik hep 40'li, 50'li, 60'li yillarin Ramazanlarini mi dinleyecegiz.

80'lerdeki Ramazanlarla niye ilgilenmiyoruz?

Benim çocukluk Ramazanlariyla ilgili aklimda ilk beliren sey, televizyonda "Hizla açan çiçek"

görüntüsüdür!

Zannederim 70'lerin sonu ve 80'lerin basinda, TRT hep ayni görüntüyü kullandi iftar vaktinde.

Top atilir atilmaz, hareketli bir Islami müzik esliginde uçan arilar, kelebek olan tirtillar, tarlalar ve en çok da "görüntüsü hizlandirilmis, saniyeler içinde açan çiçekleri" seyrederdik. Önce bir gül, ardindan üç dört karanfil, sonra bir tarla dolusu papatya...

Ayni yillarda, zamaninda Direklerarasi'nda gerçeklesmis eglenceleri bire bir televizyona aktarma meraki vardi. Oturur, Karagöz, Ortaoyunu falan seyrederdik prime-time'da! Nostaljiye bak, heyt be!

Bütün bu programlarin arasinda favorim, Nurhan Damci-oglu ve kantolariydi! Hayatimin ilk dans figürlerini, 4-5 yaslarindayken kendisinden ögrenmisimdir. Hatta kantolari da ezberleyerek, eve gelen misafirlere kendime göre sovlar yapmisligim da vardir. "Gösteri dünyasi"na küçük yasta atildim diyebilirim yani!

Ramazan ve bayram, ilginç dönemlerdir aslinda. Hani "Avrupali Islam" falan diyoruz ya, simdi. O Batili Müslüman esasinda yillardir Türk insaninin ta kendisidir. Hangi Müslüman ülkede, Ramazan Bayrami'nda, geleneksel olarak, derin yirtmaçli bir kadinin seksi sarkilari dinlenir ve yine geleneksel olarak misafire likör ikram edilir, sorarim size?! Tabii burasi bir Müslüman ülke degil, bir laik ülke. Söyleyeyim dedim. Arada hatirlatmakta yarar görüyorum su siralarda!

Pide, güllaç ve aksam yemegine peynir-zeytinle baslamak nedense müthis bir çilginlik, büyük bir eglence gibi gelirdi bana! Ailede oruç tutulmazdi, mide rahatsizliklari yaygindi, ama iftar asla atlanmazdi!

Hayatimda ilk kez 16 yasindayken oruç tutmaya karar verdim. Sinifta bir tür "oruç modasi" baslamisti ve ben de heveslendim.

Ayni dönem, o yillarin en çok sevilen gofreti "Barbf'den (Hani "Barbi Barbi Barbi Barbi" diye reklami vardi, aah, ah, nostaljiye bak sen!) günde 6-7 adet tükettigim yaslara denk gelir. Üstelik sira arkadasim Ayse'yle ögle yemeginde, Beyog-lu'ndaki, artik olmayan Sark Muhallebicisi'nde (nostaljinin ucu kaçiyoor, dikaaat!) çorba, yarim piliç, pilav, yogurt, krem sokola falan yedikten bir saat sonra!

Öyle bir gürbüz dönemimde, hayatimda ilk defa sahura kalkip, asagi yukari evdeki tüm yemekleri bitirerek uyudum.

Ertesi sabah midem kazinarak kalktim.

Saat 13.00 civari, ögretmenden izin alip, okulun jetonlu telefonuna gittim. Annemi arayarak iftar için istedigim mönüyü ismarladim: "Yayla çorbasi, hünkar begendi, domatesli pilav!"

16.00 sularinda tahtaya bos baktigimi ve aklimda sadece yayla çorbasi oldugunu fark ettim! Teneffüste yine telefona kosarak, ismarladigim yemeklerin ne âlemde oldugunu sordum!

Aksam eve vardigimda önce, su anda hatirlamadigim bir sebepten babamla kavga ettim! Iftar zamani geldiginde, önce yayla çorbasinin çok sulu oldugundan sikâyet ettim, ardindan hünkar begendiye niye biber konuldugu konusunda bir tatsizlik çikardim ve sonrasinda film koptu. Yemek masasinda hüngür hüngür aglamaya basladim: "Ben açim, siz bana yemek yapmiyorsunuz!"

O gün annem "Tamam," dedi, "ailemizin huzuru için, sana oruç yasaklanmistir!"

Hâlâ böyleyim. Kan sekerim düstü mü gözüm bir sey görmez, ögün atlasam tansiyonum düser, bayilirim.

Onun için toplumun genel huzuru ve ailenin korunmasi açisindan, oruca heves etmiyorum!

Ama iftar dersen o baska...

Medeni cesaret cenneti!

Evet kardesim, hepiniz süper yeteneklersiniz- Dünyaya parmak isirttiracak sanat devlerisiniz. Ama herkes size karsi. Türkiye sizi anlamiyor ve harcaniyorsunuz!

Popstar yarismasi son aylarin en çok konusulan televizyonculuk hadisesi oldu.

En sik yapilan yorum da suydu: "Jüri üyeleri, yarismacilara neden bu kadar sert davraniyorlar, niye azarliyorlar, ne hakla dalga geçiyorlar"

Dogrudur. Gerçekten de zaman zaman jürinin ayari kaçti. Rating alinsin, orijinal formata uyulsun diye, finale kalan yarismacilar önce birkaç dakika firça çekilip, sonra tebrik edilmek suretiyle aglatildilar, falan filan.

Ama biraz seytanin avukatligini yapabilir miyim?

Allah askina, adaylarin çogu içler acisi degil miydi?

Popstar diyoruz kardesim! Sarki söyleyemeyen, dans edemeyen, antipatik, tipsiz, sisman vs. popstar olur mu? Birini tuttur bari!

Ben bu aptalca kendine güvene sapka çikarmak zorunda miyim? Jüri üyelerinin iyi taraflarindan kalktiklari günler gibi

mi yapmaliyim: "Üzgünüm olmadi, ama seni medeni cesaretinden dolayi tebrik ederim!"

Bu kadar iyi bir sey mi medeni cesaret?

Hiçbir yetenegin, özelligin, tecrüben yok. Ama medeni cesaretin var, bravo vallahi! Önümüzdeki uzun yillar boyunca hiçbir baltaya sap olamadan, olmayi da hak etmeden, "Ben aslinda süperim, toplum beni anlamiyor" diye gezmeye ve kesfedilmeyi beklemeye devam et.

Türkiye'nin en son ihtiyaç duydugu sey bu!

Bana günde en az 10 e-mail geliyor, medeni cesaretli arkadaslardan. "Süper bir reklam senaryom var, ama reklam sirketleri kabul etmedi, torpilim yok tabii", "Ben sizden daha iyi sunuculuk yaparim, arkadaslar bana hep çok güler, ama basvurdum, istemediler, hakkimi yediler", "Kafamda bir roman fikri var. Kesin bestseller, ama yayinevleri ilgilenmedi. Niye gençlere firsat verilmiyor?", "Ben köse yazari olmak istiyorum, nereye basvurmam gerekiyor?"

Allah müstahakkinizi versin!

Bu nasil bir kendine güvendir?

Türkiye'deki insanlarin çogu suna inandirilmis bir biçimde: "Sen aslinda müthis birisin, söhret, para, hepsi seni bekliyor. Ama hakkini yiyorlar!"

Kimse "Ben beyin ameliyati yapmak istiyorum ama firsat vermiyorlar", "Getirin sirketinizin defterlerini, egitimim yok ama, dogustan kabiliyetimle kirk yillik muhasebeciden iyi tutarim" demiyor.

Sanat, gazetecilik, reklamcilik gibi sektörlerde "star" olmak isteyenlerden, sikâyet çok! Çalismak, ögrenmek, tecrübe gibi seylerle ilintili degil ya bu meslekler! Allah vergisi bir yetenegin oldugunu zannetmek yetiyor.

Popstar yarismasina katilip elenenlerin bazisi "Eh, saglik olsun, ben sansimi denemistim" diyor. Çogu ise inanmak istemiyor elendigine: "Nasil olur? Siz beni begenmediniz ama ben aslinda muhtesemim, ben kendimi popstar olarak görüyorum!"

Yok deve! Evet kardesim, büyük bir komplonun tam or-tasindasin! Jüri üyeleri dogdugundan beri sana kil! Ender bulunan yeteneklerini toplumdan saklamaya ve Tarkan olmani engellemeye çalisiyorlar!

Dergi çikarirken, dönem dönem staj yapmak için gençler gelirdi. Bir konu verirsin, asagi yukari ne istedigini anlatirsin. Bazisi yeteneklidir, çabuk ögrenir, çalisir, çabalar ve yavas yavas derginin bir parçasi olur. Bazisi da daha ilk günden senin istediginden alakasiz bir seyler yazar getirir. Ilkokul kompozisyonunun, daha gözyaslariyla dolu versiyonu bir kozmetik yazisi mesela. Kuslar ötüyor, papatyalar açiyor falan... Olacak is degil. Alir yaziyi, ögrensin diye, düzeltir öyle gösterirsin, bozulur:

"Ama benim üslubumu tamamen degistirmissiniz!"

Yerim ben senin üslubunu! Yahu, ömrünün ilk yazisi! Yasar Kemal misin sen? Hangi üslup?

Belki de ihtiyacimiz olan medeni cesaret degil. Medeni cesaretsizlik, azicik kendini bilmek!

Ben (niye) evleniyorum?!

Önce bu soruyu kendine bir sor bakalim güzel kizim. Elbette evlilik kutsal bir kurum ama, gelecegini de düsünmelisin degil mi? Su yatagini bulur. Öpüyorum güzel kizim! Imza: Gülse Abla'n.

Son zamanlarda sinirlene sinirlene seyrettigim iki program var.

Popstar'daki medeni cesaret enflasyonundan bahsetmistim. Sag olsunlar, halkimizdan büyük destek aldim!

Simdi de tüylerim diken diken seyrettigim ikinci programdan bahsetmek istiyorum.

"Ben evleniyorum'un bütün bölümlerini seyretmis degilim.

Ama takip ettigim kadariyla, bana hafakanlar basiyor!

Yanlis anlamayin, yer yer sikilsam da, televizyonculuk açisindan, en azindan rating bazinda, basarili bir program. Eger bir ölçüyse, Biri Bizi Gözetliyor'u sevdiyseniz, buna bayiliyor olmaniz lazim mesela.

Ben adaylardan sikâyetçiyim.

O olmazsa öteki olur!

Su anda en popüler durumda gibi görünen güzel kizimiz, son hafta aniden sevgili degistirdi.

Eve ilk girdigi andan itibaren, adinin Tanju oldugunu zannettigim, nispeten efendi ve akli basinda çocuga mektuplar yazmaya basladi kizimiz. "Ben kararimi verdim, elektrigimi aldim çok sükür" falan diyordu.

Hatta is arabeske dökülmeye bile basladi. "Ben onu seçmisim, olay bitmis, onun yaninda söyle hissediyorum, birlikte gelecege bakabiliyorum" gibi iddiali laflar da duyduk.

Sonra bu "çocuklar" kavga etti. Tam olarak sebebini bilmiyorum ama, bizim kizi en son esas çocuga

"Sen erkek olsaydin, böyle yapmazdin" gibi, standart Türk erkegini çok kötü seyler yapmaya sürükleyebilecek laflar ederken seyrettim.

Devamindaki sahne suydu...

Efendim, bir tane kel çocuk var evde. Kel mi, kafayi kazitmis mi emin degilim. Bu biraz BBG evinin Edi'si gibi, böyle sözünü sakinmayan, ariza, zor bir arkadas. Diger oglanlarla da sürekli kavga içinde.

Bizim kiz, Tanju'yla kavgasinin hemen ardindan, bu ariza çocukla puflarin üzerinde yan yana yatiyordu.

Saç oksama, sarilma gibi masum fingirdesme durumlari da var ve bizim bilmis kiz "Dokunmak niye bu kadar güzel?" gibi "Kapildim gidiyorum, bahtimin rüzgârina" gibi sözler de söyledi romantik bir sesle!

Anlasildi ki, karar degismis. Bu sefer de tarama özürlü arkadasla "gelecege bakiliyor"! (Tahmin edeceginiz gibi su siralar hareketli bir gece hayatim yok, televizyon basindayim. Soguktan olabilir.) Duygusal ve zihinsel açidan normal bir insanin, iki farkli kisiye, bir hafta arayla, hayatinin geri kalanini birlikte geçirecek derecede âsik olmasi yüzde kaç ihtimaldir sizce?

Bence yarismaya katilan kizlarin da derdi baska. Hayir hediyeler, paralar, dügün falan da degil. Onlar çogunluk Türk genç kizi gibi "ölesiye evlenmek istiyorlar"!

Hatta Tina Turner'in sarkisindaki gibi, "Askin bununla ne ilgisi var", bizimkiler "elektrik alsin" yeter!

Su ara, anlasildigi kadariyla memlekette genç kizlar açisindan, "yirtmak", köseyi dönmek için iki ihtimal var.

Ya popstar olacaksin, ya evleneceksin!

Herhalde bilezik takarlar!

Yillar önceydi. Lise sonda falandik galiba. Bir arkadasimizi ortaokul siralarinda yazliktan tanidigi ve yillarca dalga geçtigi, çok zengin bir ailenin çocugu istetmis ti! Biz bunun aramizda aylarca sürecek bir saka olacagini zannederken, kiz sevinçle "evet" deyiverdi!

Belki üniversite sinavlarindan kaçmak için, belki annenin doldurusuyla, bilmiyorum.

Ve bir gün, hiçbirimiz mutlulugunu bozmaya kiyamazken, hiç beklenmedik bir anda, alaturka bir teyze, gerçekleri kendi kelimeleriyle ifade etti: "Kizim bu yasta evlenilir mi? Insan okur, çalisir, bir altin bilezigi olur. Hem sevmeden de evlenilmez ki"! Cevap, "sakkadanak" patlatilmis bir espri olarak, anneyi ve oradaki diger teyzeleri çok güldürdü, benimse kanimi dondurdu: "Eh, sevgi evlilikle büyür. Ayrica herhalde bir bilezik takarlar, hahhayt!"

Ah kizlar ah! Siz okuyacak meslek sahibi olacaksiniz da biz görecegiz!

En büyük hayaliniz evlenmek, en muhtesem basariniz zengin kocalar oldugu sürece, biz popstar aramaya ve birbirimizden elektrik almaya devam edelim!

Heyecanli oluyo!

Pilavini birak, etini ye!

Beni 38 beden bir kadin olarak bugünlere getiren esime, aileme, dostlarima tesekkürü bir borç bilirim.

Beni sizler var ettiniz!

Siz de yasadiniz mi bu terörü?

"O pirinçler arkandan aglar", "Peki, pilavini birak etini ye", "Hiç sebze yemiyorsun, bak ne güzel, mis gibi bamya (ve/veya kereviz, kabak, pirasa!)"...

Woody Allen'in dedigi gibi: "Anne babalarimizin bize iyi dedigi birçok sey zararli çikti: Kirmizi et, günes, üniversite bitirmek!"

Çocuklugumun bitmesinin en güzel sonuçlarindan biri, istedigimi yiyebilmem olmustur!

Bizim ev, öyle kuzu etlerinin pisirildigi, ekmek kadayifi yapilan, hep börek çörek bulunan bir ev degildi.

Genellikle bol bol sikici sebzeler, tavuk yemekleri, yagsiz dana eti ve meyve üzerine kurulmus bir diyetimiz vardi.

Her çocugun kâbusu yani!

Size annemden bahsetmek istiyorum.

Annem, bir kebapçiya gidip, yanina pilav ve patates iste-

medigini de ekleyerek, izgara bonfile ismarlayan tek insandir! Balikçilarda mezelerin yüzüne bakmaz.

Sadece izgara balik ve salata yer. Eminim gecenin bir saati uykusunda acikinca, rüyasinda zeytinyagli pirasa, haslanmis havuç, komposto falan görüyordur!

Çocuklugunuzda "kabak karyesi" tabir ettigimiz, kendini yemek zanneden seyi yemeye zorlandiysaniz, ileride bir iskender tutkunu olacaginiz kesindir!

Ne var ki, ben de ailemle yasadigim 23 yasina kadar, çogu zaman evde pisen "tesadüfen ayurvedik"

yemekleri yemek zorunda kaldigim için, kilo problemi nedir bilmedim.

Derken New York'a tasindim ve yakin arkadaslarimdan biriyle ayni evde oturmaya basladik.

Kimbilir neler yiyecektik beraber!

Ne yazik ki asla öyle olmadi. Ev arkadasim Ayse, annemin daha fasisti çikti!

Kabak soslu makarnanin, makarnasini ayirip kabagini yiyen bir insan tahayyül edebilir misiniz?

Iki yil da böyle geçti. Ve ben yemege çikip costugum veya New York'un sokakta satilan sosisli sandviçlerine dadandigim günler disinda, yine hayallerimi gerçeklestiremedim.

Evlendigim ilk aylarsa, benim için gastronomik bir cennetti.

Her gün oturup akla hayale gelen en agir, en alengirli yemekleri yapip yeme sansim oldu bu dönemde.

Çesitli pilavlar, kremali makarnalar, börekler, kekler...

Evliligin altinci ayinda kendimde degisiklikler hissetmeye basladim. Kiyafetlerim üstümde biraz alaturka görünmeye baslamisti, yüzüm de "ay parçasi" kivamindaydi niyeyse.

Çok ender yaptigim bir seyi yaparak tartildim, ve aci gerçekle karsilastim: Uzun yillardir ilk defa, 60

kiloya çikmistim. Osmanli mutfaginin unutulmayan lezzetleriyle geçen alti ay, bana selülit, basen, ayva göbek ve 4 kilo olarak geri dönmüstü!

Hemen sikiyönetim ilan edildi ve mutfakta "kabak kalyesi" çizgisine dönüldü!

Geçtigimiz hafta okudugum bir yaziysa beni aileme ve Ayse'ye karsi bir kez daha minnettar kildi: ABD

ve Fransa'nin geleneksel yemek kültürlerini inceleyen Amerikali tarihçilerin arastirmasi, aile ile beraber yenen yemegin obeziteyi engelledigini ortaya koydu. Anne babalar, yemek masasina oturduklarinda, hem kendilerini hem çocuklarini denetliyorlardi!

Yani "Ispanagini bitir, bacagini kirmayayim", sadece çocugun demir almasi için degil, çikip disarida duble hamburger yemesini engellemek için de iyi bir yöntemdi!

Beni bugünlere kadar 38 beden getiren tüm aile üyelerine, es, dost ve akrabalara tesekkürler.

Siz olmasaydiniz vücudum yüzde 75 su, yüzde 25 isken-derden olusacakti!

Sanat kimin içindir?

New York'ta çektigim "sanat sanat içindir" çizgisindeki entel dantel ögrenci filmimde, yetenekli tiyatro ögrencisi Greg'e basrol vermistim. Yillar sonra ayni Greg bizim kanallarin gece yarisindan sonra kirmizi noktayla yayinladigi baska tür "sanat" filmlerinden birinde yine basrolde karsima çikti!

"Insaat" filmini gördüm.

Filmden aklimda kalan en önemli sey oyunculuk. Emre Ki-nay'in, Sevket Çoruh'un, Seyhsuvar Aktas'in, daha ufak bir rolde olmasina ragmen özellikle de Binnur Kaya'nin oyunculugu muhtesem.

Insaat, tek mekânda geçen, küçük bütçeli bagimsiz film izlenimi veren bir çalisma.

Oysa bir buçuk milyon dolar harcanmis.

Aklima New York'ta Hi-8 formatla çektigimiz 400-500 dolar bütçeli kisa ögrenci filmleri geldi.

Bir animi nakledeyim istedim. Maksat bayram tatilinde nesemizi bulalim.

Ilk sanat filmimi çekiyorum

Yil 1995. New York'tayiz. Sinema okulunun birinci yilini bitirmek için, herkes bir arkadasinin senaryosunu alip film hâline getiriyor.

Heves içindeyiz. Türkiye'de binlerce dolar dökülen dizi projelerinde bile oyuncular göz karari bulunurken, biz 7-8 dakikalik entipüften, çoluk çocugun dogum günü videosundan hallice filmler için, günler süren oyuncu seçmeleri yapiyoruz! Zannedersin ki eserimizle Cannes Film Festivali'ne katilacagiz.

Bu esnada New York'taki oyunculuk ortamindan da bahsetmek lazim.

New York'ta her iki kisiden biri oyuncudur! Sadece ünlü ve zengin olana kadar taksicilik, garsonluk, sekreterlik, satis elemanligi falan yapmaktadirlar.

Iste bu oyuncu olmayi kafaya koymus güruhtan her gün onlarcasi okulda önceden ayarladigimiz sinifa geliyor. Ben, senaryo yazari arkadasim, prodüktörüm (yani etrafta kosturup ekibe yemek memek yapacak olan Shari!) bir masanin arkasina, Popstar jürisi gibi sira sira oturmusuz. Bir yandan video kamera açik, adaylari eliyoruz.

Tiyatro ögrencileri, ev kadinlari, Broadway'de küçük rolleri olan dansçi kizlar, garsonluk yapan oyuncu adaylari, ögretmenlik yapan oyuncu adaylari, hirstan kuduran oyuncu adaylari, sadece eglenmek ve ikram ettigimiz kurabiyeyle kahve için gelen oyuncu adaylari... Hatta Sharon Stone ve Robert de Niro'lu

"Casino" filminde basbayagi orta büyüklükte rolü olan, gerçek hayatta ufak çapta harbiden mafya bir oyuncu amca (ki ahbapligimiz sayesinde Little Italy mahallesinde, ismini vererek bedava pizzalar yemisligimiz vardir!) bile seçmelerimize katilmis. Bize "reddedemeyecegimiz bir teklif yapinca (hayat boyu bedava Italyan yemegi!), benim filmimde degil, ama Shari'nin yönettigi filmde basrol vermisiz! Yaa, iste film dünyasinin perde arkasi ve mafya baglantilari!

Her neyse...

Benim filmimin basrolünde 20'lerinin ortalarinda bir genç adam var. Aski ve dagilmis ailesi arasinda kalmis.

Gerzeklige bak sen!

Elinde yedi dakika falan var. Anlat hos, eglenceli bir hikâye, degil mi? Yok! Film ögrencisisin ya, illa derin mesajlar, manalar vermek, sanat yapmak, Godard'in tekniklerinden yürütüp araya sinema konusunda fikirler sokusturmak falan lazim.

Büyük yetenek: Greg

Yirmiye yakin oyuncu denedik. Sonunda New Jersey'li tiyatro ögrencisi Greg'de karar kildik. Uzun boylu, yakisikli, ayni zamanda yüzünde acikli, masum bir ifade olan, hatta lüzumundan fazla saf görünen, dogal oynayan Greg'de.

Karsisinda, sevgilisi rolünde, Fashion Cafe'de garsonluk yapan Erica. Bir lise basketbol koçundan baba, Irlandali ögretmenden anne oldu.

Birkaç gün çektik filmi. En son hatirladigim, bir arkadasimin genis banyosuna anneyle babayi balo kiyafetleriyle sokup, küvette, çocugun mutlulugu üzerine satranç oynadiklari, inanilmayacak kadar özenti, güya sembolik, gerçeküstü sahnemdi!

Tam dayaklikmisim.

Her neyse. Greg'in gerçekten basarili oyunculuguyla derli toplu bir is oldu. Sanat filmimi montajladim, dersten geçtim, falan filan.

Aradan yillar geçti. Türkiye'ye dönmüsüm, elimde kumanda, gecenin bir yarisi kanallari geziyorum.

Aniden yerimden hopladim! Ekrandaki bizim Greg'di!

Meshur mu olmustu ki?

Sag alt kösedeki kirmizi noktayi görünce jeton düstü. Durdugum kanalda, hafta sonlari geç saatlerde erotik filmler gösteriliyordu ve Greg de bunlardan birinin basrolündeydi.

Ilgiyle seyrettim!

Neyse ki sanat eserimin oyuncusu, aktivitelere bizzat katilmak yerine daha çok, gözlemci, bir nevi denetçi rolündeydi. Evin genç ve salak üvey oglunu oynuyordu ve en kirmizi noktali sahnelerde rol almasi için degil, daha çok oyun gücüyle filmin kalitesini yükseltip, bir hikâyesi oldugunu vurgulamak için kadroya dahil edilmisti.

Zannederim hatiri sayilir bir para karsiligi, bizim "sanatsal" Greg, bir nevi porno yildizi olmustu!

"Ülkemizde sinemanin durumu" falan filan diye sikâyet edip duruyoruz ya. Türkiye'deki oyuncu adaylari kendilerini çok sansli saymalilar.

Hem de çook.

This is Turkish, you know!

Türk gençlerinin Avrupalinin kapisina dayandigi reklami sevdim. Ama benim bildigim Türk delikanlisi, yaninda kizla bara giremeyince arbede çikarir! Biz eglenceden ödün vermeyiz ve bunu en iyi bayram tatilinde kanitladik. "Teröre inat karnavali" vesilesiyle Istanbul caddeleri ve trafik, agustos ayinda Bodrum Barlar Sokagi tadin-daydi!

Son zamanlarda dikkatimi çeken bir reklamdir.

Onun için ingilizce baslik attim. Hani bizim kizla bizim oglan Avrupali gençlerin partisine gitmisler, "Size katilabilir miyiz? Biz Türküz," diyorlar. Sarisin Brad Pitt'in gençlik yillari görünümündeki çocuk tarafindan

"Burasi Avrupa, biliyor musun?" diye kapidan çevrileceklerken, bizim çocuk, (yani DJ ve oyuncu Yunus Günce), "Gömlek iyiymis, bu da Türk, biliyor musun?" seklinde bir "madem öyle, iste böyle" ani yasatiyor Brad'e. Derken içerideki bütün partici gençlerin giysileri, sahiplerini birakip bizimkilerin pesinden geliyorlar ve içerideki Avrupali çirilçiplak kaliyor.

Derin derin konusulabilir tabii. O parti Avrupa Birligi'ni simgeliyor da, biz tekstil ürünlerimizle zaten birlige girdik mi

demek oluyor. Ya da, eger öyleyse, bizimkilerin Avrupali gençleri morartip

havali havali mekâni terk etmesi, "Bizim Avrupa'ya falan ihtiyacimiz yok, döner arkamizi gideriz, olan onlara olur, kendileri kaybeder" gibi bir mesaj manasina mi geliyor?

Ya da o kadar derinlere dalmamak lazim. Güzel reklam, ben sevdim. "Colin's bütün Avrupa'nin trendy gençlerini giydiriyor" bilgisi de verilmis iste, tamamdir.

Yalniz, benim bildigim Türk genci, hele yaninda kiz varsa, olay mahallini bu kadar çabuk terk etmez.

Girmek istedigi eglence mekânina alinmamak, delikanli için ailesine küfretmeye yakin bir hakarettir.

Hemen kavga çikar. Kapidaki Brad ve arkadaslariyla yumruk yumruga girisilir. Sonra sahte geri çekilme yöntemi uygulanir. "Tamam agabey, yok bir sey, anladik" seklinde ortadan kaybolunup, mahalleden amca, kardes, arkadas, taksici maksici tanidik ne varsa toplanilip sopalarla gelinir ve o parti orada biter!

Türk insani eglencesinden ödün vermez!

Resmi daireden "Bugün git, yarin gel" diye geri çevirebilirsin, kimligini sorup okula sokmayabilirsin, hatta hasta haliyle hastane kapisindan bile vukuatsiz dönebilir... Ama o bara giremezse arbede çikar!

Yeri gelmisken su tespitimi de paylasayim.

Bayram boyunca Istanbul'daydim ve zannederim bana kimsenin haber vermedigi bir karnaval, senlik falan vardi: "Teröre inat karnavali!"

Herkes mi sokaga dökülür? Herkes mi gezer tozar? Trafik kilit, eglence yerleri, restoranlar tiklim tiklim.

Normal sartlarda geceleri in cin top atan sokaklarda, yaya trafigi, agustos ayinda Bodrum Barlar Sokagi gibi!

Dikbasliliktan midir, yasama sevinci midir, çilginlik midir bilmiyorum.

Herkes sokaga dökülüp eglenmek için bombalarin patlamasini bekliyormus demek!

Bu Türklerle vallahi basa çikilmaz!

Özellikle Etiler-Levent ve Beyoglu civari, nispet yapar gibi kalabalik.

Son yillarin en ilginç pasif direnisi mi desem, en büyük toplu eylemi mi desem, milli dayanismasi mi desem?

Isim de koyamiyorum ki. Sadece sunu söyleyebilirim.

This is Turkish, you know!

Yanaginda bir beni mutlaka olsun!

Bunu da yasadim sevgili okuyucular. Sadece sirtimdan bir ben aldirdim, ama "estetik operasyon geçiren ünlü" psikolojisine artik vakifim.

Sirtimin alt kisminda, büyükçe bir ben vardi kendimi bildim bileli. Lüzumsuz bir sey.

Gavurda "beauty mark" derler benli insanlara teselli armagani olsun diye. Yani "güzellik isareti".

Benim belimdeki hiç öyle güzel müzel degildi iste. Yillar geçtikçe de büyüdü mü ne... Aldirayim gitsin dedim.

Bu arada mesaj verelim, benlerinizi kontrol ettirin arkadaslar, ne olur ne olmaz, günes eski günes degil.

Her neyse.

iste o andan itibaren insan estetik ameliyat isinin ne tür bir illet oldugunu kavramaya basliyor. Bir kere kestiren bir daha iflah olmuyor ya. Burun ameliyatini botoks izliyor, dudaga silikon, sonra kas asma, is çigirindan çikiyor...

(Gizlilik de önemli tabii. Herkes Zeynep Özal degil ki, aslan gibi çikip "Sunu sunu yaptirdim, alin bir de fotografim" diye açiklasin.)

Ben de basladim hemen: "Aldirmisken su sirtimda, kolu-

mun kenarindaki ufak olani da aldirsam mi?" falan derken, is geldi burnumun üzerindeki bene kadar dayandi.

Dikkatli seyirciler bilecektir. Burnumun sol kanadinda, tam hizma olmasi gereken yerde bir ben var.

Hayatimda beni hiç rahatsiz etmemis, hatta sag olsun, sevenler tarafindan "Ne güzel, hizma gibi, çok egzotik" seklinde nitelendirilmis. Egzotik megzotik olduguna inanmasam da, Cindy Crawford'in beni muamelesini yemesem de, baris içinde yasadigim bir parçam olmustur...

Ta ki televizyon isine girene kadar.

Egzotik sevmiyoruz, pürüzsüz olsun!

Bu gösteri dünyasi insani paralar! Herhangi bir iste çalisirken, fiziginizle ilgili alacaginiz en açik yorum:

"Sana pantolon, etekten daha çok yakisiyor" türü bir üstü kapali "Bacaklarin çarpik kardes!" imasidir.

Televizyon dünyasindaysa yapimcilar, yönetmenler, mak-yözler açik konusurlar: "Bu isi yapmak için en az bes kilo vereceksin, saçina bir sey yaptir böyle olmaz, kaslar da berbat!" falan gibi.

Bana böyle bir yorum gelmedi açikçasi. Ama kendimi televizyonda görüp: "Yahu su beni aldirsak mi?

Örtücü masrafindan da kurtuluruz! Eeheheh" dedigim bir gün, ekibimden "Valla bir sey kaybetmezsin!"

seklinde çatlak sesler çikinca, "Acaba mi?" dedim!

Muhtelif çap ve ebatlardaki benlerimden kurtulmak için, ünlü estetik cerrah Osman Oymak'in kapisini çaldim.

Oymak, normal sartlarda ben almak falan gibi uyduruk islerle ugrasmiyor. Genellikle kapidan girenler, doktorun müdahalelerinden sonra, iyi manada, taninmaz hâlde çikiyorlar.

Ancak benim özel bir durumum var: Osman Oymak beni 4 yasimdan beri taniyor, çünkü agabeyimin yakin arkadasi. Onlar Tip Fakültesi'nde okurken, birlikte ders çalistiklari dö-

nemde kendilerini çok rahatsiz etmisligim, mikroskop altinda inceledikleri preparatlara "O ne? Bu ne?"

seklinde çok adamisligim vardir. Hatta birkaç sene önce, kazik kadar hâlimle, kendisine, kalabalik bir ortamda agiz aliskanligi "Osman Agabey" diye hitap ettigim için, o belimdeki beni alip, alnima dikmek istiyor da olabilir! Ama Hipokrat yemini var, dolayisiyle güvendeyim.

Bir estetik cerrahi ziyaret edip, ayni anda, iyi kötü ünlü biri olmanin en rahatsiz edici tarafi: Size bakip oraya ne için geldiginizi tahmin etmeye çalisan diger hastalar.

Ameliyathaneye giderken de mecburiymis, o ameliyat geceliklerini, kâgit terlikleri falan giyiyorsun.

Ben o kâgit gecelikle dolastikça, herkes merakla bana bakiyor. E ben de olsam ben de bakarim. "Yok kardesim, öyle estetik ameliyat degil, ben aldiracagim sadece" desem, kim inanir o hâlimle?

Operasyon basariyla gerçeklesti. Bu esnada burnumdaki benin alinmasindan da oybirligiyle vazgeçtik.

Bir süre hafif iz kalirmis, zaten gerek de yokmus. Tabii yahu, egzotik egzotik! Bu televizyoncular ne anlar!

Kemik eklettim, simdi moda!

Bir hafta sonra Oymak'in ofisindeyim. Bekleme odasi çok eglenceli. Herkes birbirini kesiyor. Yüzümde herhangi bir ameliyattan iz olmadigi için, en çok merak edilen benim. Çok mu basarili bir ameliyat acaba?

Yoksa vücuttan yag aldirma falan mi?

Bir an hanimlarla sohbet açip azicik havami bulsam mi diye düsünüyorum. "Benimki burun ameliyati ama silikondan kemik eklettim. Daha kisilikli oldu. Osmanli burnu, çok moda. Egzotik olsun diye bir de ben koyduk!" falan diye. Ama tanidik doktor, ayip olur.

En sonunda hemsire gelip beklenen soruyu soruyor: "Sizin neydi?"

"Operasyon geçirdim, kontrole geldim" diyorum, esrarengiz bir tavirla.

Çit çikmiyor, herkes bana bakiyor.

Hemsire de merakli: "Nerenizden?"

Bir es verip "Belimden" diyorum.

Merak artiyor, hissediyorum. "Belinden? Belini mi inceltmis? Tiraslatmis mi acaba?!" Öyle bir ameliyat var mi, onu da bilmiyorum gerçi.

Hemsire tekrarliyor: "Belinizden?"

"Bir ben vardi, onu aldirdim da" diyorum ve hayal kirikligi içinde kalan bütün "artik güzel" hastalari ardimda birakip dikislerimi aldirtmak için odaya dogru yürüyorum.

Bu ünlüler, hani kalçadan yag emdirip, "Kist aldirdim" diyorlar ya. Ben es dost üzülmesin diye, gerçekten kist aldirsam, "Kalçamdan yag emdirdim, estetik ayol, ciddi bir sey degil" falan diye yalan söylerim.

Ama insan yasayinca anliyor vallahi.

Daktir Bilal moda dünyasinda!

Aman hayat ne rahat. Ne bos, ne hafif. Doktor Bilal'den davetiye gelmis. Gül gül gül... Ilahi sevgili okuyucular, vallahi hiç gülecegim yoktu. Ay sus bak, katilacagim!

Nasil gevsek ve gevrek bir günümdeyim anlatamam.

Son birkaç aydir gün be gün, saat be saat programim belliydi. Otur yaz, git çek, eve gel, tekrar otur yaz...

Dün, hayatin böyle geçmeyecegini anladim ve depresyonla karisik bir sürmenajin esigine gelmisken, bugünlük kendime tatil verdim.

Bu yaziyi yazdiktan sonra da alisveris, ögle yemegi, arkadaslarla "dirink" alma, oh ne güzel lay lay lom gibi bir programim var.

Nisantasi'ndaki Beymen'in kahvesine de gidecegim. "Herkesler" oradaymis.

"Yikiliyomus!" Geçen gün disaridan baktim, kapida kuyruk vardi. Sizin için orada gözlem yapacagim. Sonra belki yazarim. Ama canim isterse, havami bulursam. Bugün böyle, keyfimin kâhyasi izin yapiyor.

Öyle bir gevsemisim ki, sanki dünya da benimle gevsemis.

Bir davetiye gelmis örnegin. Bir saat ona güldüm. Yeni bir butik açilisi. Sik bir yer gibi görünüyor.

Galiba ev esyasi da sa-

tiyorlar. "Alber Home" adinda. Firmanin sahipleri zarfin içine kartlarini da koymuslar. Üstte dükkânin logosu, altta telefonlar, sube adresleri falan, çok profesyonel. Kartlarin birinde Gülay Evren ismi var.

Ötekinde, "Dr. Bilal" yaziyor!

Hani Bodrum'da yillardir sahneye çikan ünlü sarkici Doktor Bilal.

Bilal Bey ortagi oldugu firmanin kartina, zannederim prestij olsun diye soyadiyla moyadiyla "Bilal Bilmemkim" degil de, sahne ismini yazmis. "Vaaay, bak Doktor Bilal'in dükkâniy-mis, kesin açilisina katilmaliyim" derim diye belki.

Bu arada "Dr. Bilal'in" doktorlugu harbi! Hani "Kusum Ay-din"m kus olmamasi gibi bir durum degil.

Adam gerçekten tip fakültesi mezunu. Hatta belki doktorluk da yapiyordur. Onun için unvanini gururla kullaniyor.

Fakat beni asil kopartan, daha tatil saatlerine girmeden günümü gün eden, "Dr. Bilal" ibaresi. Yani

"doktor" degil de, "Daktir Bilal" durumu. Bir Amerikan acil servis dizisi gözümün önüne geliyor, basrolde Daktir Bilal.

"Daktir, çete kavgasi, 16 yaslarinda, zenci, hizla kan kaybediyor, ameliyathaneden bekleniyorsunuz!"

"Ah canim, yazik çocuga... Ameliyathanenin de renkleri pek sogukmus. Suraya gülkurusu ipek saten bir perde, ne bileyim, bizim Alber Home'dan hos bir abajur

koysak. Al sekerim, ben hallettim, sen dikiver.

Aah, ah, dertleri zevk edindim, haydi efendim, hep beraber!"

Biliyorsunuz tip okuyup baska baska meslekler yapan çok insan var. Birçogu sanat dünyasina giriyor, bir daha çikamiyor örnegin.

Doktor-sanatçilardan biri de Mustafa Altioklar. Simdi Dr. Bilal'den bahsederken, en az o kartvizit kadar güldügüm bir fotografi geldi aklima Mustafa'nin.

Üç bes sene önce. Mustafa, Agir Roman'i falan çekmis, popülerliginin tepe noktasinda. Kendisiyle röportaj yapmayan kadin dergisi satmiyor.

Fakat gazetelerden biri, artik sorutabilecek tüm sorularin sorulduguna karar vermis olacak ki, bir de Dr.

Mustafa'yi görmek istemisler.

Mustafa Altioklar ciddi ciddi doktorluk yapmaya devam ediyor bir yandan. Fizik tedavi üzerine uzman üstelik.

Gazete hastaneye gidip Mustafa'yla bir saglik röportaji yapmis. Boyun agrilari neden olur, nasil iyilesir, yük tasirken dikkat edilmesi gerekenler falan, her sey var. Röportajin göbegindeki fotografta da, o dönemlerde her gün birbirinden muazzam kadinlarla resimleri çikan Mustafa'yi bu defa baska bir durumda görüyoruz.

Bir selale gibi omuzlarindan dökülen saçlari, bu sefer doktor önlügüne dökülüyor! Karizma tamam. Her zamanki klark bakislarla objektife bakilmis ve el, "iyilestirme anini" vurgulamak için, sedyede yatan hanim hastanin bacaginda.

Ancak hanim, alistigimiz amazonlardan degil! 60'larmda, oldukça kilolu; ve varis çoraplari giymis bacaklarindan birini Mustafa tutuyor! Yani normal sartlarda hanimin yerine bir manken kizimiz olsa, bayagi seksi bir fotograf çikabilir. Ama Mustafa'nin o varis çorapli bacagi iki parmagiyla egreti egreti tutusunu, objektife bakisinin seksapeliyle ayni anda gördügünüzde, fotografin bir mizah basyapiti oldugu da gözden kaçmiyor!

Tabii, Allah da benim dilime düsürmesin. Özellikle böyle "rölaks" günlerimde!

Aksam ne yapsam acaba? Dr. Bilal'e falan mi gitsem?..

Balik burcu kadinlari, birlesin!

Istemiyorum kardesim! Balik burcu olmaktan istifa ediyorum. Ne bu be? Agzimla kus tutsam karizma sifir. Bak aglarim ha!

Yüzlerce zarf, basin bülteni, mektup vesairenin içinden çikip bana siritiverdi. "Burçlar Kitabi", by Sevinç

Aksoy!

Astroloji tuhaf bir sey. Gazetede zaman zaman en sevdigin köse yazarini okumaya üsenirsin de, burcuna illa ki bir bakarsin.

Hayir gazeteci olmasam, o burç sayfasinin nasil yazildigini bilmesem tamam da...

Kimi yayinlar çok ciddidir bu konuda. Mesela zamaninda, Yasemin Boran, Aktüel dergisine gelir, bir sürü, kalin, Harry Potter filminden çikmis görünümlü kitap ve tarot kartlariyla saatlerce çalisip öyle yazardi kösesini.

Ben Bazaar'i çikartirken, yurtdisindan, ünlü bir Amerikali astrologdan gelirdi burç sayfamiz. Tercüme eder, koyardik.

Bir sayimizda gecikti. Faks bir türlü gelmiyor. Dergi de erken çikacak. Hayal gücü ve yaraticiligina en güvendigim arkadasima yükledim o ay burç sayfasini! Hem de kitap ve/veya tarot kâgidina ihtiyaç

duymadan! O da dergideki kizlari

baz alarak zevkle kaleme aldi. Kova burcu bir arkadasimiz sevgilisinden mi ayrilmis mesela. "Iliskinizin bitmesi dünyanin sonu degil, ayin on yedisinden sonra yeni asklara hazirlikli olun" falan diyordu o ay dergide.

Sohbetlerde de en vakit kaybettirici konudur astroloji konusu. Bir is toplantisinda falan, durup dururken mesela hobilerinizden, rahatsizliklarinizdan, hatta çocuklarinizdan bahsetseniz, garip kaçar. Bir iki dakikada sohbet kapatilir, konuya dönülür. Ama burç öyle degildir.

"Siz hangi burçsunuz?" cümlesiyle baslayan sohbet sonsuza dek sürebilir.

"Ay ben de lkizler'im."

"Inanmiyorum, sen hiç Ikizler gibi degilsin, Ikizler biraz dengesiz olur!"

"Hayir Terazi dengesiz olur. Benim annem Terazi'dir mesela. Tam yani!"

"Benim kuzenimin karisi Terazi, hiç dengesiz degildir

ama!"

Is yükselen burç seviyesine düstüyse, o toplantidan hayir beklemeyin bence. Çikin, gezin, çay bahçesine falan gidin. Nasilsa is yapilmayacaktir artik.

"Ama o zaman onun yükseleni baska bir seydir."

"Biliyor musunuz, benim hem normal burcum, hem yükselenim Basak!"

"Ay inanmiyoruuum, benim kocam Basaaaak! Nasil titiz,

nasil titiz. Sen titiz misindir?"

Yeteeeeeeerü!

Öfkem sebepsiz degil tabii.

Burç konusunda azicik ezigim.

Balik burcuyum da.

Böyle sohbetlerde "zavalli" muamelesi görmeye alistim artik. Hani astroloji muhabbetinden kaçtigim sürece, g.a.g.'daki mangalda kül birakmayan, kisilikli, haha hihi kadin olarak toplumda yerim sahane! Gel gör ki, burcumu açikladigim an-

da karizma sifira iniyor! "Ben hem öksüz, hem yetimim", ne bileyim "bir bacagim takma" etkisi yapiyor çevrede. Herkes acima, sefkat ve hayal kirikligi dolu gözlerle süzüyor beni.

Neredeyse "Olsun, hayat yine de güzel", "Bosveeer, Allah saglik versin" falan

diyecekler.

Bilmeyenler için söyleyeyim, Balik burcu en enayi burçtur. Güya sanatçi manatçi, hayal gücü genis falan derler ama, genel olarak tüm uyusturucu bagimlilari, depresif tipler, psikolojik rahatsizliklari olanlar, söylenenlere göre bu burçtan çikar. Duygusal, sulugöz, hatta "bulanik zekâli" oldugumuz bile söylenir.

Gerçekle hayal dünyasi arasindaki ayirimi yapamayan, kararsiz, içine kapanik, kirilgan insanlar, astrolojik kaynaklara göre, bu burçtan çikar.

Burcumla asla hava atamadim. Isterdim ki bir Akrep olayim mesela. Onlar da sevilmez ama bir havalari vardir yani. Akrep oldugunu söyleyen insandan, ne kadar salak görünürse görünsün, bir hinlik cinlik beklersin!

Aslan burcu da olabilirdim örnegin. O daha da iyidir. Lider mider.

Kismet degilmis iste. Insan tahtini yapiyor, bahtini yapamiyor. Çalis çabala, okullar bitir, programlar yap, kendini parala, neye yarar? "Baliksin sen, balik kal" durumu var bir kere.

Birkaç kez "Benim yükselenim Akrep" diye kafadan atmis-ligim var ama... Yalan tabii. Yükselenimi bilmiyorum. Çünkü annemler saat kaçta dogdugumu tam olarak hatirlamiyorlar! "Sabaha karsi bes-alti miydi neydi" gibi bir ifade kullandi annem geçen gün. Ilk sorusumda da "Gece yarisini biraz geçiyordu"

demisti. Ama bu ilgisizlik karsisinda hassasiyet gösterip burcuma yenik düsmeyecegim!

Sorun su ki, yükselen burcum meçhul!

Sevinç Aksoy'un eserinde de Balik kadim su cümlelerle anlatilmis: "Burçlarin içinde en kirilgan kadindir.

En çok aglayan, gözyasi döken kadin bu burçtandir." Haydaaa!

Devami daha beter:

"Esi hissetmeden ona hükmeder, aglayarak, gözyaslari ile ona istediklerini yaptirir, en iyi silahi çaresizligidir!"

Ben bu kadini tanisam islak odunla döverim! En sevmedigim insan tipidir! Kadere bak.

"Balik kadini zor mücadeleler veremez. O en iyisi ev kadini ve annedir. (Hasbinallah!) Kendisinden beklenen eger yardim ve özveri ise, bu mesleklerde basarilidir, örnegin yuva hocaligi gibi."!

Beni yuva hocasi olarak düsünebiliyor musunuz? Güler misin, aglar misin?

Yok kardesim, istemiyorum. Balik burcu olmak istemiyorum. Burcumu degistirecegim.

Bundan sonra ben Akrep burcuyum, yükselenim de Aslan. Böyle biline.

Tek rakibim Ajdar!

Essiz sanatçi, büyük usta, dev yaratici Ajdar'i hayranlikla alkislarken bir yandan da düsünüyorum: Acaba dogru sektörde miyim?

Ajdar'in hayrani, hastasi ve izleyicisiyim.

Biliyorsunuz ünlüler birbirleri için her firsatta böyle iyi seyler söylemezler. Ancak söz konusu sanatçi Sezen Aksu, Hülya Avsar, Türkan Soray gibi artik söhreti, star'lik konumu, seni kat kat asmis biriyse, övgüler yagdirmakta bir sakinca yoktur.

Demek ki, benim taninmisligimla karsilastirilmayacak kadar çok söhretli biri için, hayranligimi belirtmemde, sanatçi karizmam açisindan bir sakinca yok.

Zira Ajdar, su anda Türkiye'de benden çok daha meshur bir televizyon yildizidir!

Var mi itirazi olan?

Ayni hafta içinde Metin Uca'ya, Güzel ve Çirkin Sov'a, Hülya Avsar'a, Beyaz'a, Seda Sayan'a, Serdar Ortaç'a çikabil-dim mi ben?

Daha dogrusu sorumuz su olmali: Kim yapabildi bunu?

Tabii benim Ajdar'a olan hayranligim müzik konusunda

degil. Gerçi basta "Nane Nane, Sahaneyim Sahane" olmak üzere, gerek "Alirim

senden sonraaa, tüm yetkimiü" diye giden ismini bilmedigim parçasi, gerek Hülya Avsar için yazilmis eser, bence bir daha esi benzeri yazilamayacak düzeyde.

Ama Ajdar'in sovmenlik yetenekleri, müzik alanindaki çalismalarini çok geride birakiyor.

Hani Jennifer Lopez'in aslinda çok iyi bir dansçi olmasinin, oyunculuk ve sarkiciligiyla gölgede kalmasi gibi!

Ben Ajdar'i mizah ve sovmenlik alaninda bir ilk olarak görüyorum.

Simdiye kadar ortaya çikmis bütün televizyon yildizlarinin sasirtici özelliklerine ve hatta daha fazlasina sahip.

Bir kere önceden yazilmis bir metin olmadan, dogaçlama sov yapiyor, ki bu çok az insanda bulunan bir yetenektir. Benim anlattiklarimin çogu, önceden yazdigim metinlere dayanir mesela. Elimizden bu kadari geliyor.

Her televizyon yildizinda bir "yegânelik" olmali. Baska bir ünlüye benzerseniz, bastan kaybettiniz. Ajdar, gerek sesi, gerek dansi, gerek durusuyla hiç kimseye benzemiyor! Tamamen orijinal!

Ayrica bir "beklenmediklik", sürprizlerle dolu olma özelligi de var Ajdar'da. Hangi programda, ne zaman ne yapacagim bilmiyorsunuz. Programin evsahibini sevecek mi? Sevmeyecek mi? Hangi sarkisini söyleyecek? Ne diyecek?

Ajdar, ayni zamanda orkestrayla prova yapmadan çikan ender isimlerden. Sarkinin temposu bile önceden, hatta sarki devam ederken kestirilemiyor. Her an her sey olabilir.

Seyirci bu adrenalini kimle yasiyor? Cem Yilmaz? Yilmaz Erdogan? Beyaz? Hiçbiri. Sadece Ajdar!

Yaaa, n'aber?

Ajdar'in seyirciyle iliskisi de öyle bizim alistigimiz "Beni siz var ettiniz" kivaminda degil. Gerektiginde gülen, alkislamayan olursa sertçe azarliyor. Bazen toptan firça çekiyor. Okan Bayülgen'in ilk çikis zamanlarini andirsa da, Okan'dan çok daha inis çikisli, daha gergin bir tavri var. Sebepsiz, ani

sinirlenebiliyor, "Simdi arbede çikacak" diye zap yapamiyorsunuz.

Ve tabii, bu kadar özelligin bir araya gelmesinin vazgeçilmez sonucu: Her büyük starda farkli ölçülerde olan megalomani. Hülya Avsar'in "En güzel benim" demesi, Tarkan'in "Ben dünya stariyim" açiklamalari gibi. Ki starin özelligidir de, biraz kendini begenmis olmak. Ajdar her firsatta "Ben Türkiye'nin popstariyim, benden büyügü yok, siz ne derseniz deyin, herkes bana bayiliyor" seklinde konusuyor.

Haklidir. Az bile söylemistir!

Bir kez daha Ajdar'i alkislarken, bu is böyle giderse, televizyon dünyasindaki yolculugumda nereye varirim, böylesi yeteneklerle nasil bas ederim diye de düsünmeden geçemiyorum.

Iyi olan kazansin!

g.a.g

metinleri

HAYVANLAR ÂLEMI

DOGAYI KORUYALIM MI?

Dogayi korumak iyi de, doganin hangi bölümlerini koruyacagimiza kim karar verecek?

Bir hayvanin neslinin tükenmesi niye o kadar fena, örnegin? Mesela dinozorlarin nesli tükenmis, çok mu üzgünüz? Yaa, simdi Taksim meydaninda Beyazit'ta falan dolassaydi söyle üç bes tane, kafelerden halki avuç avuç yiye yiye, degil mi?

Mesela ben belgesellerde görüyorum bazen, "Iste bu kusun nesli tükenmek üzere" falan deniyor aci aci.

Görülen kus ise, dünyanin en çirkin yaratigi! Ecis bücüs bir sey ve anladigim kadariyla da kendine bile hayri yok.

Mesela, yarasanin da nesli tükense, kafami kaldirip suratina bakmam, sinir

seyler.

Yani bütün hayvanlari nesilleri tükenmeden kurtaracak-sak, gerçekten bütüüün hayvanlar olmasi konusunda kararli miyiz?

Mesela kalorifer böcekleri! Dogalgaza ve yavas yavas yerden isitmaya geçtigimize göre, kalorifer böcekleri nesillerinin tükenme tehlikesiyle karsi karsiyadir. Lütfen bunlari alip evde besleyelim, büyütelim!

(Yaa, tabii böyle igrenç taraflari da olacak, dogayi korumak kolay mi, hayvanlar arasinda ayirim yapmak yok.)

Mesela sivrisineklerin nesli tükenmeye yüz tutsa, yakalayip sivrisinekleri çiftlestirip üretme çiftligi mi kuracagiz? Do-gasever aileler üçer beser evlat mi edinecekler sivrisinekleri, Van kedisi gibi? "Bizde üç

tane var, daha dün gece vinn diye böyle sabaha kadar seyaptilar. Insallah bunlar gelecek sene 1200 tane falan olacaklar. Banyoda küvetin içinde bataklik yaptik, orada bakiyoruz. Çok tatlilar, böyle sivri sivri, yazik. Dogayi çok seviyoruz ailecek."

Dilerseniz bir kural koyalim, doganin sadece sempatik unsurlarini koruyalim, gerisini salla gitsin.

MAYMUNLARDAN KORKUN

Maymunlara büyük haksizlik ediliyor kanimca.

Sürekli küfür gibi kullaniyoruz hayvanlari: "Ay maymun olduk valla", "Maymun suratli çirkin bir sey"

falan. Kediye köpege hiç böyle degiliz.

Sizce ne var bu düsmanligin altinda?

Maymunun, biliyorsunuz, karsisina geçtiginde, hayvan sen ne yaparsan aynisini yapiyor. Elma soy, kafani kasi, kulaklarini tut, aynisi.

Bununla ilgili bir korkumuz olabilir mi?

Kisacik bir egitimle maymun bizim yaptigimiz her seyi niye yapmasin? Bir kere seyrettigini bir daha unutmuyor hayvan, çok korkutucu. Asagiladigimiz gibi, evlerde mevlerde de pek bulundurmuyoruz bak.

Diyelim ki saldik hayvanlari, aramizda kediler köpekler gibi yasiyorlar.

Ne olacak?

"Patron, ben gelecek senenin bütçesini pazartesi çikar-sam?"

"Gerek kalmadi zaten, Çita halletti!"

"Çita mi?"

"Evet. Dün seni seyretmis ögrenmis. Aynisini yapti. Biz de zaten haftaya biraz isten çikarma düsünüyoruz."

Biteriz hepimiz. Seyrederler, beyin ameliyati yaparlar, hiç belli olmaz. Ayrica da uzaya giden maymun sayisi, insan sayisindan daha fazla. Yani bizden çok daha görgülü bir cins sayilabilirler!

Bence maymunlardan ödümüz patliyor ama farkinda degiliz.

HAYVANA BULANMA!

Benim hayalimdeki sehir sudur, hayvan mayvan olmayacak.

Neden dersen, gerek yok. Sanki arilar bizim balkondaki tozlu sardunyalardan aldiklari özlerle süper ballar mi yapacaklar? Kuslarin tek yaptigi zaten arabalarin üzerine pisleyip boyalari bozmak!

Zaten, ben size söyleyeyim, sehre tasman hayvan, kirsal kesimdeki o safligini, masumiyetini kaybediyor, bir nevi varos hayvani oluyor.

Mesela fareler sehre gelince bir acaip oluyorlar. Hayvan tarladayken findik gibi, seker bir sey. Sehre bir geliyor, kedi kadar oluyor! Neredeyse sana saldirip yiyecek. O tatli çoban köpekleri sehirde çete olup sabaha kadar havliyor, gerekirse insani isiriyor.

Iste köyden kente göç, her canliyi bazen böyle dejenere ediyor.

Ben sehir hayvanlarindan sikâyetçiyim arkadas. Sorum su, degistiremiyor muyuz? Mesela, git dag basina, insanlarin ya-

samadigi yerlere, ben Discovery Channel'da seyrediyorum kafadan atmiyorum, penguenler, resim gibi baliklar, tavuskusla-ri... Neden sokaklarda salak salak uluyan köpekler degil de smokinleriyle saygideger ve bir metropole yakisir biçimde gezinen penguenler yok?

Veya karasinekleri göndersek de, onlarin yerine renkli kelebeklerden alsak. Yalniz kediler kalabilir, onlari seviyoruz. Penguenleri tirmalamadiklari sürece bizimle yasayabilirler.

Bunlarin disinda hayvan dedigin tehlikeli bir sey, fazla hasir nesir olmayacaksin.

EVCIL HAYVANLARDAN KARINCA

Evde kedi köpek beslemeye pek merakliyiz.

Olabilir, normaldir, benim de mesela kedi besleme tecrübem vardir, kisa da olsa.

Bunlar bir sey degil. Evde yilan besleyen var. Fare besleyen var, ama farkinda olmadan, evi temizlemeyerek, peyniri ortada birakarak falan degil. Bile bile, kafeste fare besleyen var! Kanimca fare, yilan falan lüzumsuz ve sevimsizdir. Evde olmaz. Balik ve kus ise çok daha fuzuli hayvanlardir. Kus sürekli gürültü yapar ve halinden mütemadiyen sikâyet eder. Nasil sikâyet etmesin, altin kafese koymuslar vatanim demis, böyle nankör bir hayvandir. Besle, büyüt, aman da aman yap, kafesi 14 ayar kaplat, hâlâ

"vatanim"!

Balik zaten hayvan degil. Yani bitkiden biraz daha gelismis bir organizma. 6 saniyede bir sahip ve ev degistirebilir, çünkü bir öncekini hatirlamaz. Ne gibi bir sevgi bagi bekliyorsun? Kanimca evde beslemeye en uygun hayvan, bu konuda son derece haksizlik edilen karincalardir.

Karincalar mevsimlik, devremülk sistemiyle bahar ve yaz aylarinda aileler halinde gelir, mutfaga yerlesirler.

Dikkat ediniz cins kedi köpeklerin, hatta baliklarin bile dolarla satildigi bir ortamda karinca bedavadir.

Ama her seyden

önce temiz hayvandir, yani kediye temiz temiz derler, sonra tuvaletini falan temizlersin, igrenç. Karinca hakikaten temiz hayvandir. Tuvaleti kokmaz, hatta görünmez, tüy dökmez, piril pirildir.

Son derece de masrafsizdir, ortada biraktiginiz ekmek kirintilariyla bütün koloni doyar. Küçük ve sempatiktir, zekidir, çaliskandir. Hastalanmaz, veterinerle ugrastirmaz. Çok da düsüncelidir, yanlislikla veya hunharca öldürülmüs arkadaslarinin yerine hemen yenilerini koyar ki eksikligini hissetmeyin diye. Kis geldiginde de her seviyeli iliski gibi, isi tadinda birakir, çeker gider.

Karincanin üzerine evcil hayvan tanimam.

KEDIYE SAYGI

Yabanci bir atasözü vardir, merak kediyi öldürür derler.

Ben o sekilde ölen bir kedi görmedim. Benim gördüklerim genellikle araba kazasinda gittiler. Ama kedilerin lüzumsuz bir meraki vardir hakikaten.

Herhangi bir kediyi, bir arkadasinizin olabilir, ömür boyu bakmak için olabilir, ilk evinize getirdiginiz günü hatirlayin.

Kediler herhangi bir mekâna girdiklerinde ilk is olarak her yeri dolasirlar. "Birinci oda, yatak, koltuk, masa alti, bilgisayar, kablolar, dolap arkasi; ikinci oda, kanepe, kanepe arkasi" seklinde bir kesif gezisi baslar. Mutfak, banyo,'balkonlar, balkonlarin baktigi yer...

Ne ariyorsun?

Sen kedi degil misin?

Tuvaletin burasi, maman burada, bu minderde de uyuyacaksin bu kadar. Sanki evi tutacak, bir havalar, bir seyler.

Zaten herhangi bir kedi bir eve geldigi anda, orasi artik kedinin evi olur, siz misafir konumuna geçersiniz.

Yani artik kedi sizin ev hayvanmiz degildir, siz onun ev insanisinizdir.

Bir bakisi vardir kedinin, kendine bakildigini anladiginda

önce gözlerini size çevirir, bir süre iliklerinizi titreten donuk uzun bir bakis atar, sonra hiçbir sey olmamis gibi mesela tüylerini yalamaya döner. O esnada herhalde aklindan "Dikti gözünü beni seyrediyor, haddini bilmiyor, simdi aksam aksam sinirlenmeyeyim, hey Allahim ya" falan gibi bir seyler geçmektedir.

TEST EDILMEDI

Biliyorsunuz hem yabanci, hem simdi simdi yerli olsun, parfüm, sprey, krem vs. gibi ürünlerin üzerinde, çevrecilerin ve hayvan dostlarinin baskisiyla yazilmis iki ibare bulunur.

Bunlardan bir tanesi "ozonla barisik" ibaresidir ki, tamam anladik, yani ozon delici spreylerden degil.

ikinci ibare ise beni hep düsündürmüstür: "Hayvanlar üzerinde test edilmemistir".

Simdi, yanlissam beni düzeltin, bu bilgi bana hep biraz tuhaf gelir. Diyelim ki hayvanlar üzerinde test edildi. Yani diyelim ki, o ibarenin sembolü olan, (ki hep öyledir, bir tavsan figürü vardir yaninda) o tavsanin yüzüne, benim nemlendiriciden sürdüler.

Yani tavsana ne zarar verecek benim aloe verali günes korumali nemlendirici yüz kremim? Sivilce mi yapar? Cildini mi kurutur hayvanin? Nedir yani? Nasil bir test bu? Hayvana yediriyor musunuz kremi?

"Hayvanlar üzerinde test edilmemistir" diyorsa, peki insanlar üzerinde mi test edilmistir? Hani "Fakir fukaraya sürelim, bir sey olmazsa satariz" gibi bir durum mu var? O zaman da insan haklari örgütlerinin ayaklanmasi lazim degil mi, "Bu nemlendiriciyi üçüncü dünya ülkelerinden fakir insanlar üzerinde test edemezsiniz, hepsi sivilce ve siyah nokta oldu, tazminat davasi açacagiz" falan diye?

Demek ki o da yok.

E hayvanlar üzerinde de, insanlar üzerinde de test edilmediyse bu ürün, yani hiç test edilmediyse, o zaman daha da kötü. Yani ilk kurban ben miyim?!

Bu hayvanlar üzerinde test edilme isinde aydinlatilmak istiyorum. Hangi ürün test ediliyor, hangisi edilmiyor?

MODERN HAYATIN CILVELERI

MEDENÎ HÂLLER

Simdi artik kart seklinde nüfus cüzdanlari var. Ama yakin zamana kadar böyle degildi.

Defterler vardi. O defterlerde de "medeni hâli" ibaresi, yanina yerlestirilmis küçük bir yildiz yardimiyla asagida açiklanirdi ve söyle denirdi: "Medeni hâli, yani evli mi bekâr mi, bo-samis mi bosanmis mi?"

Sana ne?!

Bu kadar özel bir soru var mi? Bosamis mi bosanmis mi?

Nüfus cüzdani önüne gelene gösterdigin bir sey.

Mesela uçakla yolculuk yapacaksin, polis bakiyor: "Vaay yenge, demek sen bosadin, helal olsun gerçekten!"

Baska ögrenmek istediginiz bir sey var mi? Çok kavga ettiniz mi? Niye ayrildiniz? Dügünde takilan takilari kim aldi? Kayinvalide problemi mi? Genellikle iliskilerde terk eden mi-sinizdir, terk edilen mi?!

Benzeri ahiret sorulari bazi sokak anketlerinde de vardir. Tüketici anketleridir ya bunlar. Zorla durdururlar: "Iyi gün-

ler, çok kisa bir anketimiz var, birkaç dakikanizi alabilir miyiz?"

Kem küm dersin ve kaybedersin. Baslarlar sormaya: "Çamasir yikarken sabuna ayri, yumusaticiya ayri zaman mi harcarsiniz, evetse, kaçar dakika, hayirsa, neden? Niye? Ve nasil?"

"Ben çamasir yikamiyorum, giyip giyip atiyorum," deyip kaçmak ister insan!

Halbuki ilkokuldaki anket defterleri ne kadar güzeldi. "En sevdiginiz renk", "En sevdiginiz Türk hafif bati müzigi sanatçisi".

Ben anket diye buna derim. Baska ankete de cevap vermem!

MARKET KURALLARI

Bütün eglence sekillerimiz kurallara bagli.

Spor salonuna git, kartini göster, havlu al, dolap anahtari al, içeri gir, aletleri kullandiktan sonra havlunla kurula, anahtari geri ver...

Havuzda yüzeceksen daha da beter, "havuz kurallari" vardir. Ve bunlar, büyük tabelalara yazilidir, yüzme zevki önceden kaçsin diye:

"Havuzun saatleri sunlardir, girmeden dus aliniz, ayaklarinizi dezenfektanli suda yikayiniz, bone takiniz, atlamayiniz, ziplamayiniz, eglenmeyiniz, ciddi yüzünüz."

Bazi restoranlarda kravat ve ceket zorunludur. Diskolarin kapilarinda sira beklenir, ikiser üçer alirlar, bazen eliniz damgalanir. Toplama kampi gibi!

Market kurallari da vardir. Güvenlikten geçtiginiz falan yetmiyormus gibi, paranizla rezil olursunuz.

Paketleri aldiniz, tek bos kasanin önündesiniz:

"Burasi ekspres kasa, üç parçadan fazla almiyoruz." Kurala bak.

Ekspres kasa!

Sen bu kasadan da müsteri al, kuyruklar bitsin, hepsi ekspres kasa olsun. Ayrica ne kadar çok alisveris yaparsak o kadar iyi müsteri olmaz miyiz? Niye az alisveris yapani tesvik ediyorsun?! Çok alisveris yapanlara özel "birinci sinif kasa", "prestij kasasi", "altin kasa" falan yapmaniz gerekmiyor mu? Güleryüzlü

kasiyer, alisveris sayilirken, oturacak yer, çay ikrami, isi bilmiyorlar.

Sen orada titriyorsun:

"Bir yogurt, bir portakal suyu, iki paket cips aldim. Acaba cipsler tek parça mi iki parça mi sayilir?"

Hayati kim bu hale getirdi? Almanlar mi? Bunu kim baslatti? Cevap istiyorum.

EHLIYET SINAVI

Ehliyetini kursa gidip alanlar bilirler. Lüzumsuz bir motor dersi vardir.

Sinifta toplanirsin, önünde bir arabanin motoru, takim taklavati. Hoca "Bu ne? O ne?" diye sorar, sen de hatirladigin kadariyla, karbüratör, akü falan diye ezberlediklerini söylersin.

Üç bes soru sorulur, kem küm edilir. Genellikle hoca, kadin ögrencilerin bu kurstan sonra araba tamircisi olmayacagini da varsayarak bir geçer not verir, is biter. Yani trafik kurallarini ögrendiysen, arabayi da iyi kullaniyorsan, ehliyeti alirsin.

Bu motor kurslarindan herkesin aklinda sadece bir tek sey kalir: Vantilatör kayisi koparsa, naylon çorabini çikar onu kullan!

ilk bakista, çok zekice bir çözüm, adeta bir mucize gibi görünebilir, ama pratigini merak ediyorum.

Diyelim ki TEM'de araba kullaniyorsun. Vantilatör kayisin koptu.

Simdi, bir kere vantilatör kayisinin koptugunu nasil anlayacaksin?

Vantilatör nedir, ne ise yarar ki?

Arabadan indin, kaputu açtin, bakiyorsun. Bu kaputu açip bakma, araba bozulmasinin akabinde bir nevi reflekstir. Yani arabanin kalem pille çalistigini düsünecek tipler bile kaputu açip bir bakar? Acaba ne görmeyi bekliyorlar? Sanki açinca on, off dügmesi olacak, "Ahh, araba off dügmesindeymis, on'a bastim, düzeldi" diye tamir edecekler!

Neyse. Vantilatörü buldun, baktin kayis kopmus. Hemen ehliyet kursunu hatirladin, çözüm naylon çorap.

Bu durumda, mesela benim gibi haftanin alti günü kot giyen nüfusun çogunlugu ne yapacak? Ben nereden bulayim naylon çorap?

Bu tamir sekli herhalde 50'lerde falan çok yaygindi, bütün kadinlar sürekli etek giyerken.

Baska ne demode önerileriniz olabilir? Buzlanmada aküye korsenizi sarin, kaza halinde kabarik jüponunuzu airbag olarak kullanin!

2004'teyiz kardesim, naylon çorap öyle kirk yilda bir.

Hadi diyelim ki, naylon çorap da giyiyorsun...

TEM'de arabasi bozulmus, yol kenarinda naylon çorabini çikaran bir kadin biraz risk almis olmaz mi sizce?!

Bence ehliyet kursundaki tüm tamir derslerini unutun ve araba bozulduysa servisi çagirin.

GARIP TESADÜFLER

Hayat garip tesadüflerle doludur.

Mesela çanta kaptiranlarin çantasinin içinde muhakkak o gün aldiklari maas ve biriktirdikleri bir sürü

para vardir. Ben daha "Valla bes milyon vardi, baska da bir sey yoktu" diyene rastlamadim.

Önemli bir yere geç kalmissaniz muhakkak ya yol çalismasi vardir, ya kaza olmustur, iyice gecikirsiniz.

Bilgisayariniz hayatinizin en önemli dokümanini yazarken ve nedense o gün kaydetmeyi unutmusken çöker.

Elektrik, özellikle istediginiz programi seyretmeye basladiginizda kesilir.

Kuaförden çikip taksi bulamadiginiz gün sinsice yagmur yagmaya baslar.

Tatil olarak seçtiginiz tarihlerde hava bozar. Ve simdiden söyleyeyim, o piyango asla size çikmaz, çikabilir diyenleri de dinlemeyin, çalisip para biriktirmeye ugrasin.

Bilmiyorum, belki de ben biraz kötümserim. Belki de dünyada garip ama güzel tesadüfler de oluyor.

KONSERVE AÇMANIN PÜE NOKTASI

Biliyorsunuz dünyada tasarim, teknoloji falan çok gelisti.

Dünyanin en gelismis aletleri bilgisayarlarda bile artik "user friendly" yani "kullanici dostu" dedigimiz bir sistem var. Tüketiciye kendini aldirtmak ve onu memnun etmek amaç. O karmasik bilgisayar iki dakikada kendini sana anlatiyor: "Beni buradan aç, buradan kapa, su sekilde dosya kopyaliyorsun, aferin sana akil küpü", falan diye insani yönlendiriyor.

Günümüzde kullanici düsmani tek sektör kalmistir: Ambalaj sektörü.

Gerçekten, ben çocukken konserve kavanozlari açilmazdi, hâlâ bir gelisme olmadi.

Uçan araba yapmak üzereyiz, konserve kavanozlari 1930'dan beri ayni rezalet sistem. Zorlarsin, sallarsin, elini kurularsin, bezle denersin, hatta evdeki yardim istenen baba, koca, agabey gibi güçlü

kuvvetli erkekler de arada telef olur. "Getir ben açayim" yapip bir süre kivrandiktan sonra, "Yok sikismis"

falan diye durumu örtbas etmeye çalisirlar, bilirsiniz.

En sonunda garanti çözüm olarak kavanozu sicak suya tutarsin, ki genellikle bu konuda bir hata yapilir.

Kavanozun sadece kapagi sicak suya tutulmalidir ki, cam bölüm eski hacmini korusun, kapak genlessin, böylece genislesin ve kolay açilsin. Yani bu bakis açisina göre, bezelye konservesi yemek isteyen herkes isinan katilarin genlestigini bilecek.

Bir de arada öteki sasirtmacali kavanozlar çikar. Sicak suya falan tutarsin, tik yok. Onlarda da baska bir fizik prensibi geçerlidir. Kavanozun içi basinçlidir ve dis basinçla iç basinç birbirini tutmazsa, böyle kenarindan biçak sokup, biçagi egriltme pahasina plop diye havasini almazsan kapak açilmaz, iç basinç, dis basinç olayi. Simdi bunu bir pilotun bilmesi gerekir ama herhangi bir seftali kompostosu tüketicisi niye bilmek zorundadir?

DIL ÖGRENME

Bir lisan bir insan derler, ama niye derler bilinmez.

Yabanci dil bilmenin faydalari bu atasözümüzde gereksizce abartilmistir. Olsun, yine de özellikle yaz aylarinda turistlerle iletisim açisindan birçok faydasini görürsünüz yabanci dilin.

Benim problemim daha çok yabanci dil ögretme aliskanliklariyla.

Bütün dillerde, yabanci dil ögrenme, önce selam kelimeleriyle baslar. Günaydin, Merhaba, Nasilsiniz gibi. Bunu anladik, çok da yerinde bir seçimdir. Ancak, ikinci üçüncü sayfaya geçtiginizde hemen What is this, this is a pencil bölümü gelir ki, bu konuda bir çift lafim var. "Bu nedir? Bu bir kalemdir. Bu bir kitaptir. Bu bir sandalyedir."

Simdi ben otuzlu yaslarina baslamis biri olarak bugüne kadar böyle bir cümleye gerek duydugumu, böyle bir söz öbegi kullandigimi hatirlamiyorum!

Yani kalemin, defterin, sandalyenin ne oldugunu anlama-yip, "Bu nedir?" diye soran adam varsa, o zaten yabanci dil talan ögrenecek kapasitede degildir, ona özel egitim lazim!

Ayni sekilde karsinizdaki size bu sorulari sorup, siz de "Bu bir sandalye, gerçekten", "Bu bir kitap valla billa" gibi cevaplar vermek zorunda birakilacaksaniz, turist veya degil, o salagin dostlugundan ne bir fayda görürsünüz ne de bu sohbet eglenceli bir yere gider.

Yani ancak çok uçuk bir endüstri tasarimcisi olacaksin, yurtdisina hiçbir seye benzemeyen abuk sabuk tasarimlarini satacaksin, "Bu ne," diyecek müsteri, "Inanilmasi güç ama, this is a pencil" falan diyeceksin, ancak böyle bir ortamda mümkündür.

Tabii bu kadar gereksiz bir bilgiyle baslayinca, bir sürü insan da dil ögrenmekten vazgeçiyor, ve dolayisiyla yabanci dil bilgileri "What is this, this is a pencil"da kaliyor ve ilerlemiyor. Ondan sonra bir alisveris bile yapamiyorlar. Benim tavsiyem, dil ögrenimi, "En son kaça olur", "Maksat müsteri olalim", "Al bunu helal et" gibi pratik alisveris kaliplari, "Yolculuk ne tarafa", "Burcun ne", "Ben seni nereden taniyorum?" gibi arkadaslik kurma cümleleriyle baslasin, gençler yüreklendirilsin.

Yoksa her turist ortaminda rezil oldugumuzla kalacagiz.

POLITIKACILAR

Insanlar niye politikaci oluyor, anlamak mümkün degil.

Bir kere erkeksen sürekli takim elbise kravat, kadinsan etekli döpiyes giymek zorundasin ki çok sikici.

Çünkü meclisin "Haydi arkadaslar, bundan sonra cuma günleri blucinle geliyoruz" gibi bir sicak ortami yok!

Sadece kilik kiyafet degil, zannederim ofis ortamlarinda olan ve insana nefes aldiran geyiklerden de yoksun bir isyeri, meclis. Bir kere önünde bilgisayar yok. Internete bile giremiyorsun, ne yapayim ben öyle ofisi! Sürekli bir ciddiyet, bir mesafe. Ne bir dogum günü kutlayabilirsin, ne bir ofis partisi yapabilirsin.

Bu arada is yüzünden sürekli Türkiye'nin çesitli köy ve ka-

sabalarini ziyaret etmen lazim, ki böyle çok dolasman islere de pek üsenirim.

Her seyi birak, benim gibi sorumluluktan nefret eden biri için, 70 milyonun basi agrisa sorumlulugu sana atmasi delirtici bir durum olabilir: "Nisanlimdan ayrildim, intihar edecegim, bakan gelsin!?", "Hali sahada futbol oynarken bacagimi kirdim, devlet bize yardim etsin!", "Milli piyangoyu bir numarayla kaçirdim, bizi yönetenler uyuyor mu!" seklinde hakli haksiz, her durumun faturasi bana çikacak. Yok ya. Ben ne yapayim öyle isi?

Maaslar iyi ama öyle aman aman bir para da degil. E bu kadar sey de bir lojman için çekilmez kardesim!

Lütfen israr etmeyin, politikaya girmeyecegim.

HAYATTAN SIKILANLAR

Insanlarin çilginca eglenmesi için o kadar çok seçenek var ki.

Mesela sadece saka ve parti malzemeleri satan sirketler var artik. Kaynana dilleri, sahte mürekkep fiskirtan kalemler, plastik örümcekler, pirt yapan minderler... Bu esyalari alan 18 yas üstündekiler, bu eglence meraklilari, aslinda aramizda yasiyorlar ve biz onlari taniyoruz. Bu arkadaslar, her normal insan gibi içinde eglenme ve gülme güdüleri tasiyan fakat isyerindeki disiplin, ciddiyet ve sikicilik yüzünden tüm çilginliklarini is sonrasina saklayan tiplerdir.

Bunlar ayni zamanda eller havaya barlarinin müdavimleri, arkadas arasi kiyafet balolarinin organizatörleri olurlar ve kimisinin evinde karaoke makinesi bulunur.

Bunlarin arasinda eglenceli mesleklerden kimseyi göremezsin. Gazeteciler, tiyatrocular, reklamcilar, böyle insanlar genellikle evlerinde oturup arkadaslariyla lak lak ederler veya en fazla disari çikip içki içerler.

Ama nerede finans müdürü, hesap uzmani, emlakçi, borsaci falan var, bunlar bir araya gelip birbirlerinin koltuklarina

pirt yapan minderlerden' koyup yerlere düserek gülerler, birbirlerine plastik örümcek atarlar, çigköfte partileri yaparlar falan.

Isten çikinca, bütün gün biriktirdigi ve harcayamadigi mutluluk hormonu serotonin, aniden fiskiriyor ve adam deli-riyor tabii. "N'apsam eller havayaya mi gitsem, maske takip arkadasi mi korkutsam?" diye kopuyor. Zaten o sikici günün sonunda aksami da sakin geçirse birinci yilin sonunda intiharin esigine gelecek!

ACÎL DURUMLAR

Benden duymus olmayin ama önünde sonunda deprem olacak.

Çogumuz da bu olay için simdiden deprem çantamizi hazirladik. Deprem çantalarinin içinde, biliyorsunuz, ilaç, gida, su, düdük gibi malzemelerin yaninda, birkaç iç çamasir, çorap falan koymak da tavsiye ediliyor.

Ben koymam, simdiden söyleyeyim!

Tasimam çünkü. Deprem olmus, kurtulmussun, çorabini degistirmeyi mi düsüneceksin?

Veya her taraf yikilmis, sen buzdolabiyla masanin arasinda mahsur kalmissin, yaralanma yok, su, bisküvi falan her sey saglam, telefonunu etmissin, bekliyorsun. Ama bir bakiyorsun "Ayy, çoraplar eski, görüyor musun bak! Simdi Akut'çulara rezil olacagiz, böyle aslan gibi çocuklar. Ya ünlü biri gelip kurtarirsa! Ya Nasuh Mahruki gelirse, inanmiyorum! Ah o deprem çantasina o angora pembe çoraplarimi koyacaktim, ah kafa ah kafa!" Böyle bir sey var mi?

Sehir enkaz olmus, "Ay iki gündür ayni çorabi giyiyorum". Bosver. On bes gün de giyebilirsin. Çorap kati hale geçene kadar yolu var.

Zaten çorap falan önemli degil, bizde acil durum demek makarna demektir.

Peprem çantasina benim bildigim Türk, önce makarna koyar. Makarnan varsa, hiçbir seyden korkmana gerek yok.

Devletle ilgili sakat bir durum mu var, "Makarna alalim". Saganak yagmurlar geliyormus, "Aman evde makarna olsun" Deprem sinyalleri varmis, "Kosun makarna stoklayin"!

Deprem çantasina çorap yerine makarna konmasini öneriyorum, en azindan psikolojik olarak rahatlamak için.

TRAFIK KAZALARI

Bazi otoriteler çok iyi niyetli.

Vallahi. Mesela ben bazi nazik uyari levhalarina, egitici hatirlatmalara bayiliyorum.

Hani sigara paketlerinin üzerinde de "Sigara sagliga zararlidir" yaziyor ya. Hani sanki tiryaki, içerken içerken, görecek paketteki yaziyi: "Bir dakka. Ne? Sigara sagliga zararlidir? Saka mi bu? Ne zamandan beri? Niye kimse bunu bana söylemedi?" diye o dakika sigarayi birakacak! Onun gibi trafik tabelalari da var.

"Acele giden, ecele gider" var mesela, yine içinde "ecel" lafi geçtiginden "Adam gibi kullan geberirisin,"

mesaji veriliyor, bir nebze etkili olabilir.

Ama iyice kibar olanlar var. "Sayin sürücü, trafik canavari olma" diye tabela var mesela. Adam kullanirken, sag sol, zikzak, taciz falan, bir görüyor levhayi: "Sayin sürücü, trafik canavari olma!"

"Haaa, ayyy, ben ne yaptim? Bak nasil mahcup oldum simdi!"

Indiriyor cami, "Hanimefendi, hani deminden beri sizi sarampole yuvarlamaya çalisip egleniyorum ya, valla kusura bakmayin, ben tabelayi görmemistim. Çok pardon, iyi seyirler efendim, buyrun yol sizin!"

Ben, böyle bir adam varsa tanimak istiyorum.

Kanimca simdiye kadar gördügüm en etkili trafik uyarisi,

"Radar kontrolü var" ibaresidir. Yani istersen hizli git, ama bizden kaçmaz, hayatini karartiriz, manasinda.

Zannederim tüm uyarilar bu sekilde kararli olursa, daha az trafik kazasi yasanir!

IS MÜLAKATLARI

Hiç gazete ilanindan is aradiniz mi?

Çok acikli bir görüntüdür gerçekten. Oturur, böyle elinde fosforlu kalemle aradiklarini çizersin, ve ipucu vereyim, genellikle de çok parlak bir sey çikmaz.

Is ilanlari çok idealist ilanlardir ve standartlar teoride çok yüksektir.

"Iyi derecede Ingilizce bilen, askerligini yapmis, kararli, sosyal, insan iliskilerinde basarili, esprili, prezentabl, çaliskan, sorumluluk alan, ileriyi gören, vizyonu genis, liderlik vasfi bulunan... santral elemanlari alinacaktir."

Haydeee.

Simdi kardesim, bu özelliklere sahip birini bulursan bence genel müdür yap! Veya kizini ver! Adam telefonlara bakacak-sa, niye liderlik vasfi bulunmasi gerekiyor? Ne yapacak? Arkadaslarina müdahale mi edecek? "Semra, telefonun çaliyor, lütfen üç çalista açalim arkadaslar" diye. Ki bu ona mesleginde yardim eden bir özellik olmayacaktir, sadece popülaritesini azaltacaktir.

îs ilani kriterlerine baktigimizda bazi gerekliliklerin çok sübjektif konular oldugu da fark edilir. Hani 30

yasindan büyük, askerligini yapmis, tamam, onlarda tartisilacak bir sey yok. Ama mesela "yükselme istegi olan" denir.

Yükselme istegi olmayan var midir?

"Hayir, ben, hayat boyu bu yardimci muhasebeci asistani pozisyonunda sürünmek istiyorum, bu ise uygun degilim," diyen adayin hemen psikolojik tedavi görmesi gerekir bence.

Bir de "prezentabl" vardir.

Biliyorsunuz, prezentabl, tanistirilabilir demektir sözlük anlaminda ve Türkçesi, giyinmesini kusanmasini, oturmasini kalkmasini bilen manasindadir.

Neye göre prezentabl? Hangi insan kendisinin prezentabl olmadigina inanir?

"Aa bak bütün kriterleri tutturdum ama pasakli ve çirkin oldugum için ben basvurmayayim" diyecek gerçekçi insan zaten hayatta basarili olacaktir, üzülmesin.

TELEVIZYON DÜNYASI

YARISMALARA KAPTIRANLAR

Bence çogu insanin, hayatinda en korkunç durumlara düstügü yerler televizyon yarismalari.

Ünlüler öyle degil. Bir kere çogu zaman sans yarismalarina falan baskalari adina giriyorsun, ya da gelir bir hayir kurumuna bagislaniyor falan. Yani bir iddia söz konusu degil.

Ama ünlü olmayip bilgi yarismalarina, kültürüne güvenip girenler, çok tehlikeli bir oyun oynuyorlar.

Çünkü o anda televizyon seyreden kimsenin seninle ilgili daha önceden olusmus bir fikri yok.

Heyecanlanip salaklasti-gin anda, Türkiye Cumhuriyeti halkinin hafizasina o sekilde kazinacaksin. Ha, ondan sonra kafan kizar albüm çikarirsin, ünlü olursun baska. Ama genellikle böyle olmuyor!

-Kendinizi tanitiniz.

-Ben profesör doktor bilmemkim. Mikrobiyoloji dalinda bir numarayim. Briç ve satranç oynarim, pipo içerim.

-Çok güzel. Ilk soru, Istanbul'un fethi hangi yil?

-Bi.. 1354, ah ne dedim?!

-Yanlis, 1453, güle güle.

Bütün Türkiye ekran basinda "Aptaal dooktor, aptaal doktor," yapacaktir! Ondan sonra istedigin kadar satranç oyna, bittin.

Bir de yarismadan hemen önce yarismacinin yakinlarina danisilir.

"Güveniyor musunuz? Sizce basarili olacak mi?" derler.

Akrabalar da çaresiz:

"Evet, kendisi gerçekten çok bilgilidir. Kesinlikle güvenimiz tamdir yani" falan diye cevap verir. E böyle deyince, adam yarismada rezil olursa sen de rezil oluyorsun!

-"Valla bence gayet orta zekâli, normal bir insandir. Heves etmis. Ben katilma dedim, dinletemedim.

Kalktik geldik. Yani mucize bekliyoruz," de, çekil!

Kazanamazsa, "Ben dediydim" dersin, halk da, "Bak yenge akilli, dediydi bu salak kazanamaz diye"

seklinde düsünür, havandan geçilmez.

Televizyon yarismalarina kendinizi kaptirmayin.

EUROVISION

Hatirlarsaniz Eurovision'a bir meydan savasi zihniyetiyle giderdik.

Heyecanlidir aslinda Eurovision. Herkes ülkesini tanitir, onlarin klibi çirkin olmus, bizim Bogaz süper görünmüs falan dersin. Türk sarkicilar çikinca herkes nefesini tutar. Aglayanlar, puanlamada elbette küfredenler, bagiran çagiran.

Ama her hezimette de bir zafer aranirdi o yillarda: "Yani en azindan, gerçekten, Türk insaninin böyle çagdas bir kisi oldugunu, çarsafli bir insan olmadigini dünyaya göstermis olduk."

Hiç de bile. Bak o kadar Eurovision yapildi daha yeni yeni anliyorlar. Kimse seyretmiyordu ki Eurovision'u Türklerden baska. Dünyaymis.

Sonra aliskanliktan herhalde, San Remo Sarki Yarismasi da

çok popülerdi. Ne alakasi varsa. Bütün sarkicilar Italyan, bütün sarkilar italyanca. Sana ne oluyor?

Ayrica belki San Remo-lular bile bu heyecanla seyretmiyordu yarismayi. Ayrica ne heyecani? Nasil olsa sonucu biliyorsun, Al Bano-Romino Po-wer çifti kazanacak, hep öyle oldu.

73 HAMBURGER REKORU

Çok enteresan tipler görüyorum televizyonda bazen.

Adam kafayi takmis, iki gökdelenin arasina kalas koymus, üç gün orada yasiyor mesela. Veya üç

arkadas bir araya gelmisler dünyanin en büyük puzzle'ini yapiyorlar, Mona Lisa seklinde, tarla kadar!

Kimisi kafaya takip arka arkaya 73 hamburger yiyor, ötekisi kendini tabuta kapatip bir gün kaliyor falan. Saçma sapan seyler.

Sarhos olursun, bu tür gariplikler yaparsin, anlarim. Ama bu insanlar oturup karar veriyorlar, çalisiyorlar, çabaliyorlar, azim ve istekle hedefe kilitlenip basariyorlar. Neyi? Mesela 73 hamburger yemeyi.

Kendi kendine bir gece önce ne düsünüyordur acaba bu adam?

"Basaracagim, basaracagim, bütün dünya için yapacagim bunu" diye...

O hirsi alip, baska bir yere yönlendirse belki çok basarili bir sporcu, beyin cerrahi, aktör falan olur, ama o hamburger yemeyi veya ters takla atarak dört kilometre gitme rekorunu tercih ediyor.

Amaç Guiness Rekorlar kitabina geçmek ya.

Ama bir seyi unutuyorlar.

Guinness Rekorlar kitabina geçmek önemli degil ki, neyle geçtigin önemli.

Ileride torunlar falan ne düsünecek?

Kitapta alt alta yaziyor:

"Bilmemkimin, dünyanin en yüksek kulesini tasarlayarak bir mimari saheser yaratti.

Bilmemkimin, yazdigi oyun yedi bin üç yüz defa kapali gise oynadi.

Sizin dedeniz, 73 hamburger yedi."

Lütfen hirslarimizi kontrol edelim. Saçmasapan seyler için kendimizi paralamayalim.

"BILIMSEL TESTLER"

Bilim adamlarinin da isi zor gerçekten.

Sen çalis, çabala, okullar bitir, arastirmalar yap, tezler ver. Sonunda söhret ve para düsük ihtimal.

Maalesef böyle bir durumda tek sansin reklamlarda yer almak olabilir.

Ama reklamlarda da takdir edersiniz ki, bazi elementlerin moleküler düzeyde nasil davrandigi falan tanitilmiyor. Bir ürünün var, onun basarisini gösteriyorsun dogal olarak.

Mesela deterjan testlerinde muhakkak bir bilim adami bulundurulur. Çünkü o deterjan o laboratuvarda gelistirilmistir ve kurumun basindaki profesörden de reklamda sahit olarak yer almasi istenir.

Ben doktor olsam isyan ederim, gerçekten. Senin gözlerin bozulmus, kafanda saç kalmamis yillarca arastirma yapmaktan, ariyorlar: "Profesör merhaba, bilimsel bir testimiz var gelir misiniz?"

"Hmm elbette, ne konuda?"

"99 kirli çorap yikayacagiz, gel. Nasil les gibi kokuyorlar valla."

Veya, "Doktor bey bakin, dinlemiyorsunuz, bak, doktor, simdi bu iki özel gün ürününe mavi siviyi döktük! Sizin bilimsel background'unuza güveniyoruz. Sizce hangisi sizdirir?!"

Bilim böyle mesakkatli bir yolculuktur iste.

SANAT

FILM ZENGINLERI

Eski Türk filmlerinde, zengin ailenin evinde bir sahne geçiyorsa, arka plana bakin.

Diyelim ki sosyetik bir parti veriliyor. Arkada dans edenleri gözleyiniz. Figüranlarin kiyafeti köpeklere ziyafet olmakla kalmaz, bunlar stara da hayran hayran bakarlar.

Mesela, Türkan Soray, köyden gelen genç akrabayi oynuyor. Sosyetik partide basma elbisesiyle salona iniyor. Evin genç oglu, ki Göksel Arsoy falandir, onunla dalga geçmek için dansa kaldiriyor.

Simdi köyden gelmesine ragmen saç ve makyaji en iyi olan Türkan Soray'dir!

Çünkü diger gariban kizlardan her biri, evinden filmlerde giydigi ucuz lame tuvaletini giyip gelmistir, saçinin dip boyasi bir karis çikmistir, makyajini da kendi yapmistir.

Ayrica da öyle bir durur bakar ki Türkan Soray'a, imza istedi isteyecek!

Kardesim o köylü kizi, sen sosyetiksin. Kendine gel!

SIIR VE KITAP

Siirden anlamadigim gibi, sevmem de. Beni siirde tek etkileyen sey kafiyedir. Hakikaten. Sen hem romantik, manali bir seyler yazacaksin, hem de bunlarin son heceleri ayni olacak. Benim baktigim yerden imkânsiz gibi görünen bir sey. Bir bilgisayar programi falan gelistirseler tamam. Ama kafadan bulmak, hakikaten saygi gösterilmesi gereken bir yetenek.

Ancak bazi siirler de kafiyesiz. Daha çagdas olanlar. Bunlari çözmüs bulunuyorum. Size de kiyagim olsun, açiklayayim. Bu reçeteyle siz de evde yapabilirsiniz.

Düzyazi olarak is'tedigin seyi yaz. Sonra cümleleri devir, basi sonuna sonu

basina. Aralarda da, üç dört kelime, satirba-si, bir kelime, satirbasi yap, oldu siir.

Bir de bir kez söyledigin lafi üç dört satirda bir gelisigüzel tekrar et.

Bakiniz, örnek veriyorum:

"Dün aksam, canim çok sikildi, bir arkadasimi aradim. Sonra çiktik beraber meyhaneye gittik." Bu siir mi simdi? Hayir, henüz degil. Bakiniz, altta müzik hayal edin.

Canim çok sikildi

Dün aksam

Bir arkadasimi

Bir arkadasimi aradim

Çiktik beraber

Gittik bir meyhaneye

Dün aksam

Çok sikildi canim

Sonra

Dün aksam

Bir arkadasimi aradim...

(Alkis)

Su anda pazar yazilari ve g.a.g. metinleri disinda bir de siir kitabi yazmaya karar verdim. Hayirli olsun!

ILHAM PERISI

Sanatla ugrasanlar genellikle bir ilham perisinden bahsederler. Yani genel inanisa göre muhtemelen uçarak gezen bir kadin, aniden geliyor ve sana bir sürü fikir

veriyor.

Isin kötüsü son zamanlarda bana da sormaya basladilar: "Esprilerinizi nereden buluyorsunuz, ilham kaynaginiz ne?" falan diye.

Dolayisiyla metinleri, senaryolari yazarken bende bir huzursuzluk bas gösterdi! Ya ilham perisi falan gelirse diye.

Bir kere, Allah korusun, ben kalp krizi geçiririm!

Gecenin bir yarisi, sessizlikte, karanlik odada, bilgisayar isiginda yazi yaziyorsun, aniden tepende beyazlar giymis bir kadin!

"Merhaba ben ilham perisi!"

Istemem öyle seyler.

Hadi korkunu yendin diyelim. Ikide bir karisacak!

Tikir tikir yaziyorsun, egilmis, ekrani okuyor (ki delirdigim bir olaydir) ve söyle yapiyor: "Ayy, bu hiç

komik olmadi, valla. Bak ben sana bir Nasrettin Hoca fikrasi anlatayim, onu yaz. Bu kadar yildir ilham perisiyim, hiç sekmedi, valla güven bana, herkese hitap eder!"

Hiç de beceremem politik reddetmeleri. "Peri Hanim, tabii çok muhterem bir insansiniz ama, tabii gençler bir baska, yani böyle daha degisik seylere gülüyorlar artik" falan diye hiç ugrasamam.

Yaka paça atarim disari. Uçsun gitsin, bana ne!

UZAYLILAR

UZAYLI TARKAN

Hep söylüyorum, uzaylilarla ilgili bir sürü yanlisimiz var.

Adamlar bizim hakkimizda ne düsünüyor? Camdan top kafali, sisman, agir hareket eden, gri metalik renkte canlilar. Ayrica da enselerinde kuyruklari var ve bu kuyruklarla uzay gemilerine baglilar!

Uzay kiyafetimiz bu çünkü.

Ayni yanilgiya biz düsüyor olamaz miyiz?

Su ana kadarki bilgilerimiz isiginda adamlar yesil ve tonlarinda, kuru ve burusuk ciltli, saçsiz, kirpiksiz, kocaman gözlü, uzun parmakli, göbekli, falan filan.

Ya hepsi kostümse!

Çiplak mi gelecekler? Adamlar dünyanin isi ve gaz ortamina uyum saglamak için bizim oraya gittigimizde yaptigimiz gibi özel kiyafetler giyiyorlarsa?

Belki adam gezegenine dönünce, açiyor fermuari, soyunuyor, atiyor kostümü bir tarafa, "Of bee!" diye bir sigara yakiyor!

Belki yesil pullu derinin altindan Tarkan gibi bir sey çikiyor? Hayir kisalar çünkü, onu biliyoruz, kostümle alakasi yok!

Bu hipotezim isiginda bilim adamlarini arastirmaya davet ediyorum.

UZAYLILAR, GELMEYIN!

Simdi "Uzaylilar bir tuhaf diyecegim, kulaga garip gelecek. Çünkü adi üstünde uzayli.

Benim en sinirime dokunanlar bunlarin ziyaret saatleri ve seçtikleri mekânlar. Illa ki gece yarisi veya sabaha karsi gelecekler ki, bunlari gören insanlarin karanlikta iyi seçememis, uyurgezer, içkili, uyku sersemi falan oldugunu da düsünmek zorunda kalacagiz. Acaba gördüler mi görmediler mi?

Delikanli gibi gündüz gözüyle gelsene kardesim, niye bizi birbirimize sokuyorsun?

Bir de uzay gemilerinin indikleri mekânlar.

illa ya köy yeridir, ya Arizona çölüdür ya bilmemne!

Insene New York'a, insene Taksim Meydani'na. Herkes bir kerede görsün, bu is bitsin.

Ayrica biz bu adamlara agiz tadiyla hava atamayacak miyiz?

Türkiye'ye gelip en ucubik yerleri çeken turistler, televizyon ekipleri vardir, sinir olursun, bunlar da daga tasa geliyor!

Efendim bizim Eyfel Kulemiz vaar, gökdelenlerimiz var, Hürriyet Heykeli, Ayasofya, koskoca medeniyet. Sen ne zannediyorsun? Gelirken haber ver gezdirelim.

Ha uzay gemisi sehre inemiyor, illa açik alan istiyor diyorsan, o da senin beceriksizligin. Biz helikopter diye bir sey icat ettik, istersen sana da satalim, her yere iniyor!

Ben anladim ya. Bunlar memur! Üç bes yer bellemisler, düzenli olarak gelip, oralarda durup, raporlarini yazip, veriyorlar.

Aliskanliktan, öyle gidiyor.

ISSIZ ADA

ISSIZ ADADA ÜÇ SEY

En geyik sorudur: Issiz adaya düsecek olsaniz, yaninizda götüreceginiz üç sey.

Bu soruya hep çok duygusal cevaplar verilir: "Esim, kitaplarim ve pipom", "Oyuncak ayim, makyaj malzemelerim ve battaniyem", "Kiz kardesim, banyo kesem ve tenis raketim" seklinde.

Bence soruyu anlamiyorlar.

Issiz adada otel veya tatil köyü yok.

"Issiz" derken sui kastediliyor: Asagi yukari üç bes gün içinde büyük ihtimalle susuzluktan veya vahsi hayvanlarin saldirisindan öleceksin.

O zaman "Ipek kefenim, elyazmasi Kurani Kerim ve arkadasimin hediyesi antika tabutu götürürdüm!"

falan demek lazim ki, o da saçma, çünkü ada issiz, gömecek kimse de yok.

Bir kere "Issiz adaya düsecek olsan yanina ne alirdin?" sorusunun içinde bir bilmece gizli. Yani issiz adaya düsmeden önce, yanina bir seyler alacak vaktin

var.

Benim cevabim sudur: Deniz motoru, su, kitalar arasi cep telefonu!

Amaç mümkün oldugu kadar çabuk, adadan kurtulmak degil mi kardesim? Rasyonel olalim lütfen.

Biliyorsunuz bütün issiz ada fikralarinda, önce adam issiz adaya düser, bir sene sonra sarisin kadin gelir, ya da sarisin kadin zaten adada bir erkegin gelisini beklemektedir.

Halbuki yazik Robinson Crusoe'ya!

Issiz adaya düsüyorsun, ve adadaki öteki canli, fikralardaki gibi bomba bir sarisin kadin degil, zebella gibi bir zenci!

Robinson tabii, mecburen "Cuma'cim, canim, gel sana Ingilizce ögreteyim" falan diye arkadas ayagina yatip, kendini kurtarmis. Yoksa bu tecrübe iyice çekilmez olabilirmis Robinson için!

KIMI YIYORUZ?

Son günlerde magazin eklerinin en kral sorusu: "Issiz bir adada aç kalsaniz arkadasinizi yer miydiniz?"

Bir kere bu sorunun cevabi baska bir sorudur: Arkadaslarimdan hangisini?!

Çünkü burada belli kriterler var. Kilo durumu, yas, cinsiyet, aramizdaki manevi iliskinin boyutu, onun bu ise ne kadar gönüllü oldugu gibi.

Bir de bazi tipler vardir, arkadaslik iliskisinde illa her seyin karsiligini ister, illa her sey sirayla olacak:

"Geçen sefer ben seni aldim evden, bu sefer sen beni al. Ben seni iki defa aradim, sen beni bir defa aradin. Son ögle yemegini ben ismarladim, bunu sen ismarla" gibi.

Ki, bu son verdigim örnek, issiz adada, birbirimizi yemek üzereyken benim isime gelmez! Yani bugün benim kolumu yiyelim, yarin seninkini yeriz, olmaz!

Bir tarafin, ötekine göre daha fedakâr, daha verici, daha alttan alici olmasi gerekir ki iliskiler yürüsün.

Benim dostluktan anladigim budur.

Ayrica, bu "Issiz adada kimi yerdiniz?" sorusunda da çok saçma bir durum var.

Issiz adalarda, daha dogrusu bütün adalarda, her taraf denizle çevrili oldugu için, balik olur.

E ben de, balik varken, niye kirmizi et yiyeyim, kolesterolümü niye bosu bosuna yükselteyim?

Di mi efenim?

FLÖRT VE MUHALLEBI

Geleneklerimize biraz sahip çikmaliyiz.

Gelenek dedigin, yillarin birikimiyle, tecrübesiyle ortaya çikmis aliskanliklardir ve çok isabetli olabilirler.

Mesela yillardir dalga geçip modern hayatin bir parçasi olarak görmedigimiz, flört etmeye yeni baslamis çiftlerin muhallebicide bulusmasi, aslinda son derece yerinde bir seçimdir.

Siz istediginiz kadar, dalga geçin, muhallebici, her açidan iliskinin gelecegini belirlemeye yönelik ideal bir mekândir.

Bir kere muhallebici, insanlarin birbirini tanimalari için tam kararinda bir vakit verir. Amerikan usulü

kahve içme çok kisadir, sohbet baslamadan bitebilir.

Ögle ve aksam yemekleriyse, eger isin olmayacagi belliyse iskence haline gelebilir. Yani salatanin sonuna dogru kafalarin denk olmadigi anlasildiysa, tatliya gelene kadar karsilikli bayagi bir kivranacaksiniz demektir.

Oysa bir su muhallebisi ismarlayip yeme vakti, tam karardir!

Eger isler iyi gidiyorsa, "Ya muhallebiden benim içim bayildi, birer de tavuk

pilâv yesek#mi" seklinde durum uzatilabilir arzuya göre.

Muhallebiciler, karsinizdaki insani tanimak için de test mekânlaridir. Karsi taraf sizinle ayni tatliyi mi istedi, uyumlu bir insandir. Siz su muhallebisi yerken o tutup sahanda yumurta mi ismarladi, o zaman olmaz bu is. O kadar Türk tatli-

sinin arasinda krem sokola yiyorsa, bilin ki azicik Bati özentisi. Hanimsa ve duble kaymakli ekmek kadayifi istediyse, iliskiye uzun vadeli bakmayin, 40'a varmadan 42 bedeni bulur simdiden söyleyelim.

Muhallebici ayni zamanda hesapli fiyatlariyla da basarisiz geçen flörtlerin erkek tarafina büyük bir yük olarak dönmesini de engeller.

Muhallebiciye genellikle gündüz ve aksam üstü saatleri gidildiginden, gelecegi olmayan flörtler zamaninda kesilip, hâlâ aksam programini kurtarmak için vakit de birakilmis olunur.

Flört kolay bir is degildir, bu konuda geleneksel muhallebicilerden yardim alalim.

EVLENDIK, MUTLU MUYUZ?

Bazi insanlar evlendiklerine çok sevinirler.

Sevinmekle de kalmazlar, gelin arabasinin arkasina yazarlar: Evlendik mutluyuz!

Bir kere çok siradan, herkes bunu yaziyor. Bir sey yaziyorsan bir amaci olmali. Mesela diger arabalara hava atma:

"Evleniyoruz, gelin dogal sarisin", "Evleniyoruz, dügün Çiragan'da" gibi ibareler daha etkili olabilir!

Veya illa ki duygular ifade edilecekse biraz samimi olunmasinda fayda görüyorum. "Evlendik mutluyuz", ne o öyle?

"Evlendik, tereddütler var, ama yas oldu otuz bes", "Evlendik, zira gelin hamile", "Evlendik, siz ne dersiniz?" yaz, bari nikâh masasina gidene kadarki sürede, akilli bir laf eden olur. Son anda kurtarirsin.

Belki ben çok ruhsuzum, ama yalniz olmadigimi biliyorum.

ÇOCUKLAR

KARMA ASI

Çocuklugumuzda karma asi iskencesi neydi Allah askina?

Aslinda karma asi günleri bir sölen havasinda baslar "Olley karma asi varmis, ikinci dersten sonra eve gidilecek, yarin tatil!" diye bayram yapilir sinifta önce.

Fakat yavas yavas aci gerçek ortaya çikmaya baslar.

Bir kere siraya girersin, en büyük stres budur.

Normalde asidan korkmak aklina gelmez, sira ilerledikçe öndeki arkadasin aglamaya baslar, bir kisim uyaniklar siradan ayrilip kollarini ovusturmaya baslarlar ki, onlarin asisi yapildi bitti zannedilsin.

Seni de alir bir düsünce. "Bunlar bu kadar ugrastigina göre bende mi bir salaklik var, acaba ben de kaçmaya yeltensem mi?" dersin!

Asi yapilir, biter, ve aci baslar. O kol artik senin kolun degildir! Hareket ettikçe acir. Eve gideceksin, tatil var, bir elde çanta, bir elde beslenme sepeti, hangisini sakat kolla tasiyacaksin?

Evde keyfin olmaz.

Karma asi, yaz tatiline gidip ilk gün ayagini kirmaya benzer! Tembelligin tadi çikmaz, sen iyilestiginde de normal hayata dönülmüs olur.

Bugün hâlâ bu asinin insani hangi hastaliklara karsi korudugunu ögrenmis degilim. Karma oldugunu yani birkaç hastalikla ilgili oldugunu da sonradan anladik. Biz o yillarda "karma" diye berbat bir hastalik oldugunu zannederdik!

"Karma asisi", "Hindistan'da karma salgininda 70 kisi öldü" gibi mesela. Yani karma oluyorsun, her tarafin günlerce aciyor ve agriyor, bari asisini ol, bir kolla kurtul, gibilerinden!

SÜRPRIZ YUMURTA

Çocuklugumun en büyük hayal kirikligi sürpriz yumurtaydi!

Zannediyorum simdi de çocuklar ayni seyi yasiyorlardir.

Çocuga "sürpriz" demeyeceksin!

Çocugun hayati evde geçiyor ve tek dayanagi hayal gücü. Sen sürpriz deyince, o zannediyor ki, bütün arkadaslarla atlayip uzay mekigiyle Disneyland'a gidilecek, orada çikolatadan yapilmis bir otelde kalinacak, Harry Potter da bunun rehberligini yapacak.

Çika çika "sürpriz" diye gofret çikarsa çocuk boynunu büker.

Bir de zorlarlar "Hadi çocugum, tesekkür et" diye. Ne tesekkür edecek? O, o gofretin otel hâline gidip kalacagini zannediyor!

Sürpriz yumurta da böyleydi. Içinden peri çikacagini zannedip plastik kamyon bulunca yikilirdin.

Sonra büyüdük ve yemeklerle ilgili benzer hayal kirikliklari basladi. Mesela "Sefin Salatasi". Sürpriz yumurtaya çok benzer. Insan ilk defasinda kendi kendine düsünür: "Vay be, yani sefin kendi salatasi, adam bütün gün yemeklerin içinde ve bu-

nu yiyor. Kimbilir kendi yemek için ne kadar müthis bir sey yapmistir" diye ve genellikle mutfakta ne varsa dogranip marulla karistirilmasi islemine Sefin Salatasi denir!

ÇOCUKLU AILELER

Çocuklarin kesinlikle ait olmadigi yerler vardir hayatta.

Birincisi dügünlerdir.

Dügünler, tabiat itibariyle ev oturmasi degil, herkesin sik giyinip, içki içtigi, dans ettigi gayet eriskin ortamlardir.

Ama nedense kimisi dügüne çocuk getirmekte israr eder. Aslinda genellikle tüm arkadas, komsu ve akrabalarin da ayni dügünde olma durumu, çocugu birakacak yer bulamamis olma ihtimalini güçlendirir.

Belki de sebep budur.

Çocuklara, ne kadar küçük olurlarsa olsunlar, dügünde göze batmasinlar diye herhalde, büyük kiyafetleri giydirilir!

Kizlara uzun fistolu mistolu rüküs tuvaletler, topuzlar; oglanlara minik takim elbiseler, minik kravatlar, papyonlar. Hani olur da çocuk olduklari fark edilmez, herkes onlari eriskin küçük insanlar zanneder diye herhalde!

Ama hiçbir zaman ise yaramaz, çünkü çocuklarin sabit bir yerde oturma üst siniri on on bes dakikadir!

En sakin çocuk bile nikâhin kiyilmasinin sonuna kadar bekler ve ondan sonra hemen ortaliga çikip ilk is olarak kendine yasit bulur.

Çocuklarin böyle bir özelligi vardir, bir tür hemsehrilik gibi, birbirlerini bir labirentte bile 30 saniye içinde bulurlar!

Ayrica amaç, büyükler gibi tanismak, birbirini tanimak, sohbet etmek falan olmadigi için, bir araya gelir gelmez esas amaci uygulamaya geçerler: Oyun oynayarak dügünün havasini bozmak.

Hemen "saklambaç", "kovalamaç", "yakalamaç", "gelinligin kuyruguna takilmaç", "garsonlari delirtmeç"

gibi oyunlar baslar!

Dügünün son dakikalarinda da, genellikle uykusuzlugun verdigi huysuzlukla kavga edip, koro halinde uluyarak aglayip finali yaparlar!

Çocuklar sirindir mirindir, ama bazi ortamlan mahvederler.

ERGEN ÇOCUK PROBLEMI

Bazi psikolojik sabir ve tahammül durumlari, hep birtakim salgilara baglanir.

Mesela anne adayi kadinlarin aniden çok mutlu, neseli, umursamaz olmalari gibi.

Çünkü olmazsan bittin!

Karninda basket topu, cilt bozulmus, ayrica hayat en az önümüzdeki 20-25 yil,

hiçbir zaman eskisi kadar hafif, sorumsuz ve rahat olmayacak! Bu durumda doganin, senin kafayi yememen için bir sey bulmasi lazim. Basiyor hormonlari, ruh sagligini da, çocugu da kurtariyor.

Bence bu fenomen sadece o dönemde yasanmiyor. Üstelik annelerle de sinirli degil.

Eger evde bir ergen çocuk varsa, o evde yasayan herkese, doga, akil almaz bir sabir ve tevekkül veriyor!

Çünkü o zamana kadar gülen, oynayan, otur deyince oturan, problemsiz, sana hayran çocuk, ergenlik dönemine girince aniden gidiyor ve yerine bir deli geliyor!

Üstelik orijinal bir deli de degil, bildigin deli.

Deli dedigin ne yapar? Garip garip giyinir, ona buna gerekli gereksiz bagirir, aglar, kendini odaya kapatir, bütün gün gözünü dikip bosluga bakar.

Ergen bir çocugun deliden hiçbir eksigi yoktur, fazlasi vardir!

Deli en azindan haddini bilir.

Delilerle ilgili en çok sevdigim özellik de budur. Seninle kisisel tartismalara girmez, zorla bulasmazsan kendi kendine delirir.

Oysa ergen, sadece sizofreni, depresyon, hatta manik depresyon özellikleriyle yetinmez, sana da saldirir.

Anneyi babayi asagilar, evi asagilar, arabayi asagilar, televizyonda seyredilen programi asagilar. Kavgasini çikarir, ortaligin tadini kaçirir, sonra gider yine hücresinde açar müzigi, bosluga bakmaya devam eder.

Bu sebeptendir ki, ergen çocuk sahibi aile üyelerine Allah'in bir hikmet , salgilarla ilgili olabilir, böyle bir sakinlik, bir sabir gelir.

Yoksa ergen çocugu kimse çekmez.

OKUMA BAYRAMLARI, MEZUNIYETLER

Egitim süresince her basamakta insan kutlamalar yapar.

Mesela okuma bayrami vardir degil mi?

Ilkokul birinci sinifin sonunda, artik okuma yazmayi ögrendin diye, güya sana eglence düzenlerler.

Palavra, yine bir sürü angarya yüklenir zavalli çoluga çocuga!

Mesela siir ezberlersin mecburen. Sonra ront yaparsin. Rontlari bilir misiniz? Kizlar erkekler konulu kiyafetler giyer, mesela bahriyeli, Osmanli falan gibi ve duruma uygun sarkilar söyleyip, ögretmenin hayal gücünün ürünü olan, içler acisi koreografilerle dans ederler!

Çogu çocuk için arkadaslarinin gözünde madara olmaktir ve igrenç bir seydir. Gerçekten.

Bu kadar zahmetin sonunda da ödül olarak bir tane kiyti-rik kirmizi kurdele takarlar sana! Bütün sene deftere birer sayfa harf yap, egri çizgi, dogru çizgi, bilmemne, fislerle ugras, ondan sonra yetmiyormus gibi bir de bahriyeli kiyafetiyle, "Gel dans edelim bom traylalom" diye kepaze ol, sonra al sana kirmizi kurdele!

Insan bir cep telefonu verir, ne bileyim bir bilgisayar oyunu verir, hadi bir çikolata verir, agzi tatlansin çocugun.

Ayni sey lise mezuniyetinde de vardir.

Mezuniyet töreninde cübbe ve kep giymeye hak kazanirsin.

Ay ne güzel! Ben de yillarca kimya elementleriyle, trigonometriyle, Divan edebiyatiyla falan bunun için ugrastim! Kimseye yakismayan tas gibi kepi giyeyim, üzerine de bir cübbe, aman ne güzel, hep isterdim de bak, bugüne kismetmis!

Bence lise mezuniyetinde de arzuya göre saçi farkli renklere boyatma, kazitma, küpe takma, piercing, dövme gibi görünüs degisiklikleri olmali ki, çocuga bir ödül, ne zamandir istedigi bir sey verilmis olsun.

Bu egitimle ilgili törenler kanimca yanlistir, eglence ve kutlama biçimleri

tamamen degismelidir.

NINNILER

Çocuk ninnilerini kim yazmissa, kendisiyle tanismak istiyorum.

Anonim diye bir adammis bu, birçok eseri var, galiba artik yasamiyor!

Ve fakat, bence en basarisiz çalismasi, dandini dandini das-tana diye baslayan ninnidir.

Ninninin amaci nedir? Çocugu uyutmak, bir nevi müzikli masal anlatmak.

Dandini dastana diye isimlendirebilecegimiz ninnide ne olur?

Bostana danalar girer! Lahanalara yönelirler. O esnada bostanci bunlari fark eder, kovmaya hazirlanir ve ninni biter. Dandini dandini dastana!

Ben çocuk olsam sabaha kadar uyumam!

Bostanci danalara saldirdi mi? Lahanalarin kaçta kaçi kurtarildi? Danalar çok dayak yedi mi? Bir direniste bulundular mi? Hikâye nasil bitti?

Bu sorularin hiçbiri, ninnide cevaplanmiyor!

Yani çocugu oturt, Yildiz Savaslari'ni seyrettir, düsmanla yapilan isin savasinin orta yerinde, zurnanin zirt dedigi yerde, kapat televizyonu, çocugu uyumaya gönder, ayni sey!

Onun için bu ninni asla basarili olamamistir. Çocuk asla uyumadigi gibi, uluya uluya aglamaya devam eder.

Zannediyorum, Anonim Bey ninniyi bitirmeden öldügü için, bu yarim kalmis bir eseridir! Bence ninni, bostanci ve danalarin el sikisip küçük bir miktar lahana karsiliginda anlasarak, sevgi seli içinde dost oldugu bir finalle bitmeli ve çocuklar artik daha rahat uyumalidir!

MASALLAR

Kimse okumuyor, kitap okunmuyor, herkes sikâyet ediyor.

Sebep çok basit. Çocuklara ilk okuma merakini asilamak için yazilmis kitaplara, yani masallara göz atalim.

Masala kilim.

Pamuk Prenses nedir mesela?

Anne ölüyor, dakika bir gol bir!

Üvey anne manyak, "En güzel benim" diye, kizi bir cadi araciligiyla zehirletiyor! Külkedisi'nde sadece anne kötü degil, ablalar da ruh hastasi!

Yapilan iskencenin, asagilamanin haddi hesabi yok.

Üstelik sonuç olarak bahtsiz kizin buldugu prens de biraz tuhaf, kafayi ayaklarla bozmus! Bütün kadinlara ayakkabi denettiriyor.

Uyuyan Güzel'de yine kurban bir genç kiz! Bu sefer ilaçla uyutuluyor!

Hepsi birer korku filmi.

Yani bir tane mutlu masal ailesi yok mudur? Anne, baba, çoluk çocuk piknige gitsinler, kelebek avlasinlar mesela.

Ne ki amaç? Çocuklari hayatin zor ve aci yanlarina da alistirmak mi?

Kardesim belki çocugun hayati güllük gülistanlik geçecek!

Hadi güllük gülistanlik geçmesin diyelim. Sinifta kalabilir, fakirlik çekebilir, sevgilisi terk edebilir, ama büyük ihtimalle kendisini elmayla zehirletecek bir üvey annesi olmayacak! Hayattaki en büyük problemi o küçükken okudugu masallarin psikolojik travmasindan kurtulmak falan olabilir!

Bu arada genellikle bu masallar da çocuga uyumadan önce okunur. Sikiyorsa kendin yap, "Söyle bir Omen seyredeyim, sonra misil misil uyurum!"

Derdiniz ne? Ondan sonra insanlar yeteri kadar okumuyor diyorlar. Tabi okumaz, üvey anneler, cadilar, bilmenineler, pistirdiniz insanlari, kitap görünce kaçiyorlar.

ÇOCUKLAR

Hirsizliga karsi alarm, yangin alarmi, hatta deprem alarmi...

Halbuki ben en sik görülen kazalar için bir önlem alindigini zannetmiyorum.

Su sahneyi hepiniz bilirsiniz: Çocuklu aile olarak misafirlige gidilir. O ev de çocukluysa, anne babalar rahat etsinler diye, ilk önlem olarak, yeme içme bittiginde, çocuklar oynasin-lar diye arka odaya gönderilirler.

Simdi bu hareket, patlamaya hazir bir bombanin pimini çekmek gibi bir seydir!

Çocugu gözünün önünden ayirmayacaksin. Çocuk potansiyel kaza mimaridir!

Çocugun tek basina sesi çikmiyorsa korkun, birkaç çocugun sesi çikmiyorsa panikleyebilirsiniz!

Birkaç çocuk, eger hemen kaynastilarsa, ki genellikle öyle olur, asla sizin tahmin ettiginiz masum seyleri yapmazlar.

Özellikle anneler bu konuda çok iyimserdirler çünkü. "Hadi bakalim oynayin uslu uslu" dedikten sonra seçenekleri sayarlar: "Yapboz yapin, birbirinize bilmeceler sorun, legolarla ev yapin, hadi bakalim."

Bir araya gelmis birkaç çocuk bunlarin hiçbirini yapmaz. Bunlari büyükler yapar.

Anne daha odadan çikar çikmaz çocuklardan biri mesela söyle diyecektir: "Aklima süper bir fikir geldi, masadan kanepeye tramplenle atlamacilik oynayalim."

Çocuklarin uydurdugu oyunlar, kulaga sanki bu saçmasa-pan aktivitelerden bir ticari kâr elde edilecekmis, bunlar birer geleneksel is koluymus gibi gelir. Hayvancilik, aricilik gibi, "Masadan kanepeye tramplenle atlamacilik," "Çatal biçaklarla savasçilik", "Masanin etrafinda kusana kadar dönmecilik".

Aralarindan birisi böyle saçma ve tehlikeli bir sey teklif edince ötekiler hemen "Evet, süpeeer hadi"

derler ve baslanir. Çünkü çocuklar terörist grup gibidirler. Kimsenin ismi cismi, yakinlik derecesi, arkadasligin eski mi yeni mi oldugu, sohbet, falan önemli degildir. Hedeflenen amaç için çalisilir ve eylem gerçeklestirilir!

Ve elbette kaza geliyorum demez. Misafirlik genellikle maddi zayiat, kirip dökme, hafif yaralanma, birbirini suçlayarak uluya uluya aglamayla sona erer ve anne babalar asla ders almaz!

ÇOCUK BESLENMESI

Hep söylüyorum, çocukluk, insani hayatin zorluklarina hazirlayan bir dönemdir ve çocuklugu özlemek için de hiçbir sebep yoktur.

Yani bu yaslari hafif hasarla atlattiysan bir daha sana hiçbir sey olmaz. Bir tür askerlik veya daha da iyisi çile dönemleri diyebiliriz bu yillara.

Bebeklikteki pohpohlanma ve simarikliktan eser yoktur, biraz büyüdügünde yasadigin özgürlük ve eglence de henüz baslamadigi için, hayatin berbattir.

Bu özellikleri'mesela beslenme konusunda da görebiliriz.

Bebeklikte yedigin bisküviler, meyveli pudingler, çikolata-

li muhallebiler ve binbir çesit süt tatlisi türündeki yiyeceklerden çocukluga geçiste eser kalmaz.

Üstelik eriskin yasta yapabilecegin çikolata, kahve, ocakba-si, çigköfte, meze gibi simarikliklardan da bu yaslarda eser yoktur.

Çocukken nedense anne babalar kendi yemeyecekleri seyleri size yedirmeye ugrasirlar.

Içinde, beyin, karaciger olan köfteler, ezilmis ispanak yemekleri, kereviz, pirasa, tatsiz tuzsuz sebze çorbalari.

Ve o anne babalar sanki sebebini bulmak çok zormus gibi hep ayni seyden sikâyet ederler: "Ay bebekken ne bogazliydi bu, biraz büyüdü nasil zor yemek yiyor." Ya, neden acaba?

Koy önüne muzlu muhallebi yine yer, sen kiymali kabak yemegini püre yapip çocugun bogazina tikmakta israr edersen, üç yasindaki ilk anoreksi vakasini da görebilirsin, sasirma!

Lütfen çocuk beslenmesine, en az kendi beslenmemiz kadar özen gösterelim,

ama damak tadi açisindan.

BURAK NE YAPIYOR?

Simdi, daha ziyade, çocuklar degil anne babalarin dedikodusunu yapmak istiyorum.

Tamam, anladik, çok kutsal bir durumunuz var. Askinizin meyvesi falan, ve elbette sizin çocugunuz hem çok güzel, hem süper sirin hem de üstün zekâli.

Fakat sonuçta çocuk.

Anne babalar çocuklariyla ilgili birkaç konuda çok hassastirlar. Bir kere çocugu olan arkadasin varsa, illa her konusmada çocugu soracaksin.

"Burak n'apiyor? Allah askina söyle, Burak n'apiyor?"

Ya Burak ne yapacak?

Burak üç yasinda!

Yiyor, altini kirletiyor, uyuyor ve oynuyor, genel olarak bu.

Ne diyecek anne baba cevap olarak?

"Ay iyi, çok seker, valla kosturup duruyor". "Ay çok büyüdü, kocaman oldu ablasi, gel gör bir gün, hatta sana birakalim, oynarsin" (Tabii, deliyim çünkü) veya, "Ay hastalandi geçen hafta, atesi çikti," falan.

Ki bunlarin hiçbiri de Burak'a özel durumlar degildir. O esnada dünya üzerinde 2 yil 11 aylik bütün çocuklar asagi yukari ayni seyi yasamaktadirlar.

"Burak ne yapiyor?"

Sevgilisinden ayrildi, bunalima girdi, artik Bodrum'da yasiyor! Isten atildi! Kansere çare buldu! Etiler'de süper ev aldi! Yogaya basladi!

Ne yapacak Burak? Üç yasinda herif! Nasil enteresan bir hikâyesi olabilir ki çocugun?

Yine de anne babalar bir seyler bulup saatlerce esir alirlar, anlatirlar, o da ayri

mesele.

KONUSANI TAHTAYA YAZARIM

Ne sinirdi ilkokulda degil mi? Konusmak yasak, konusanlari da tahtaya yazarlar.

Simdi, güya egitim insani gelecege hazirlayan bir sey, ama bu konusanlarin ceza almasi insani hangi meslege hazirliyor merak içindeyim!

Çünkü benim bildigim kadariyla size sustugunuz için para ödenen bir meslek yok. En azindan benimki öyle degil.

Mim sanatçisi olmadiginiz sürece, "Okulda sus dedilerdi, ben de bütün gün susup otururum, gelsin basari, gelsin söhret" gibi bir yanilgiya düsmemek lazim.

Hatta aslinda tam tersi dogrudur diyebiliriz.

Konusup tahtaya yazilan arkadaslar, sizlerden biriyim ve sizi anliyorum! Hiç endise etmeyiniz. Siz nasil olsa bir baltaya sap olacaksiniz. Bu hayatta bir kere bile tahtaya yazilmamis arkadas ise yasami boyunca itilip kakilacak ve büyük ihtimalle 40 yasinda hâlâ anne babasiyla oturuyor olacak! Yalniz tah-

taya yazandan korkacaksin, onunla iyi geçinin, ne olur ne olmaz!

Aslinda olay çok nettir.

Tahtaya yazdigimiz isimler, simdiden bir söhret kazandilar, buyrun. Bütün sinif onlari tanidi! Aysegül, Mehmet, Ser-kan. Simdiden isim yaptilar, su veya bu sekilde! Digerleri ise "digerleri" olarak kalacak.

Ayrica, o konusanlar, demek ki söyleyecekleri bir sey var da konusuyorlar. Ne kadar bos olursa olsun, en kötü ihtimalle, arkadasina "Benim çilekli silgim var, bak, senin var mi?" falan bile diyor olsa, demek ki o ileride sosyal bir insan olacak, en azindan.

Sessiz arkadaslar, sizlere de tesekkür ediyoruz, belli bir sey ki mesela gazeteci olmayacaksiniz. Avukat, doktor, mümkün degil. Sahne sanatçisi, yönetmen, oyuncu, sarkici, televizyoncu asla. Yani kendinizi bilgisayara vermediginiz sürece zengin olma ihtimaliniz yok!

ÜSTÜN ÇOCUKLAR

Her anne baba kendi çocugunun çok üstün özellikleri oldugunu düsünür.

Özellikle son yillarda, özel okullarla da falan is aldi yürüdü: "Benim oglum satranç sampiyonu, kizim dikis dersi birincisi, benim çocugum tarihten hep 10 alir, tiyatroda basroller hep bizimkine, sinif besincisi, voleybol takiminda, resmini okul sergisine aldilar..."

Herkesin çocugu muhakkak özel bir konuda ender rastlanan bir basari göstermistir! Hiçbir sey olmasa dostluk kulübü üyesi, temizlik kolu baskani falandir.

E okullarda bu kadar aktivite olursa, çocuk elbette bir seyde dikis tutturacak!

Yani 30 kisilik sinif için 25 adet sosyal kulüp açarsan, çocuk muhakkak, istese de istemese de bir seylerin baskani mas-kani olmak zorunda, kadro fazlasi var çünkü.

Geri kalan bes kisi de hiçbir aktivite veya derste sivrilme-diyse, anne babalar zaten "E çok ilginç ve özel bir çocuk, arkadaslarindan farkli kendi dünyasinda, herhalde sanatçi olacak" diye bir teselli içine girecekler, kaçari yok.

Yani çocugun "bundan adam olmayacak" etiketini kazanma ve sonrasinda sürpriz yapma sansi simdiki zamanlarda hiç kalmamistir diyebiliriz!

Bu ilk bakista iyi bir sey gibi görünse de gelecek yillarda, çocuk "dogayi koruyanlar kolu" baskan yardimciligindan ayrilip, gerçek hayata girdigi zaman hayal kirikligi olabilir.

Yani gerçekten ender bulunan yeteneklerden degilse, anne babalarin "Ayy, bu küçükken ne kadar parlak bir çocuktu, "Yaslilari karsidan karsiya geçirelim kolu baskaniydi", "Bir liderdi. Bak üniversiteyi bile bitirmedi, ola ola özel bir sirkette satis elemani oldu. Ne hata yaptik? Belki de üstün çocuklar için hazirlanmis özel bir egitim almaliydi" yorumu kesin!

Yani simdiki çocuklarin bazilari için, 20-25 yaslarinda bir hayal kirikliginin getirecegi depresyon yüksek ihtimal maalesef.

Tabii sözüm özel yetenekler, dahiler için geçerli degil.

MY NAME IS...

Dil ögrenmek öyle kolay bir is degildir.

Neler çekersin, özellikle de küçükken.

Yabanci dille egitim yapan kolejlerin, Anadolu liselerinin ilk yilinda, daha ilk günden itibaren Ingilizce konusma mecburiyeti gelir. Türkçe konusmak yasaktir, yabanci dili çabuk ögren diye. Peki bu yasak gerçek hayata nasil geçecektir?

Tut ki on iki yasindasin, Ingilizcede sifir kilometresin. Türkçe yasak.

Yaninda da tanimadigin bir arkadasin oturuyor. Ilk gün "Hello, my name is bilmemne"yi ögrenmissin.

"Hadi, every-body, birbirinizle tanisin" dendi, ki öyle denir. Birbirine dönüp böyle salak salak el sikisirsin:

"Hello my name is Gülse."

"Hello my name is Ayse."

Eee? Bu arkadaslik nereye gidebilir?!

Tanisma asamasini böylece atlattik tamam, kaynasma asamasinda ne yapacagiz? Yarini bekleyip söyle bir sohbet mi açacagiz: "Ayse, this is a pencil!"

Bu mu sohbet? Yanindaki "Ulan amma mega salagin yanina düstük daha ilk günden" demez mi?

"Yaa, this is a table" diye cevap mi verecek?

Subat tatiline kadar söyleyeceklerimiz hep simdiki zamanda mi geçmek zorunda?

Ingilizce fiil çekmeyi ögrenmedik diye geçmise ve gelecege ait bir seyler anlatamayacak miyiz?

Saçma bir yasaktir, ayrica da tekrar ediyorum, yabanci dil ögrenmek bunlara ragmen zordur.

GÜZELLIK, SAGLIK

JAPONLAR NIYE YASLANMAZ?

Biliyorsunuz anti aging, yani yaslanmama, hep genç kalma olayi, aldi yürüdü.

Zeytinyag yiye yiye bir hâl oluyoruz, umarim bir ise yarar.

Fakat sayin tip otoriteleri, buradan size bir soru yöneltmek istiyorum: Hayat boyu tereyag yemeyince ömrüm alti ay falan uzaya-caksa ben yokum! Bana bes yillik garanti veriyorsan, iskender, irmik helvasi ve tereyagli pilavdan vazgeçecegim. Mirin kirin ediyorsan, simdiden söyle, bu ise hiç girmeyeyim, adam gibi hayatimi yasayayim.

Evet. Biliyorsunuz Japonlar uzun yasiyor. Hatta hani 125 yasinda ikiz nineler var meshur, onlar da Japon.

Tip diyor ki, efendim bunlar balik yiyor, pirinç yiyor, ondan yaslanmiyor falan.

Aslinda neden uzun yasadiklarinin cevabi çok basit ve yine ben buldum!

Biliyorsunuz Japonlar bizim gibi degil. Bir kere minik insanlar, elleri ayaklari küçücük, boylari kisa.

Dolayisiyla mesela 300 metrelik bir mesafeyi bir Japonla bir Türkün ayni anda yürüdügünü düsünün. Bir Türk dünyaya bedeldir o ayri, konumuz disi, onu söylemiyorum, ama böyle bir durumda minik adimlariyla Japon, Türkten birkaç dakika sonra hedefe varacaktir.

Biliyorsunuz Japonlarda çay seremonisi diye bir sey vardir. Üç Japon kadini geçiyor tepsinin etrafina, kimonolarla falan, biri çay yapragini koyuyor, öteki yapiyor, öteki servis ediyor, selam veriyorlar falan, saatlerce.

Biz ne yapiyoruz? "Oglum 2 tavsan kani," çocuk tak getiriyor koyuyor.

Bütün bu mantigi hayata yayin!

Evet, Japonlarin her sey için daha çok vakte ihtiyaçlari var. Dogada her sey böyle adil ve orantili.

Japon bahçelerini duymussunuzdur. El kadar bir kum havuzu, iki üç çali, adam elli altmis yil orayla ugrasir. Gelenek böyle.

E simdi Japonun ömrü senin kadar olsa, her Japon bahçenin yarisina gelmeden ölür. 110-125 yil yasayacak ki islerini halletsin. Buna zaten en bastan Japonca ögrenmenin ne kadar zor oldugunu da ekleyin!

Bu anti aging tespitimi de yine bilim dünyasiyla bedava paylasiyorum, maksat insanliga hizmet.

KELLIGIN DAYANILMAZ CAZIBESI!

Kellik, erkekler için elbette biraz cazibenin yitirilmesi demek.

Üstelik tam olarak da çaresi bulunmus degil.

Bu yüzden kel erkekler için "Hormonlari çok fazla, yani çok erkekler, bu yüzden saçlari dökülüyor" gibi, artik bilmem dogru mu yalan mi, birtakim laflar ortaya atilmistir.

Yalniz hemen eklemem lazim, bu bilgi kel erkekler için çok önemli olabilir, ama kadinlari pek etkilemiyor!

Yani "Bunu on yil daha yazalim, söyleyelim, bak bakalim kel erkekler kadinlarin gözünde saçli erkeklerden daha seksi ve cazip oluyor mu, olmuyor mu", gibi bir iddiaya girismeyin. Olmayacak!

Bu tür laflar tesellidir arkadaslar. Kisa boylu kadinlar için de hiç yaslanmaz derler. Hayir efendim, yaslanirlar. Ama yüzölçümüne vurdugunuzda daha az bir bölge yaslanir tabii, onu kast ediyorsaniz baska!

Sasilik seksidir; büyük burun, güçlü kisilik göstergesidir. Hayir efendim, bunlarin hiçbirini, asla yemedim!

Sizi de kellik konusunda kendinizi bilmeye ve gerçekleri görmeye davet ediyorum.

EKRAN GÜZELLERI

Ünlü ve güzel kadinlar bütün dünyayi yakindan ilgilendirir.

Ne giymisler, ne çikarmislar, vücut ölçüleri kaçmis, ne yiyorlarmis, herkes pek meraklidir.

Zaman zaman da, bu kadinlarla ilgili, güzelliklerini kaybetmeye basladiklari yönünde birtakim haberler çikar.

Siradan insanlarin hayatina bir nebze olsun mana katma amaciyla yapilan bu haberlerde, o ünlü güzel kadin ya sisman-lamistir, ya kirismistir, ya da "aman makyajsiz hali ne kadar çirkin" dir.

Claudia Schiffer kiristi, Naomi kilo aldi gibi bu haberlerde, bir de bu muhtesem kadinlarin tesadüfen uykusuz bir günlerinde, makyajsiz, kiliksiz, alisveris merkezinden çikarken ters açidan çekilmis fotograflari kullanilir.

Normal, ev kadinlari falan da bayilirlar bu fotograflari birbirlerine göstermeye. "Bak Naomi'ye, bingil bingil olmus, ya, e yas tabiii, bir de çocuk dogursun görürüm ben onu. Ben de Alican'dan önce inceciktim, ayni böyle" falan seklinde.

Tabii sen Alican'dan önce Naomi'ydin, biz farkinda degildik!

Bir de ayni kadinlarin ünlüyü gerçek hayatta görüp begenmeme sohbetleri vardir. "Ben onu sokakta gördüm, hiç güzel degil, nasil çirkin nasil çirkin. Televizyonda tül perdenin arkasindan çekiyorlarmis böyle"

gibi sohbetleri duymussunuzdur.

Bir de dönem dönem selülit tartismalari bas gösterir bu muhabbetlerde. "Ay o güzel mi ayol? Her tarafi selülit, resmini çekmisler gazetede gördüm" falan diye anlatir bazi kadinlar. Kardesim, kendin 95 kilosun 1.45 boya! Biyiklarin da kocandan daha gür! Ne selüliti? Selilüt senin hayatta basina gelen en güzel sey olabilir!

Hep birlikte itiraf edelim ve bagrimiza tas basalim, resimlerde, televizyonda falan güzel görünen kadinlar çogunlukla gerçekten güzeldir, nokta!

SOSYAL ILISKILER

OTLAKÇI KÜLTÜRÜ

Sigaranin kendisi yeterince kötü bir aliskanlik degilmis gibi, tiryakilerde bir de birbirinden .otlanma aliskanligi vardir!

O ne tür bir bagimliliksa, sokakta, kafede, hiç tanimadiginiz insanlar bile bazen, "Pardon tek sigaraniz var mi?" gibi lüzumsuz samimi isteklerde bulunurlar.

Sigara otlanmak çok tuhaf bir sosyal davranistir!

Kimse kimseye "Bak cüzdanindan para aldim, tamam mi? Parfümünü kullaniyorum, fist fist fist, mersi!

Paltonu giyip gittim, hadi bye bye" gibi laubali "aliverip gidivermeler" yapmaz! Ama sigara sanki bütün toplumun malidir.

Ortada duruyorsa birisinindir ama ayni zamanda herkesindir. Otlakçi izin almaz, sadece küstahça bilgilendirir: "Aldim bir tane" seklinde.

Sigaranin yan etkilerinden biri anlasiliyor ki yüzsüzlüktür!

BURÇ SOHBETLERI

Olur da yolda rastlarsiniz, sohbet açilir falan, lütfen benimle astroloji sohbetine girmeyin, rica ediyorum!

Isin gücün ortasinda, veya önemli bir sohbette, durduk yerde baslar bu isin meraklisi:

-Sen Yengeç misin?

-(Hayir insanim!) Hayir, Balik burcuyum.

Bilirkisi susmaz:

-Tamam iste, Balik. Nasil, ayni. Su grubu. Benim ablam da Balik...

Ondan sonra isin yoksa yarim saat dinle!

O ablasini anlatir, öteki "Benim bir arkadasimin kardesi de Balik, o da böyle çift kisilikli" diye devam eder, oradan Oglak'lara siçranir, oradan Basak'lara... Herkes kendini anlatir, kendini birbirine anlattirir, Ikizler, Boga derken bir sessizlik olur....

Sen tam "Hah" dersin, konuya dönüyoruz. Derkeeeen...

Pat:

-Peki yükselenin ne?

Allahim, bir yarim saat daha!

Astroloji kadar gerzekçe bir sey var mi? (Astrologlar bana e-mail yollamayin, okumam.) Yani ayni 20 gün içinde dogmus bütün dünyalilarin, hayalperest ve sanatçi ruhlu olma ihtimali ne?

Hadi onu birak, gazetelerin burç köselerine bakarsak, mesela dünyadaki 24 Subat -20 Mart arasi dogmus bütün insanlar o gün, "Aksama dogru karsi cinsten biriyle ani bir yakinlasma içine" nasil girebilirler?!

Yani dünyadaki milyonlarca insan ayni gün ayni saatlerde nasil fingirdeyebilir?!

PARA PUL

LÜKSÜN BEDELI

Ucuzluklari takip eder misiniz, bilmiyorum.

Ben kaziklanmaktan nefret ederim.

Aslinda kaziklanacaginizi önceden hissedip önlem almanin yollari vardir.

Mesela satis elemani, kravat olsun, peynir olsun, musamba olsun, ayakkabi olsun, satacagi üç boyutlu objeyi, sag eli arkada, sol eli önde ve ikisi de objenin altinda kalarak sunuyorsa bittiniz! Kaziklanacaksiniz demektir.

Hele parmaklarini zarifçe ve kesik kesik hareketlerle oynatarak malin özelliklerini anlatiyorsa, arkaniza bakmadan kaçin.

Ucuzluklarda malin özelligi anlatilmaz. Gömlek dokuz milyon bes yüz, pantolon on iki milyon bes yüz falan yazar.

"Eskitilmis Çin ipeginden, el dikisli, sedef dügmeli, mintan yaka, duble mansetli gömlek" falan diyorsa, gerisini dinleme, hemen uza! Fazla bilgi veriliyorsa, süpheleneceksin.

Ayni sey restoranlar için de geçerlidir. Hesapli yerlerde,

mönü, net ve kisadir: Sahanda yumurta su kadar, sehriye çorbasi bu kadar.

Fazla teferruat, yemegin geldigi ülke, hazirlanis sekli, rüh durumu, karakter özellikleri anlatiliyorsa, bir kola içip kaçin! "Morel mantariyla tatlandirilmis, dereotu püresinde bekletilmis, kiyilmis bebek domates yataginda körpe piliç gögsü", restoran dilinde, "Domatesli tavuk yiyeceksin, ama istersen ayni paraya tavuk çiftligi de kurabilirsin" demektir!

Bu kiyagimi da unutmayin!

BORSA, YATIRIM

Borsacilar, yatirim uzmanlari, benim sinirime dokunuyor!

Bogalar, ayilar gibi garip garip terimler, kisaltmalar, ADEL, BOLUC, CEMTS falan... Illa bunlari ezberleyeceksin. Ezberlemekle kalmayip görünce hemen taniman lazim, çünkü televizyonun altindan hizli hizli geçiyor! "Borsadan para kazana-caksan bunlari çözmek zorundasin" demeye getiriyorlar. Amaç

senin gözün korksun, parani bunlar alsin yatirsin, sen islerine karisma, bu.

Kendi dilsiz alfabelerini bile yaratmislar, hareketlerle anlasiyorlar, sirf baskasi çözemesin diye.

Her meslek böyledir. Disaridan adamlar, olayi anlamasin da islerini tek baslarina beceremesinler, bunlar para kazansin diye mesleki terimler, garip garip laflar bulmuslardir. Avukatlik, doktorluk, mimarlik hepsi.

"Rizale-i süyu davasi, antidot, kontrendikasyon, nis, yigma plan" falan derler ki, hani "Bosuna ugrasma anlamazsin, biz o kadar yil okuduk da söylüyoruz, uzmanina birak, ver parasini kurtul" manasinda.

Hatta daha az egitim gereken isler bile böyledir: "Kontrol kalemi, balata, buji, soguk lehim", gibi terimler, tamamen ustalara bir kariyer ve servet yaratmak için uydurulmustur!

Bir tek gazeteciler normal konusur müsterisiyle, yani oku-

yucuyla. Onun için insanlar "Onun yazdigi yaziyi ben de yazarim" diye bos bos konusurlar.

Yazamazsin kardesim!

Kaç sütun santime, kaç puntodan yazacaksin, spotunu, arabasligini nasil atacaksin, haberinin üç ayagi var mi, 5N lK'si eksiksiz mi? Yaa, haydi bakalim, görelim seni.

N'oldu? Yazamiyorsun, n'oldu hayrola?!

Gördügünüz gibi, bizimki de uzmanlik, sadece bunlari uluorta söyleyip hava atmayi sevmiyoruz!

HAVALI RESTORANLAR

Sik restoranlara gitmisligi olanlar bilir. Bilenler bilmeyenlere anlatsin.

Bu tür restoranlarda aksam yemegiyle ilgili tuhaf terimler, garip durumlar vardir.

Mesela ilk yenen yemegin adi, "istah açici"dir. Listede de, istah açicilar diye yazar.

Ne yazik ki ben bu yemeklerden hiçbirinin istah açici bir etkisini görmedigim gibi, genellikle bu ön yemek beni tikar ve esas yemek için hissettigim tüm istahi öldürür!

Amaç istah açmaksa neden bir surup veya vitamin türü bir yardim alinmadigini hep merak etmisimdir.

En azindan bu ilk yemeklerin içine bir parça katilabilir, böylece müsteri bos vaatlerle kandirilmamis olur!

Bu restoranlarda gelen hesaba baktiginizda "kuver" adi altinda bir masraf göreceksiniz ki, lütfen masadakilere dönüp, "Kim yedi lan bu kuveri, hem de dört tane birden yuh!" seklinde bir kabalik yapmayin.

Kuver, kiralik evlerdeki hava parasi gibi, aslinda pek bir karsiligi olmayan, ekmek su ve tabak çanagin masada olmasindan kaynaklanan bir masraf kapisidir, itiraz etmeyiniz.

Baska bir masraf kapisi da bu tür yerlerdeki vestiyerdir. Her gün evde kendi basiniza bedava yaptiginiz, paltoyu aski-

ya asmak, sonra da alip giymek eyleminin lüks ve para kapani hâlidir vestiyer. Ona da sesinizi çikarmayin, beni rezil etmeyin!

Yalniz tabii böyle lüks yerlerde, yemege oturur oturmaz sizi ayartan bir durum olur: Sanki siz oraya bedava yiyip içmeye gitmissiniz gibi, hiçbir sey söylemeden, masaniza ekmek-tereyagi, bardaginiza su konur, hatta bazen, "sefimizin ikrami" diye ufak tefek ne idügü belirsiz yiyecekler de getirilir.

Bunlara kanip "Ooh, bizi burada taniyorlar, torpilliyiz torpilli" gibi bir havaya girmeyin.

Bir de sakin uyaniklik yapip masadaki bedavalari yiyip içtikten sonra, "Yok biz doyduk zaten, sag olun, kalkiyoruz" gibi bir görgüsüzlük de denemeyin.

Bacaklarinizi kirarim!

ICAT ÇIKARANLAR

TEMBEL MUCITLER

Icatlarin neredeyse hepsi, insanoglunun tembelligi yüzünden ortaya çikmis.

Hepimiz çok enerjik, çaliskan, kosusturan insanlar olsaydik uzaktan kumanda, internet, dikis makinesi, çamasir makinesi, hiçbirine gerek kalmazdi!

"Beyler, bunun adi hesap makinesi. Artik islemleri bu yapacak!"

"Olmaz! Biz kafamizdan yapmaya devam edelim. Hem beyin jimnastigi oluyor, degil mi arkadaslar.

Parçalayin makine-yi!"

"Hanim, bak ne icat ettim. Bulasik makinesi! Içine bulasiklari koyuyorsun, o yikiyor! Devrim olacak devrim!"

"Bilmem. Hiç gerek yok ki. Ben elimde yikarim. Böylesi daha zevkli, çalismak gibisi yok"!

Iyi ki tembel yaratiklariz, iyi ki parmagimizi kimildatmak istemiyoruz. Böylece her gün yeni bir icat çikiyor.

TUHAF ICATLAR

Tüm zamanlarin en müthis icadi neydi sizce?

Bilgisayar? Hayir, çünkü kullanmasi zor, herkes ögrenemiyor.

Araba? Hayir, çünkü tehlikeli bir araç, kazalari biliyorsunuz.

Çamasir, bulasik makinesi, mikrodalga firin? Asla. Gayet sikici, banal aletler.

Tüm zamanlarin en müthis icadi, bence, genellikle ofislerde masa üstlerinde süs olarak duran, sallanan toplardir.

Hani bir kaide üzerinde dengede durur, metal çubugun ucundaki topa bir kere dokunduktan sonra saatlerce, sonsuza kadar, sallanir. Iste o.

Neden derseniz kullanmasi kolaydir, sadece topa dokunuyorsun, bu açidan gayet kullanici dostu bir alet denebilir!

Hiçbir tehlikesi yoktur, ayrica son derece eglencelidir, kendini kaptirirsan saatlerce seyredebilirsin.

Ama bütün bu sebeplerden en müthis icat oldugunu söylemiyorum.

Bir düsünün. Bir kere dokunarak sonsuza kadar, sen durdurana kadar hareket elde ediyorsun. Al bu prensibi, arabalara, televizyonlara, her seye uygula. Ne petrol lazim ne bir sey. Iste sonsuz enerji!

Bu icadim da, benim için küçük ama insanlik için büyük bir adim oldu. Hayirli olsun.

SPOR HAYATIMIZ

TEHLIKELI MACERALAR

Tehlikeli doga maceralari yapanlara çok gülerim.

Bunlar dönüslerinde, eller paralanmis, cilt soyulmus, kilo vermis sekilde

anlatirlar: "Katmandu'ya gittik, orada bir hafta açikta kampta yattik. Böcekler falan soktu abi, önceden asi olmustuk ama bir arkadas hastalandi. Yine de, bir gece, var ya (var ya'ya da düsmammdir!) böyle bir kaplan gördük, çocuklariyla, yedi sekiz metreden, var ya, hepsine degdi!"

E, ben de gördüm!

Üstelik çiftlesmesini gördüüüm, avlanmasini gördüüm, yemek yemesini gördüüm, hem de 50 santim mesafeden! Televizyonda!

Hatta bu esnada meyveli yogurt yedim.

Belgesel dedigimiz sey bunun için var kardesim. Sen evinde otur, rahat rahat seyret diye. Herkes kalkip Afrika'da, orada burada telef olmasin diye. Adamlar profesyonel, 50 kisi, araba, ekip, kamera, sudur budur kalkip gidiyorlar, çekip ge-

tiriyorlar. Sen ekmegini evde mi yapiyorsun, kiyafetlerini kendin mi dikiyorsun? Isi uzmanina birakacaksin, bunu bilir bunu söylerim.

ORTAOKUL SPORLARI

Spor yaptigimiz ve yapmadigimiz dönemlerle ilgili bir dengesizlik var.

Dikkat ediniz, insan bir yasa kadar mecburi spor yapmak zorundadir. Ilkokulda sabah sabah insana zorla kültür fizik yaptirirlar, teneffüste zorla siniftan çikartilip, bahçedeki kosmali atlamali oyunlara katilmak mecburiyetinde birakilirsin. Sonra ortaokulda lisede falan beden egitimi mecburidir, bir de not verirler. O dönemde sporcu olmayan bir insanin kâbuslari baslar. Lisede beden egitiminden dogru düzgün bir not getirmek için dogustan dekatloncu olmak lazimdir! Her sporu yapacaksin, mecbursun.

Kâh voleybol, kâh basket, kâh takla atacaksin, köprü kuracaksin, bir yandan denge tahtasinin üzerinde ahenkle dans edeceksin.

Bunlarin hepsini yapabiliyorsam niye bir de üniversiteye hazirlaniyorum? Niye isletmeye girmeye çalisiyorum? Devlet bize yardim etsin, olimpiyatlara katilalim, Allah Allah.

Sadece lise böyle atletik biçimde geçmez, daha bebekken bebeklere yaptirilan

zorunlu jimnastikler vardir biliyorsunuz! Bebege her gün zorla kol açma, bacak kapama gibi streching hareketleri empoze edilir ve asla fikri sorulmaz.

Ondan sonra ne olur? insanin en atletik, en siki yaslari biter, otuzlara yaklasilir ve mecburi spor sona erer. Halbuki esas simdi baslamalidir.

Ofislere mecburi beden hocasi ve denge tahtasi koyulmasini talep ediyorum. Ben artik ofiste çalismiyorum ya, maksat seyredip eglenelim.

HAKEM DE OYNASIN AZICIK

Futbol maçlariyla ilgili anlamadigim seyler var.

Bir kere ofsaytin ne oldugunu sadece ben degil, dünya üzerindeki birçok kisi anlamiyor, ondan bahsetmeyecegim, bir girersek konuya bir daha çikamayiz.

Çim sahalarin niye patlican gibi kusak kusak, böyle açikli koyulu oldugunu da merak ediyorum aslinda ama, o da degil konumuz.

Ben hakemlere büyük haksizlik edildigi kanaatindeyim!

Sahaya dogru söylenen sloganlardan söz etmiyorum.

Fark ettim ki futbol hakemi, diger birçok sporda oldugu gibi tepelerde bir yerde oturup seyreden, ahkam kesen bir insan

degil.

Futbolda o sürekli küfür yiyen hakem futbolcular kadar kosuyor. Çat orada, çat orta sahada. Inanilmaz bir performans.

Buna ragmen hakemlerin degeri bilinmiyor.

Daha bir tane spor spikerinin kalkip, "Hakem kosuyor, hizlandi, oyunculari geçti, topa yaklasiyor, ceza sahasinin hemen disinda, nefis bir çalimla takim kaptanini geçti, ve evet, yanlis hareketi gördü, sari kartini çikardi, bravo hakem!" falan dedigini duymadim.

Adam 90 dakika dili disarida kosuyor, üstelik diger futbolcular gibi yalandan yere yatip kivranarak dinlenme, sinirlenip bagirip çagirma gibi bir lüksü de yok.

Dakikalarca sakin sakin topun arkasinda kosacak, üstelik bir kere vuramadan. Verin azicik da o oynasin, yazik degil mi?

Hakemlerin kiymetini bilelim, futbolu sevelim.

'1

SEYAHATLER

UÇAK YEMEGI

Uçak yolculuklarindaki yemek tepsileri beni intihara sürüklüyor.

Yani endüstri tasarimi bu kadar gelismis. Rahat koltuklar, kocaman tabaklar, her sey açilir kapanir, bilgisayarlar artik bir gerzegin bile anlayabilecegi kadar kolay. Ama uçak yemegi tepsisi ve içerigini kim tasarlamissa, herhalde 1900'lerin basindan beri ayni!

Bir kere her sey küçük: Küçük siseler, küçük çatal biçak, küçük dikdörtgen tabak, küçük fincan. En basta o tepsiye her seyi sigdiran kendiyle gurur duymustur ama, bir kere o ahengi bozdun mu, bir daha hiçbir sey yerine oturmuyor! Yapboz gibi.

Çatal biçagini naylondan çikardin, naylonu ne yapacaksin? Ekmegi fincanin içine sokmuslar, çikarttin, elinde mi kalacak? O oraya, bu buraya, degistir degistir, hep bir parça artiyor! Delirmek isten degil, zekâ

testi gibi.

Belki de insanlar yolculukta oyalansin diye yapiyorlar.

Bir de tepsiyi geri almaya geldiginde hostesin bakisi vardir. Her sey yenmis bitmis ve yerli yerindeyse gülümser.

Ama tut ki sen zekâ testini çözemedin ve bardaklar tabak-

lar, naylonlar, çatal biçak, burusuk peçete, karmakarisik, üs-tüste, les gibi tepsiye yigilmis. O zaman hostes surat asar!

Çünkü onunda o tepsileri sigdirmasi gereken böyle kat kat yapboz arabasi vardir,

ve senin tepsi yukari dogru sistiginden, bir kata sigmaz. O yüzden de "Bitirdin uçagin sistemini, insan gibi yesene" manasinda iç

çeker.

Diyelim ki koridor tarafinda degil, cam kenarinda oturdunuz ve yemekler dagitildi. Ama sizin tuvalete gitmeniz lazim.

Zamaninda yapsaniza.

Simdi sikiysa tepsiyi al, masayi kapa, yanmdakinden izin iste, o tepsisini alsin, masasini kapasin, ikiniz birlikte kalkin, tepsinizi kendi masaniza egilerek geri koyun, yaninizdaki otursun, ve artik özgür müsünüz?

Yooo.

Koridorda yiyecek arabasi var. Servisin bitmesini bekleyeceksiniz.

AYNI BIZIM...

Farkli kültürlere alismak zor.

Mesela bizde diger kültürlerin pisligiyle ilgili bir takinti vardir. Insanlar çok sik yikanmaz, yere tüküren vardir, umumi tuvaletlerin durumundan bahsetmeyecegim, ama baska milletlerin temizlik aliskanliklari özellikle ev hanimlarini pek igrendirir.

"Ay Almanya'ya gittik biz, orada eve ayakkabiyla giriyor onlar, âdetleri öyle, nasil igrendim" gibi.

Bize göre bizden baska herkes biraz pistir, kabul edelim. Öyle bir takintimiz vardir nedense.

Bizden dögudakiler zaten pistir de bize göre, batidakiler de o kadar temiz degildir.

Amerikali desen hamburgeri elle yiyip, elini kotuna siler, Avrupali kadin pedikür yaptirmaz, onlarda Arap sabunu yok, bunlar nevresim kullanmaz, falan filan...

Bu farkliliklara ragmen yurtdisina gidip gelen herkes de, orayi bizden bir seye

benzeterek anlatir.

"Orada böyle yüksek bir tepe var, Çamlica Tepesi gibi. Oraya çiktik! Ravioli yiyin dediler, bizdeki mantinin peynirlisi oluyor! Çok sik insanlar vardi, biri ünlüymüs, oranin Hülya Avsar'iymis..."

Ayni bizim imece sistemi, ayni bizim raki, ayni bizim iç pilav, ayni bizim Bodrum...

Kardesim orjiinal hiçbir sey görmediniz mi, oraya ait, bizde olmayan mesela?

Yok, her sey, "Aaa ayni bizim bilmemne"!

O zaman niye gittin o kadar yolu?

MUHTESEM TATILLER

Tatil planlarken dikkat etmeniz gerekenleri siraliyorum.

Ilanlara bakarken biliyorsunuz, çesitli tatil terimleri göze çarpar: Tam pansiyon, 5 gece 4 gün, falan gibi.

Bunlarin arasinda bazi baska terimler vardir ki, kesinlikle kaçinmaniz gerekir.

Bunlarin basinda "Animasyon" gelir. "Ay ne eglenceli" gibi görünse de, aslinda animasyon, çogu yerde, yumurta atma, garip kiyafetlerle dans etme, ip çekme gibi çocuk oyunlarinin büyüklere, görevliler tarafindan zorla oynatilmasi anlamina gelir. Kaçinin!

Otelin özelliklerinde yildiz mildiz görünmüyor da, nitelemeler "Sirin, sicak, aile ortami, yöresel" gibi sifatlardan olusuyorsa, anlayin ki sicak su, klima, temiz çarsaf tamamen sansa bagli.

"0-6 yas arasi çocuklar bedava!"

Iste bu, gördügünüz anda, arkanizi dönüp hayatiniz pahasina kaçmaniz gereken bir ibaredir. Bu demektir ki, sessizlik, huzur ve temizlik konusunda standartlarinizi bayagi düsürmeniz lazim ve havuzun da amonyak orani oldukça yüksek olacak!

Bunlari aklinizda tutun. Yaz yaklasip tatil planladiginizda bana dua edeceksiniz.

SEYAHAT ARKADASI

Yalniz seyahat etmenin en zor taraflarindan biri sudur: Yalniz seyahat eden diger insanlar!

Biliyorsunuz insanoglu çesit çesit. Bunun sessizi var, utangaci var, gevezesi var, arkadas canlisi var Allah korusun, ve özellikle bunlar seyahatte hiç çekilmez.

Otobüste, trende uçakta yan yana düstügünde, bu arkadaslari bazi özelliklerinden taniyabilirsiniz.

Bagajini koydun, oturdun. Yaninda birisi, ve fakat elinde ne kitap var, ne gazete, ne walkman, üstelik camdan disari bile bakmiyor. Gözü ümitli bir tebessüm esliginde diger yolcularda, ve özellikle de sende.

Bittin! Bence o anda bileti yak ve al çantani in.

Çünkü bu arkadas, vasita hareket eder etmez, önce zararsiz görünen bir "Iyi yolculuklar"la baslayacak...

"Orada mi oturuyorsunuz, burada mi oturuyorsunuz, ne is yapiyorsunuz, a benim bir arkadasim da o sektörde söyle böyle" derken, ne geçtigin yerleri görebileceksin, ne iki dakika huzur içinde kitabina bakabileceksin!

Bu tipler zoraki üç bes sohbetten sonra, bu iliskiyi gerçek bir dostluk zannederek talepkâr olmaya da baslarlar.

"Tatlinizi yemeyecekseniz alabilir miyim? Kitabiniza, (hatta senli benli olduk ya kitabina) bakabilir miyim?"

Derken, birbirini tanimayan ama yan yana oturan iki yolcu arasindaki kutsal oturma mesafesi, o görünmez fiziksel sinir da yavas yavas kapanmaya baslar, bir süre sonra bakmissin omuzunda uyuyor!

Tasit araçlarindaki dar alanlarda ilk uyuyan kazanir, çünkü sadece bir kisinin kaykilabilecegi kadar alan vardir.

En kötüsü de, yavas yavas, yolcular ve görevlilerin de sizi bir ikili, yakin

arkadas, çift gibi görmeye baslamasi olur.

.

Zoraki arkadas tuvalete gider, hostes gelip sana sorar, "Arkadasiniz kahve veya çay alacak mi?"!

"Ne bileyim ben, arkadasim yok benim, yalniz seyahat ediyorum, ve keske etmeseydim"!

Seyahat güzel seydir ama zaman zaman yorar.

KURUDUM, BITTÎM!

Uçak yolculugu zaten basli basina zevksiz bir sey.

Biliyorsunuz uçaklar aslinda bilinmeyen bir irka ait, daha 212 minik insanlar için yapilmistir. Pigmelerin daha minyonlari için falan olabilir!

Uçaklarda her sey olmasi gerekenin yüzde altmisi boyu-tundadir. Koltuklar, masa, yemek tepsisi, çantalarin kondugu "bas üstü bölmeler".

O uçak yanlardan elliser santim genis olsa uçmayacak mi? Kardesim yapsaniza sunu azicik ferah, efendi gibi oturalim.

Ayni zamanda uçaklarin bir Kerbela özelligi de vardir.

Hem yazlari hem kislari, uçaklar sicak ve kurak mekânlardir. Yemek kuru kuru, karton gibi gelir, su istersin, plastik bebek bardaklarinda, yarim verirler. Havadan insanin cildi kurur. Tuvalete gidersin, sanki kuraklik çikmistir. Suyu idareli kullanacaksin. Sivi sabunu eline alirsin, musluga basarsin, üç saniyen var, ya da sabunlu ellerle tekrar basacaksin. Ve deneyimlerime göre üç defadan aza eller durulanmiyor. Nedir bu?

Koyun kardesim arkaya bir su deposu, kaç kurus? Ayiptir ya, salgin hastalik olacak!

Bütün bunlar yetmiyormus gibi, her uçakta, zaman zaman koro halinde aglasinlar diye, belirli araliklarla serpistirilmis huysuz çocuklar bulunur.

Çocuklarinsa kesin uçaklarla bir problemi vardir.

Uçaga girerken, bakarsin dünyanin en sirin çocugu, etrafa gülüyor, melek gibi. Uçak bir havalanir, inene kadar çocugun içine seytan girer! O ne bagirmalar, o ne sonsuz aglamalar, o özellikle uçak hava bosluguna girdiginde sanki kötü bir sey olacakmis da onu hissediyormus gibi, ne tüyler ürpertici çigliklar atmalar!

Nasil susturacaksin çocugu? Normal insan degil ki, "Bak sakin ol, dünyadaki herhangi bir insanin uçak kazasi geçirme ihtimali, araba kazasi geçirme ihtimalinin yüz binde biri bile degil" desen, "Ha, e iyi o zaman" deyip susacak mi?!

Yine bayram seyran olacak, seyahate gidilecek de, gitme-sek mi n'apsak. Çünkü kötü yolculuk da hiç

çekilmiyor.

HINDISTAN'A SEVGILERLE

Hindistan, biliyorsunuz, çok egzotik bir ülke.

Ve bana kalirsa Hint filmleri Hindistan'dan bile daha egzotik. Muhakkak seyretmissinizdir, hiç

seyretmediyseniz "Ava-re"yi görmüssünüzdür, çok eglenceli ve degerli eserlerdir bunlar.

Bir kere mesela, bu filmlere bakilirsa, Hintliler dünyanin en hizli hareket eden ve en hizli soyunup giyinen insanlaridir! Bir bakmissin pembe sarili kizla pembe kaftanli çocuk çayirda sarki söylüyor, arkada pembe kiyafetli dansçilar. Nakarat bitiyor, hop aniden hep birlikte bu sefer nehir kiyisinda dans ediyorlar hem de mavi elbiselerle! Ayol kostümü ne zaman degistirdin?

Hint filmlerinin ikinci en belirgin özelligi öpüsme sahnesi olmamasidir. Sarkilar söylenir, karsilikli ilan-i ask edilir, tam öpüsecekken, Hintli kiz ani ve cilveli bir hareketle firt diye kafasini öteki tarafa çevirip, çevik bir hamleyle kaçar!

Bu bir flört yöntemi olarak görünse de, aslinda kültürün özellikleriyle ilgilidir kanimca. Biliyorsunuz Hint yemekleri oldukça baharatli ve sarmisaklidir.

Yani "Gel bir öpeyim", "Hmm, ay öpme simdi sarmisak yedim" gibisinden bir durum da olabilir!

Bu sahnenin hemen ardindan, kadin kaçar, daglar bayirlar,

çayirlar, adam kovalar. Tam öpecekken, tak, yine kadin kaçmaya baslar.

Dünyanin en kalabalik ülkesinde kadin mi yok? Birak kardesim, belli ki kiz istemiyor! Git dolas, Ganj Nehri kiyisinda sana kiz mi yok?

Hindistan'i daha gitmeden seviyorum.

Ercan Arikli'ya

Kaza geçiren Ercan Arikli degilmis!

Dün çok garip bir sey oldu!

New York'tan bir okul arkadasim aradi ve eski patronumla su anda bulunduklari davette tanistigini, dergilerden bahsederken konunun bana geldigini, onun yaninda oldugunu söyleyip, görüsmek isteyip istemedigimi sordu!

Telefonun diger ucunda Ercan Arikli vardi!

Aramizdaki konusmayi özetleyerek size de aktarmak istiyorum:

-Hay Allah, ben bu serseme söyledim kimseyle görüsmem diye ama yine aramis, getirdi telefonu, elime tutusturdu. Ne haberler?

-Nasil ne haberler? Sok geçiriyorum Ercan Bey! Sizin cenazenize gittik, duman olduk, siz ölmediniz mi?

-Bak... Peki bak, anlatacagim ama aramizda kalsin ha!

-Tamam, anlatin, ölmediniz mi?

-Yavrucugum geçen sene de konusmustuk. Benim niyetim artik her seyi birakip sicak, güzel bir yerlere, Bali'ye maliye yerlesmekti, biliyorsun. Bu son birkaç yil çok tatsiz geç-

ti. O aksam üstü, baktim yine Istanbul'a sicak basmis. Kalkip Bodrum'a gitsen,

artik o da sikti. Ayni yerler, ayni insanlar, etraf da yaslandi! Yarin öbür gün deprem olacak, bil-memne. Kendi kendime dedim ki, hayat kisa, burada hiyar gibi yaslanacagimiza, gidip uzuun bir tatil yapayim, her yil baska bir yerde yasarim.

-Ölen kimdi pekiyi?

-Sen beni dinle. Tam bunlari düsünüyorum, bir yandan da yürüyorum, karsidaki pastanenin önüne gelmisim. Dur dedim suradan biraz krokan alayim. Yahu hakikaten nefis yapiyorlar.

-Ercan Bey, kalp krizi geçiriyorum, sadede gelelim.

-Bak simdi gençsin tahammül ediyorlardir, ama yaslaninca, böyle herkesin sözünü kesersen bayiltirsin insanlari söyleyeyim!

-Tamam, pardon, dinliyorum.

-Ben krokan alirken bir bagiris çagiris oldu. Adamin birine otobüs çarpmis. Fakat yavrucugum, hakikaten inanilmaz. Tipi, üstü basi, ayni ben. Dedim ki, bunun gibi firsat bir daha ele geçmez. Atla git.

Allahaismarladik seremonisi, her gittigin yerden esi dostu ara, geyik yap. Ikide bir telefon mesaji denen sinir seyle, e-maille, derginin, gazetenin tirajini, kapagini susunu busunu gönderecekler, sinirlenecegim, kafanda yine is, buradan kopamayacaksm. Hemen karar verdim. Esya bile toplamadim, buradan aliyorum.

-Yahu süründürdünüz bizi.

-Bana bak, nasildi cenaze?

-Kalabalikti. Herkes oradaydi valla, cenaze degil parti olsa çok eglenirdiniz.

-Kizim, asil eglence buralarda vallahi, baska bir sey. Yeni dergiler falan çikarmislar, muhtesem kitaplar aldim. Esas burasi. Bakayim bir süre sonra tatilden sikilirsam yepyeni bir konseptle buralarda dergi çikartmayi düsünüyorum.

-Askolsun yahu, nasil agladik.

-Eh tabii, iyice aglasaydiniz, ayip denen bir sey var! Öyle çirkin erkek kalabaligi falan yoktu degil mi?

-Yok, hatta daha çok kadindi galiba!

-Iyi, aferin! Sik miydi herkes?

-Yahu sürüngdük diyorum, ne sikligi?

-Kes tirasi Allahaskina!

-Simdi New York'ta mi yasayacaksiniz?

-Dur bakalim, arastiriyorum simdi. Önce bir Güney Amerika'ya geçeyim diyorum. Burada hos bir grupla tanistim, onlarla önce Brezilya'ya gidecegiz. Hep sicak yerleri gezecegim. Sen bana su Mauritius'da bir restorandan bahsetmistin, söyle bakayim onu.

-Alain Ducasse'in yeriydi, bir otelin içinde. Ercan Bey, dergiler ne olacak peki?

-Bak ben sana bir sey söyleyeyim, bu kadar zamandir benimle çalisan insanlar, hâlâ bensiz bu isi yapamiyorlarsa ne hâlleri varsa görsünler zaten! Sizleri yetistirdik yavrucugum, görecegiz bakalim o kadar ukalaliginizin altinda hakikaten bir seyler var mi!

-Görecegiz tabii, merak etmeyin! Üzülerek sunu açikliyorum, ben bu konusmayi kösemde yazacagim.

-Alçaklik etme!

-Ne yapalim, bu isi siz ögrettiniz. Yazmazsam çatlarim.

-Inanmazlar.

-Olsun.

-Iyi hadi yaz, peki. Büyük sükse yaparsin, ben sana söyleyeyim. Parçali yaz bari, rahat okunsun.

-Soru cevap düsünüyorum.

-O da iyi. Bana bak, usturuplu yaz yalniz, bir daha dönmeyecegim diye rezil etme beni. Dedikodu bölümlerini falan çikar.

-Tabii, biraz sansürleyecegim.

-Hadi yavrucugum, bu kizin telefonu kapanacak. Bir de, bak ben sana bir sey söyleyeyim, su g.a.g.'da seni üstten çek-

mesinler, tanimasam kim bu bastibacak sey derim. Muhakkak söyle bak. Hadi canim bye bye.

-Bir daha görüsemezsek iyi eglenceler, iyi tatiller Ercan

Bey. Ama herhalde görüsürüz, hepimizin uzun vadede plani

ayni...

BITTI